

San Juan

¹ Ja'a Dioshuung, je'e hajxy xyajnáhixóoyyám nebiä Dios jäya'ayhatiän. Jíyyám hánajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiø'xta'aguiän. Jíyyám hánajty je'e møødä Dios; Diósäts je'e. ² Jim hánajty je'e møødä Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiø'xta'aguiän. ³ Jaaya'ay jaduñ hädiuñ cøxiä. Nidiuhñ yhädiuñ. ⁴ Ja'a Dioshuung, yejpy ja'a jugyhajt je'e. Jaduñ mäwiin je'e nebiä cujajpä nebiä cudø'xpän. Xyajpädsøømäm hajxy hagoonstuum. ⁵ Coø jøøn yhajajy hagoonstuum, hoy jaduñ nhíxäm. Ja'a Dioshuung, jaduñ mäwínäts je'e nebiä jøønän coø xyaghíxäm neby hajxy hoy nwädíjtämät.

⁶ Mänitä Dios jäya'ay tu'ug quiejxy, ja'a xøhajpä Juan. ⁷ Paadiä Juan quiejxä, jaduñä Dioshuung ñägápxät, jaduñä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøgät. ⁸ Ja'a Juan, ca'a je'e Dyioshuungä. Nä'ä nägapxpä jaduñ quiejxä. ⁹ Tøø ja'a Dioshuung hánajty yaa miejtsnä hädaa yaabä naaxwiin. Je'e ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyám nägøxiä maa hajxy yaa ndsánáayyám hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä xyajnáhixóoyyám.

¹⁰ Coø yaa miejch hädaa yaabä naaxwiin, cabä miädia'agy miäbøjcäxä, hoy hánajty cøxiä tøø jia hädiuñ. ¹¹ Jim je'e jia medsøøyy maa ja'a yhamdsoo cajptän, pero cab jim chojcä. ¹² Pero näje'ejaty hajxy chojcy. Pøn jaduñ tsojc, pøn ja'a miädia'agy

mäbøjcä, je'edsä cuhdujt hajxy mooyyä coo hajxy yhidät nebiä Dioshuungän. ¹³ Cab hajxy xyhuunghájtäm nebiä yaabä teedy hajxy xyhuunghájtäm. Pero coo hajxy nmäbøjcämät ja'a Dios ja'a miädia'agy, mänit hajxy jaduñ xyhuunghájtämät.

¹⁴ Ja'a Dioshuung, jäya'ayhajt je'e neby højts chaa njäya'ayhájtäm. Hädaa yaabä naaxwiin je'e chánaayy maa højtshájtäm. Tøø højts nhixy coo je'e miøjjä jiaančhä. Paady miøjjä jiaančhä coo je'e Dyioshuungä. Tiumby je'e ja'a mayhajt homiänaajä. Tømiädiaacp je'e homiänaajä. ¹⁵ Jaayá'ayädsä Juan jaduñ ñägäpax:

—Yø'øya'ayhöch hijty nnägäpxyp, yø'ø høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'ødsä møjcuhdujt nä'ägädä møød. Høøch, cábøchä cuhdujt jaduñ nmøødä neby yø'øya'ay miøødän. Jímiam yø'øya'ay hänajty coöch yaa nmiiñ ngahy.

¹⁶ Jaayá'ayäts ja'a mayhajt tuumb ja'a højtscøxphájtäm homiänaajä. ¹⁷ Dios ja'a Moisés ja'a cuhdujt jaduñ mooyy. Højts ja'a Moisés ja'a cuhdujt xmioodiägájtsäm. Pero xchójcäm ja'a Dios hajxy møød xmiøoyyäm ja'a tøyhajt. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä. ¹⁸ Ni pøn ja'a Dios quia'a hixyñä. Ja'a yHuung, je'e hajxy xyhawäänäm nebiä Dios jäya'ayhatiän. Jiaanč tehñ chojpy ja'a Dios ja'a Jesucristo. Tu'ughuunghajp ja'a Jesucristo.

¹⁹ Mänitä teedyhajxy näje'e jim quiejxä møødä levitashajxy maa Juangän. Ja'a levitashajxy, tsajtøjcueendähajpä hajxy hänajty tiuunghajpy. Jim

hajxy chohndaacy maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíos wyiindsøñhajxy jaduñ mäguejx. Paadiä teedyhajxy jaduñ quiejxä coo ja'a Juan hajxy ween nøcxy tiøyhajtmädoy pøn je'e. ²⁰ Coo ja'a Juan jaduñ miäyajtøøwa, yejc je'e ja'a tøyhajt. Caj yhöndaacy:

—Ca'a yhöøchä je'e ja'a Cristo, ja'a hajxy nhahjxämbä, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coo hajxy xyhanéhämät.

²¹ Mänitä jadähooc miäyajtøøwägumbä:

—Pøn miich. Nej, miich Elíashajpä ja'a mináambäjä.

Mänitä Juan yhadsooyy:

—Caj.

Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Nej, tøgä miich ja'a Diosmädia'agy jecy tøø mhuuc mäwädijpä.

Mänitä Juan yhadsoogumbä:

—Cábämäts.

²² Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Pøn miich. Højts ja'a tøyhajt móoyyác neby højts ja'a nwiindsøn häyaa nhawaandägájsät pøn miich.

²³ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Høøch, nyajcapxøøbiøch ja'a Diosmädia'agy møc pactuum. Panøcx ja'a Diostu'u hajxy nebiä Isaías jecy miänaañän coo hajxy mbanøcxät. Diosmädia'agy ja'a Isaías jecy yajwa'x.

²⁴ Ja'a hajxy hänajty tøø quiexyíjábä maa ja'a Juangän, näje'e hajxy hänajty pianøcxä ja'a fariseos ja'a miädia'agy hajxy.

²⁵ Mänitä Juan miäyajtøøwa:

—Tii miich coo mnä'ä mäyajnäbejpä pø cá'adäm miich mGrístjä, pø cá'adäm miich ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy tøø yajwá'xiäbä.

²⁶ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Høøch, nøøháamhøch nmäyajnäbety. Pero ximä jäya'ay tu'ug majiäya'ayhagujc. Cahnä hajxy mhixyhatyñä. ²⁷ Jayøjphøch nmejch. Mänit yø'øya'ay høxhaam jiaac mejch. Møjcuhtujt yø'øya'ay miøød quejeech nmøødä.

²⁸ Jimä Juan hänäjty miäyajnäbety maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betábara, ja'a Jordángpä møjnøøhaawiimbä jaduhñ maa ja'a xøø piädsømiän.

²⁹ Cujaboom ja'a Juan ja'a Jesús yhijxy. Jimä Jesús hänäjty miänacy maa ja'a Juan hänäjty tiäna'ayän. Mänitä Juan miänaañ:

—Huug hix hajxy, xii jäya'ay tu'ug miänacy. Yø'ø jaduhñ xøhajp ja'a Meeghuung ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Yø'øds hajxy je'e xñähho'tu'udáañäm. Yø'øds hajxy je'e xyajnáhwa'ads xyajcuhta'adsáañäm ja'a nbojpa ngädieyhájtäm. ³⁰ Yø'øch hijty nnänøømby ja'a høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'øds je'e ja'a møjcuhtujt møød quejeech nmøødä. Jímiäm yø'øya'ay hänäjty mänaäch nmiñ nga'ayän. ³¹ Cábøch hijty nnajuø'y pøn jaduhñ tunaamb nébiøch tøø nmädia'aguiän. Pero páadyhøch tøø nmech mäyajnäbejpä nøøhaam neby hajxy jaduhñ mnajuø'øwät pøn je'e, mijts judíos.

³² Mänitä Juan miänáangumbä:

—Tøøchä Dioshespíritu nhixy coo jim tøø chooñ tsajpootyp. Mänítøch nhijxy coo hänäjty miänacy

nebiä palomän. Mänitä ñaaxcädaacy. Mänitä jim̄ yhöxtaacy yø'øya'ay quiuhduum. ³³ Cálnøch hänäjty nnajuø'oy pøn̄ je'e. Pero jaayá'ayhöch tøø xquiéxiäbä mäyajnäbejpä nøøhaam, je'ečh jaduħñ xñämaayy: “Mhixaambiä Dioshespíritu maa je'e miänacø'øwa'añän. Jim̄ jaduħñ miähmø'øwa'añ maa tu'jäya'ay quiuhduumän. Jaayá'ayäts ja'a Dioshespíritu jaduħñ yegáannäp.” ³⁴ Tøøch njaančh hixy. Tøøch nnägapxy coo yø'øya'ay jiaančh Dioshuungä. Nyéjpiøch ja'a tøyhajt jaduħñ.

³⁵ Cujaboom ja'a Juan hänäjty jim̄ tiänáaguiumbä møødä jiamiøød metscä. ³⁶ Jim̄ä Jesús hänäjty wiädijpä. Coo ja'a Juan ja'a Jesús miøjhee'py, mänitä Juan miänaañ:

—Yø'øds jaduħñ xøhajp ja'a Meeghuung ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

³⁷ Coo ja'a Juan ja'a jiamiøødhajxy jaduħñ miädooyy, mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy nämetscä. ³⁸ Coo Jesús jiäwøøyy coo hänäjty pianøxyii, mänitä wia'wiimbijty. Mänitä yhijxy coo hänäjty nämetscä pianøxyii. Mänitä miänaañ:

—Tii hajxy mhøxtaaby.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsøn̄, maa miičh tøø mmejtsta'agy.

³⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam̄ huug híxäm.

Mänit hajxy hoy jiaančh hixy maa Jesús hänäjty tøø miejtsta'aguiän. Tøø hänäjty miänacyxiøjøñä. Jim̄ hajxy miähmøøñä maa Jesúsän.

⁴⁰ Tu'ugä Juan ja'a jiamiøød hänäjty xiøhaty Andrés, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Je'eds ja'a Jesús

hänajty tøø piadu'ubøcy møødä jiamiøød tu'ug.
⁴¹ Mänitiä Andrés ja'a piuhya'ay hoy piaady, ja'a xøhajpä Simón. Mänitä Simón ñämaayy:

—Tøø højts ja'a Mesías nbaady —je'e jaduhñ ñänøømby ja'a Cristo, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coo hajxy yaa xyhanéhämät.

⁴² Mänitä Andrés ja'a Simón jim wioonøcxy maa ja'a Jesús hänajtiän. Coö ja'a Jesús ja'a Simón yhi-jxy, mänit miänaañ:

—Miičh, Simón miičh mxøhaty. Jonás miičh mdeedyhajpy. Pero Pedro mxøhataanñä —je'e jaduhñ ñänøømby tsaä.

⁴³ Cujaboom ja'a Jesús hänajty ñøcxa'añ Galilea. Mänitä Felipe hoy piaady. Mänitä Felipe ñämaayy:

—Jámhøch quipxy møødwädíjtäc. Høøchä nmädia'agy habøjcäc.

⁴⁴ Jimä Felipe hänajty chooñ maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Betsaida. Jim ja'a Andrés hänajty chohmbä møødä Pedro. ⁴⁵ Mänitä Felipe ja'a Natanael hoy piaady. Mänitä Natanael ñämaayy:

—Tøø højts jaaya'ay nbaady ja'a Moisés tøø ñägápxiäbä maa ja'a nocy piädø'quiän, ja'a Diosmädia'agymiäwädijpähajxy tøø ñägápxiäbä. Jesús jaduhñ xiøhaty. José yhuung je'eduhñ. Jim jaduhñ chooñ Nazaret.

⁴⁶ Mänitä Natanael miänaañ:

—Nazaretä. Cabä ndijy hoybäda'a jim Nazaret.

Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Jam huug híxäm.

⁴⁷ Jimä Natanael ja'a Jesús hänajty ñämech. Coö Jesús ja'a Natanael yhi-jxy, mänitä Jesús miänaañ:

—Yø'ø judío xii miimbä, hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy quiudiuñ. Ni mänaa quia'a hõhnda'agy.

48 Mänitä Natanael ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Maaçh miich tøø xyhixy cooçh miich jaduhñ tøø xyhøxcapy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby miich hänajty mdäna'ay piidspa'c. Cahnä Felipe hänajty xmiägapy.

49 Mänitä Natanael miänaañ:

—Wiindsøn, Dios miich xyhuunghajp. Mhanehmby miich ja'a judíošhajxy.

50 Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhøch ja'a nmädia'agy xmiäböjcä cooçh jaduhñ nmänaañ cooçh miich jiiby tøø nhixy piidspa'c. Pero mhixaamby cooçh maas hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øga'añ.

51 Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts nnämä'awät, mhixaamby hajxy coo ja'a tsajpootyp yhawa'adsa'añ. Mhixaamby ja'a Diosmoonsä hajxy ja'a tsajpootypä coo hajxy chajpeda'añ coo hajxy ñaaxcäda'aga'añ maaçhä nwiinduumän, høøch ja'a Diosquexypä.

2

1 Cumaaxc ja'a pøc hu'ug hänajty jiada'añii maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Caná de Galilea. Jimä Jesús ja'a tiaj wioowä ² møødä Jesús møødä ji-amiøødhajxy. ³ Mänitä vino quiøjxy. Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a tiaj coog ja'a vino tøø quiøxy.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Maam, ca'a mhaaw mbäda'agy. Ca'a myiichä mgüeendä. Høøch nnajuøøby. Cahnä yhabaadyñä cooçh nmayhajtúnät.

⁵ Mänitä Jesús ja'a tiaj miänaañ, ñämaayyä ja'a moonsähajxy:

—Naxy hajxy mdehm̄ miäbögät coo Jesús hajxy xmiägax xyhané'emät.

⁶ Jimä hamøj tsaanøøgow hänajty quiärumna'ay tädujçä. Tägø'øwaamb jii by tu'nøøgow mädaaxc-hii'xlitro o mägo'xlitro. Jue'e ja'a judíos hajxy hänajty wia'añ, cø'øbujnøøhidøhñdy. Jadhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty. ⁷ Mänitä Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a moonsähajxy:

—Cudemø'øw nøø hajxy nøøgowooty. Cøxy yaghuts hajxy.

Mänit hajxy jiaançh yaghujch. ⁸ Mänit Jesús miänáangumbä:

—Jee'ppädsøm̄ nøø hajxy weeñtiä. Nøcx ja'a mwiindsøn̄ hajxy mo'ow.

Mänit hajxy jadhñ quiudiuuñ. ⁹ Tøø ja'a nøø hänajty wia'añguiojy vino. Jesús jadhñ yajwa'añguioj. Mänitä moonsäwiindsøn̄ ja'a vino quiøøchooyy. Mänit yhuucmajch. Cab hänajty ñajuø'øy maa ja'a vino tøø chooñ. Pero ñajuøøby ja'a moonsähajxy hänajty; hix, je'e ja'a nøø hajxy hänajty tøø jiee'ppädsømy. Mänitä moonsäwiindsøn̄ ja'a jamiø'ød miøjyaaxy. ¹⁰ Mänit ñämaayyä:

—Jayøjp ja'a hovyino hajxy naxy ñä'ägädä temy. Coo ja'a woybä wichpähajxy hänajty com̄ tøø yhu'ugy, mänit hajxy hänajty jiaac tema'añ ja'a vino ca'a jaty hoybä. Pero miich, cahnä hovyino mdemyñä.

11 Coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy jim Caná de Galilea, hijxtahnd jaduhn yajcähxø'tsohn coo miøjjä coo jiaančhä. Coo Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhn yhijsy coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy, paadiä Jesús miädia'agy miäbøjcäxä.

12 Mänitä Jesúshajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt jaduhn xiøhatiän Capernaum, møødä tiaj, møødä piuhya'ayhajxy, møødä jiamiøødhajxy. Coo hajxy jiiby quiädaacy, mejtsxøø tägøøgxøø hajxy jiiby yhi-jty.

13 Jadáanäp ja'a pascuaxøø hänajty jim maa ja'a cajpt jaduhn xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíoshajxy hänajty jim yagjadáanäp. Mänit Jesús jim ñøcxy Jerusalén. 14 Coo jim quiio'ty, mänit jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a tsajtøjc hamøjpän maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øyän. Jiiby ja'a wajtoo'pähajxy hänajty møødä meegtoo'pä møødä palomato'o'pä. Jaanä jiipiä xädø'øñguiuwijtspähajxy hänajty yhäñaabiä. 15 Coo Jesús jaduhn yhijsy, mänitä xaač wyidsø'cy. Mänitä ju'xt yhädiuun. Mänitä jäya'ayhajxy cøjx yhøxpäbo'oyii jiiby tsajtøgooty møødä waj møødä meeg cøxiä. Mänitä Jesús yajtsitø'cy ja'a xädø'øñguiuwijtspä mieexähajxy. Cøjx ja'a xiädø'øñhajxy yhøxxity. 16 Mänitä palomato'o'pähajxy ñämaayyä:

—¡Yajpädsøm yø'ø mbaloma hajxy! ¡Cábøch nDeedy ja'a tiøjc hajxy xwiáanät halaplaaz!

17 Mänitä jiamiøødhajxy jiahmiejtstaacy coo jaduhn yhity cujaay: “Mjaanč tehñ cwieendhadáanäbøch hädaa miičh mdøjc

nägø'ø nädecypiä, hóyhøch hajxy cu xjia yajcuyagho'ogø'ow.”

¹⁸ Mänitä judíoshajxy miänaañ, ñämaayyä Jesús:

—Tii hijxtahnd højts xyajcähxø'ogáañäp hoy-yagjuøøñäjatypä pø mmøød miich cuhdujt jaduhñ coo yø'øya'ayhajxy tøø mgøxy høxpäbo'oy.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa tsajtøjc hajxy myagjidät, pues cudägøøgxøøyyøch nyaghoyøødiägätsät.

²⁰ Mänitä judíoshajxy miänaañ:

—Cujuxychägui'xtädujcjumøjt hädaa tsajtøjc jecy miaayy y tägøøgxøøyyä miich myaghoyøødiägätsa'añ. Cab højts jaduhñ nmäbøcy.

²¹ Pero jue'e Jesús hänajty ñänøømby “ja'a tsajtøjc”, ja'a yhamdsoo ni'x ja'a yhamdsoo copc.

²² Coo Jesús hänajty cujecy tøø jiaanč juhypiøcy, mänitä jiamiøødhajxy jiahmiejtstaacy nebiaty hänajty tøø miäna'añän. Mänitä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä møødä Jesús ja'a miädia'agy.

²³ Mänaa ja'a Jesús jim yhitiän Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty, mänitä cu'ugä Jesús hajxy yhiixy coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'ogy. Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämøj nämay. ²⁴ Pero cabä Jesús hänajty yajwiinhøøñ, je'eguiøxpä coo hänajty ñajuø'øy hamdsoohaamby coo ja'a cu'ughajxy hänajty hamuumdu'joot quia'a mäbøcy. ²⁵ Hiix, hamdsoohaambiä Jesús hänajty ñajuø'øy coo hajxy haxøøg nwiinmahñdyhajtäm nägøxiä. Cabä Jesús hänajty pøn miäyajtøy neby hajxy nwiinmahñdyhajtäm.

3

1-2 Coo maxiøø hånajty tøø yhijnä, mänitä copc-hajpä jim tu'ug miejch maa Jesúsän. Nämäy hajxy hånajty quiopc-haty maa judíoshajxiän. Nicodemo ja'a copc-hajpä hånajty xiøhaty. Pianócxäp ja'a fariseos miädia'agyhajxy hånajty. Tøø hånajty quioodsø'øý coo jim miejch maa Jesúsän. Mänit Jesús ñämaayyá:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä Dios tøø xquiexy yajnähixøøbiä. Coo miichä Dios häxøpy xquia'a puhbety, caj miich hoy-yagjuøøñäjatypä häxøpy myajcähxø'øgy.

³ Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägátsät, cabä Dios xyhané'emät.

⁴ Mänit Nicodemo yajtøøyy:

—Pero neby jadhñ mmiindägats mgahdägátsät coo hånajty tøø mmäjaaná. Neby jiiby mdägøødiägátsät ja'a mdaj jioodooity coo jiiby jadähooc mmaaxhuunghádät.

⁵ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Pues caj. Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägátsät nøøhaam møødä Dios yhEspírituhaam, cabä Dios xyhané'emät. ⁶ Coo tøø mmiñ tøø mga'ay nebiä maaxhuungän, Dios je'e xmiooyy ja'a mni'x ja'a mgopc møødä mjuøhñdy. Y jadhñ mäwínäts je'e, coo Dioshespíritu mbadu'ubögät, nebiä miindägach cahdägachpän mmähmø'owät. ⁷ Ca'a myagjuø'øý cooch jadhñ nnäma'ay coo tsipcøxp mmiindägats mgahdägátsät. ⁸ Coo poj

jaduhñ xiämemy, cab hajxy nnajuøøyyäm maa myinø'øy maa ñøcxø'øy. Homiaajä poj xiämemy. Mmädówäp jaduhñ pero caj mhíxät. Jaduhñ mäwíináts ja'a Dios yhEspíritu coo xjioottägø'øw coo xquioptägø'øwät. Coo jaduhñ mmäbögät hamuumdu'joot, jaduhñ mjádät nebiä miindägach cahdägachpäñ —nømä Jesús miänaañ.

⁹ Mänitä Nicodemo yajtøøgumbä:

—Neby je'eduhñ mnänømy.

¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Yajñähixøøbiä miich mduunghajpy maa ja'a judíoshajxiän pero cáhnøch nmädia'agy xwyiinjuøøyyäbä. ¹¹ Chaads miich tehñ tiøyhajt nnámá'awät. Nmädiaacyy højts mädyiijaty højts nnajuøøby y nnägapxyp højts mädyiijaty højts tøø nhixy. Pero mijts, cab højts mijts nmädia'agy xñä'ägädä mæbøjcä. ¹² Tøø hajxy nja yajmøødmädia'agy tijaty yaa ja hijp hädaa yaabä naaxwiin, pero cab hajxy mmäbøcy. Hoorä, cooçh ja'a tsajpootypä hajxy nyajmøødmädiá'agät, ni je'e hajxy mga'a wiinjuø'øwät.

¹³ 'Ni pøn jim quia'a hoyñä tsajpootyp. Jagóoyyøch jim nidiuhñ ndsooñ, høøch ja'a Diosqueexypä. Páadyhøch ja'a tøyhajt nmøødä neby jim. ¹⁴ Ja'a Moisés, jimä tsahñdyhahädiuunnaxy yujpahy quepyquiøxp jim pactuum. Jaanä jadúhñhøch jäya'ay xyujpa'awaambä, høøch ja'a Diosqueexypä. ¹⁵ Pønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, cabä yháañämähajxy mänaa quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Jesús miänaañ.

16 Xjiaančh tehṃ chojc xjiaančh tehṃ pia'häyóowäm ja'a Dios hajxy nägøxiä, mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; paadiä tiu'ughuung ñähdujcy. Coö ja'a mädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcämät ja'a Dioshuungcøxpä, cabä nháañämähajxy mänaa quiuhdägóoyyämät. Jaduhñ hajxy cøjxta'axiøø njugyhájtämät nebiä Dios jjugyhatiän. 17 Paadiä Dios ja'a yHuung yaa tøø quiexy hädaa yaabä naaxwiin coö hajxy jaduhñ ween xñähho'túutäm. Cab hajxy jaduhñ xyajcumädowáañäm.

18 Pønjatiä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäbøjcäxäp, cab hajxy je'e yajcumädowa'añii. Pønjaty ca'a mäbøjp, tøø Dios miäna'añ cooc hajxy yajcumädowa'añii, coögä Dios ja'a yHuung ja'a miädia'agy quia'a mäbøjcäxä. 19 Coö Dios yHuung yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, hagoodstuum jäya'ayhajxy hñajty yhity. Paady hajxy hñajty yhity hagoodstuum coö haxøøgwiinmahñdy hajxy hñajty tiuñ. Cabä Dios yHuung miädia'agy hñajty miäbøjcäxä. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jøønän. Paady jaduhñ nebiä jøønän, jaduhñ jäya'ayhajxy piädsømät hagoodstuum. Pønjaty hagoodstuum mähmø'øwaamb, je'eds Dios ñänøømby coö hajxy yajcumädowa'añii. 20 Pønjaty haxøøgwiinmahñdy tuumb, cab hajxy chocy maa jiajjiän. Cähxø'øgaamb yhaxøøgwiinmahñdyhajxy je'e, paady hajxy quia'a pädsøma'añ jajtuum. 21 Pønjaty panøcxaamb ja'a tømiädia'agy, je'eds jaduhñ pädsømaamb jajtuum. Paady hajxy jaduhñ piädsøma'añ, jaduhñ quiähxø'øga'añ coö Dios hajxy tøyhajt jiaančh puhbedyii.

²² Mänitä Jesúshajxy jim̄ ñøcxy Judeanaaxooty møødä jiamiøødhajxy. Coø hajxy jim̄ miejch, mänit hajxy tiägøøyy mäyajnäbejpä. Maxiøø hajxy jim̄ yhiyty mäyajnäbejpä. ²³ Jaanä jimä Juanghajxy hänajty miäyajnäbejpä maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Enón. Salim cajpt mäwiingón jaduhñ. Comä nøø hänajty jim̄. Mejtsp jäya'ayhajxy hänajty jim̄ näbejpä. ²⁴ Cahnä Juan hänajty chumyii.

²⁵ Mänitä Juan ja'a jiamiøødhajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä judíoshajxy nämejtsc nädägøøg. Je'e hajxy hänajty miädiaacypy neby hajxy ñäbétät.

²⁶ Mänit Juan hoy ñäma'ayii:

—Wiindsón, xiiby yø'øya'ay miäyajnäbety, ja'a miich hijty jim̄ xmiøødhijpä ja'a Jordángpä møjnøøhawiimb, ja'a miich tøø mnägápxiäbä coø Dios tøø quieyx̄y. May jäya'ay tøø ñämech maa miäyajnäbetiän.

²⁷ Mänit Juan miänaañ:

—Coo ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, paadiä Jesús miädia'agy pianócxäxä nämay. ²⁸ Tøø hajxy mmädoy coöch nga'a Cristo. Jawyínhøch Dios xquiejxy. Páadyhøch jawyiin xquiejxy coöch mädia'agy nyajwá'xät yø'ø Jesúscøxpä. ²⁹ Coø ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, ja'a jamiø'ød, je'eds ja'a jaxie'eb møød. Ja'a jamiø'ød ja'a miägu'ughajpä jii hijpä, xoonäacp je'eduhñ coø jamiø'ød quiäpxy. Jaanä xoondáacpøch høøchpä je'eguiøxpä coø Jesús miädia'agy pianócxäxä nämay. ³⁰ Tehñgahnä hajxy miayø'øwa'añ, ja'a Jesús miädia'agy hajxy panócxäbä. Pero pønjätyhøchä nmädia'agy xpi-anócxäp, haweenø'øwaamb hajxy je'e.

³¹ Xyhanéh̄mām hajxy je'e nāgøxiä, jaaya'ay jim̄ tsohm̄bä tsajpootyp. Yaayyā hajxy ndsänáayyām hädaa yaabä naaxwiin, y hädaa yaabä naaxwiimbä mädia'agy hajxy nmädiáacām. Pero jaaya'ay jim̄ tsohm̄bä tsajpootyp, ³² je'eduh̄n miädiaacyy nebiaty jim̄ tøø yhixy tøø miädoyyän tsajpootyp. Pero cabä miädia'agy miäbøjcäxä nämay. ³³ Pønjatia Jesús miädia'agy mäbøjcäp, je'eds tøyhajt yejp coo Dios tiømiädia'agy. ³⁴ Jaaya'ay Dios tøø quiéxiäbä, Diosmädia'agy je'eduh̄n miädiaacyy. Hamuumdu'joot Dios ja'a Jesús ja'a Diosheshpíritu miooyy nebiä Jesús jaduh̄n miädiaactägätsät. ³⁵ Choippy ja'a Dios ja'a yHuung; paadia cøxiä wiinä tøø yajcø'ødägø'øy. ³⁶ Pønä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäbøjcäp, je'eds cøjxta'axiøø jugyhadaamb̄ nebiä Dios jiugyhatiän. Ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, cab hajxy jaduh̄n jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän; yajcumädowáañäp hajxy je'e ja'a Diósäm.

4

¹⁻³ Coo Jesús miädoyhajty coogä fariseoshajxy hānajt y tøø miädoyhaty coogä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hānajt maas may yajmäbøcy y yajnäbety quejee Juan, mänit Jesús hajxy wyiimbijty Judea. Galilea hajxy ñøcxtägajch.

⁴ Jim̄ hajxy ñaxøøyy Samarianaaxooty. ⁵ Mänit hajxy jim̄ miehch maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiän Sicar jim̄ Samarianaaxooty, mäwiingón̄ maa José ñādeedyñaaxān. Ja'a tieedy jaduh̄n jecy xøhajt Jacob. ⁶⁻⁸ Jim̄ä nøøjut mädyii José yajmämähmøøyyä coo Jacob yho'cy. Coo Jesús hajxy jim̄ miehch maa nøøjutän, tøø Jesús hānajt yhanuu'xø'øy. Mänit

Jesús yhøxtaacy nõøjutpa'a. Tøø hånajty quiujyx-iøøjø'øy. Månitå jiamioødhajxy ñøcxy cajptooty juuguiaabiå. Månitå to'oxioøjc tu'ug quiådaacy nõøgoombå; Samaria hånajty chooñ. Månit Jesús to'oxioøjc ñåmaayy:

—Høøchå nõø móoyyåc.

⁹ Månit Jesús ñåmaayyå:

—Tiiçh miich nõø coo xmiâyujwa'añ. Jue'e miich mdsooñ Judea. Høøch, yaaçh ndsooñ Samaria.

(Ix, cabå Judéabå jäya'ayhajxy hånajty mioødnijootpaadyii ja'a Samáriabå jäya'ayhajxy.)

¹⁰ Månit Jesús yhadsooyy:

—Coo häxøpy mnajuø'øy tii mayhajt Dios tiunaamby maa miichcøxpån y põñch høøch cooçh ja'a nõø tøø nja yujwa'añ, månítøch cu xmiâyujwaañ ja'a nõø ja'a ni mänaa ca'a tøøtspå.

¹¹ Månitå to'oxioøjc yhadsooyy:

—Tsåguhñ, cøøc hädaa nõøjut. Caj miich tii mmøødå coo ja'a nõø myajwohmåbådsømat. Maa tyijy miich ja'a nõø mbåadåt, ja'a ni mänaa ca'a tøøtspå. ¹² Nejy, maas mõctåm miich cuhdujt mmøødå quejee Jacob cuhdujt jegyhajty mioødå, ja'a hajxy hijty nhaphajt ndeedyhåjtåm. Je'e hädaa nõøjut xyajmämåhmøøyyåm. Yaa jecy ñøøhuucy møødå yhuunghajxy møødå yhanimalhajxy.

¹³ Månit Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa nõø hajxy yhu'ugy, na-jxp tiødsøøhajxy jaduñ. Månit hajxy tiødsø'øbåatågumbå cujaboom cumaaxc. ¹⁴ Høøch, nyéjpiøch ja'a nõø, ja'a ni mänaa ca'a tøøtspå. Coo hajxy yhú'ugåt, ni mänaa ja'a tødsø'ø hajxy

quia'a paattägájtśänät. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ jiuğyhada'añ nebiä Dios jiuğyhatiän.

¹⁵ Cahnä to'oxiøjc ja'a mädia'agy hñanjty wyiin-juø'øyñä nebiä Jesús ja'a nøø ñägapxiän. Jue'e Jesús jaduhñ ñänøøm ja'a mayhajt ja'a Dios jaduhñ tiunaambymaa højtscøxpän. Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Høøchä nøø móoyyác nébiøch tødsø'ø xquia'a páatnät. Jaduhñhöch yaa miñ nga'a nøøwóhñnät.

¹⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Nøcx ja'a mnihyhap møjya'ax; mänit yaa mwoomínät.

¹⁷ Mänit to'oxiøjc yhadsooyy:

—Cábøch nnihyhap.

Mänit Jesús miänaañ:

—Tehm tiøyhajt miich jaduhñ mmäna'añ coo nihyhap mga'a møødä. ¹⁸ Mägøøxcä mnihyhap tøø mmøødtsäna'ay, y yø'ø ya'adiøjc xim mmøødpä, tøyhajt, ca'a myiichä mhamdsoo nihyhap yø'ø.

¹⁹ Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Tsäguhm, nyo'mädóobiøch jaduhñ coo miich ja'a Dioshespíritu mmøødä. ²⁰ Jim højts nhap ndeedy ja'a Dios hajxy hijty jecy wyiingudsähgø'øy maa yø'ø tunän. Pero mijts mänaamb coo hajxy jim nwiingudsähgøøyyämät jim Jerusalén.

²¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Muuxy, mäßøjcägøch nmädia'agy. Habaadäännäp je'ejän coo mijts ja'a Diosteedy homiaajä mwiingudsähgø'øwaannä. Ca'a ñä'ä jiiyyä hajtiä mwiingudsähgø'øwa'añ maa yø'ø tunän ni jim Jerusalén. ²² Hoy Dios hajxy mja wiingudsähgø'øy, cab hajxy mhixiä. Højts, nhixy højts ja'a Dios. Jaduhñ ja'a

Diosmädia'agy miäna'añ coo ja'a judíos jäya'ay tu'ug yajñähwa'ads yajcuhwa'adsa'añ. ²³ Põn ja'a Dios tehñ tiøyhajt wiingudsähgøøñäp, je'eds hamuumdu'joot wiingudsähgøøby. Jadúhñäts ja'a Dios chocy coo wyiingudsähgø'owøød hamuumdu'joot. ²⁴ Jaduhñä Dios nebiä poj nebiä täxa'ajän. Tsipcøxp hit ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät.

²⁵ Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Ja'a Cristo, ja'a Dios quiexaambiä, je'e højts nhahíxäm. Coo je'e quiäda'aga'añ, mänit højts je'e cøxiä xyhawaanāñäm.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Høøchäts je'e ja'a Cristo.

²⁷ Mänit Jesús jiamiøødhajxy miehch. Coo hajxy yhijxy coo Jesús ja'a to'oxiøjc hänäjty miøødmädia'agy, yagjuøøyy hajxy jaduhñ. Pero cab hajxy yajtøøyy tiiguiøxpä Jesús ja'a to'oxiøjc hänäjty coo miøødmädia'agy. ²⁸ Mänitä to'oxiøjc jiiiby chohñ maa hajxy hänäjty miädia'aguiän. Jiibiä miajt ñähgueecy, ñøcxy je'e cajptooty, hoy ja'a cu'ughajxy ñäma'ayii:

²⁹ —Jam jäya'ay hajxy tu'ug huug híxäm. Tøøch je'e xñajuø'øy nebiátyhöch haxøøgpä tøø nduñ. Jadúhñhöch je'e tøø xyhawaanä. Je'e ndijjiäda'a je'e ja'a Cristo.

³⁰ Mänitä cu'ughajxy tiu'ubøjcy cajptooty, ñänøcxy ja'a Jesús hajxy. ³¹ Jimä Jesús hänäjty ñäma'ayii ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsøñ, cay.

³² Mänit Jesús yhadsooyy:

—Xiich jøø'xypøcy nmøødä. Cab hajxy mna-juø'øy tii je'eduhñ.

³³ Mänitä jiamiøødhajxy ñiñämaayyä:

—Nejy, tøø jiøø'xypøquiäda'a yajméjtsäxä.

³⁴ Mänit Jesús miänaañ:

—Cooch jaduhñ nmänaañ cooch jøø'xypøcy nmøødä, je'ečh hānajty jaduhñ nnänøømby cooch njootcujcä, cooch ngudiúnät nébiøch Dios tøø xyhane'emiän, cooch tiuung nyajmäayyät; je'ečh jaduhñ tøø xquiexy. ³⁵ Huug hiç yø'øya'ay hajxy xii mänajpä. Xmiäbøgåanäbøch nmädia'agy hajxy yø'ø. Jaduhñ mäwínäts høøčhä nmädia'agy nebiä tøømd paquiä miayø'øyän. Tehm quiähxø'p jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ mdehm miäná'anät nebiä niippädøjc-hajxy miäna'añän cooc mädaaxpo'o yhabety, mänitac hajxy je'e yajpädø'øga'añ. ³⁶ Pøñhøch jäya'ay ja'a nmädia'agy xyajmäbøgåanäp, xoonäda'agaamb hajxy je'e coo hajxy je'e may miäbøga'añ. Quipxy hajxy miøødxoonäda'aga'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt yaghawa'xøøchóhñäbä. Ja'a hajxy yajmäbøgåanäbä, je'edshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁷ Tøyhajt je'eduhñ nebiä jäya'ayhajxy miäna'añän: “Wiingpä je'e niip, y wiingpä je'e yajpädø'p.” ³⁸ Tøøčh mijts nwiinguexy coo mijts jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy myajmäbøgät, ja'a hajxy hijty tøø miädoyhátiaäbä. Wiingpä hajxy jayøbajt yajmädoyhajt; mijts høxhaam myajmäbøgaamby —nøm Jesús miänaañ.

³⁹ Ja'a Sicarpä jäya'ayhajxy, nämay hajxy je'eduhñ miäbøjcä ja'a Jesús miädia'agy.

Paady hajxy je'eduhñ miäbøjcy coo ja'a to'oxiøjc hänajty jaduhñ tøø ñägapxy cooc yhaxøøgwiinmahñdy cøjx ñajuøøyyäxä, møød cooc cøjx yhawaandøøwäxä. Jimä Sicarpä jäya'ayhajxy hänajty xiøønaxy Samarianaaxooty. ⁴⁰ Mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo jim miähmó'øwät maa quiajpthajxiän. Mänit jiaanç mähmøøyy. Mejtsxøø je'eduhñ jim yhiyty. ⁴¹ Coo Jesús jiaac yajmøødmädiaacy ja'a jäya'ayhajxy, nämay ja'a miädia'agy jiaac mabøjcäxä. ⁴² Mänitä to'oxiøjc hajxy ñämaayy:

—Høxtahm̄ds miiçh jim hoy mnägapxiän cajp-tooty, cab højts tu'joot nmäbøjcy. Pero coo højts jii by ngädaacy, mänit højts je'e xtiehñ yhamdsoo møødmädiaacy. Mänit højts nmäbøjcy. Mänit højts nnajuøøyy coo yø'øyá'adiäm Cristohaty. Yø'øds hajxy xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa ndsänäayyäm hädaa yaabä naaxwiin.

⁴³ Nägooyyä mejtsxøø yhabejty, mänit Jesús hajxy tiu'ubøjnä, ñøcxnä hajxy jim Galilea. ⁴⁴ Hamdsoo Jesús je'eduhñ miänaañ cooc hajxy quia'a wiingudsähgø'øyii maa yhamdsoo cajptän, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaghawa'xøøbiä. ⁴⁵ Pero coo Jesús jim miejch Galilea maa yhamdsoo cajptän, mänit yajpoo'xä haxi'ig haxón. Paadiä Jesús yajpoo'xä, coo jäya'ayhajxy hänajty tøø yhixy hoy-yagjuøøñäjatypä, nebiaty Jesús jim tøø tiuñ tøø yajcähxø'øgy Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty.

⁴⁶ Mänit Jesús jim jadähooc miéjtscumbä Caná de Galilea maa ja'a nøø hänajty tøø yajwa'añguiojjiän vino. Jimä gobiernä mioonsä hänajty tu'ug tøø

miech. Tu'ugä yhuung hänajty tøø pia'ambety jim Capernaum. ⁴⁷ Coo ja'a gobiernä mioonsä miädoyhajty coo Jesús hänajty tøø miech jim Galilea, mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo yhuung nøcxy yajmøcpøjcäxä. Møjta'agy yhuung hänajty. ⁴⁸ Mänitä gobiernä mioonsä ñämaayyä:

—Mijts, cahnä hajxy mmäbøcyñä, hoy hajxy tøø mja mädohyaty cooçh hoy-yagjuøøñäjatypä tøø nduñ. Mänit hajxy mmäbøga'añ coo hajxy mhuuc tehñ yhixa'añ.

⁴⁹ Mänitä gobiernä mioonsä miänaañ:

—Tsógäm, jam hadø'øçhä; chámhøch nhuung yho'ogaañnä.

⁵⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Wiimbit jootcujc. Cabä mhuung yho'oga'añ.

Mänit Jesús miädia'agy jiaançh mäßøjcäxä. Mänit gobiernä mioonsä jiaançh wiimbijty. ⁵¹ Tu'haamhädaacpä ja'a mioonsähajxy jiojcubaadøøyyä. Mänit yhawáañäxä cooc yhuung hänajty tøø jiaançh møcpøcy.

⁵² Mänit yajtøøyy mäduñajtä hänajty tøø miøcpøcy. Mänit ñämaayyä:

—Häxøøy ja'a tioy tiøjch cujyxiøøho'ogy.

⁵³ Mänit ja'a gobiernä mioonsä jiaançh jahmiejch coo Jesús hänajty häxøøyhajty cujyxiøøho'ogy tøø miäna'añ cooc yhuung miøcpøga'añ. Mänit Jesús ja'a miädia'agy cøjx miäßøjcäxä mäduhñtiä hajxy tiu'ugtøjcä.

⁵⁴ Miämetsc-hoocpä Jesús je'eduhñ yajcähxø'cy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim Galilea. Mänit je'eduhñ yajcähxø'cy coo hänajty tøø yhoj Judea.

5

¹ Mänit Jesús ñóxcumbä jim̄ Jerusalén xøøhajpä. Ja'a judíos xiøøhajxy hānajty jadāanāp. ² Jimā tsiidaact jaduhñ tu'ug xiøhaty Betzata, ja'a hebreohayuuc-haamby. Jimā tsiidaact mädøyyä maa ja'a meegtoo'taactän. Mägooxc-hit ja'a tøjwiing wäditiä jim̄ maa ja'a tsiidaactän. ³ Mayyā pa'amjäya'ay hānajty jim̄ quio'na'ay møødä wiindspä møødä tecymia'adpä møødä tecymiucypä. Jim̄ hajxy hānajty yhahixy coo ja'a nøø jaduhñ jädsenyó'oyät. ⁴ Wiingumānaa ja'a Dios mioonsä tsajpootypä hānajty tu'ug quiäda'agy nøøyagjädsenyohbiä maa ja'a tsiidaactän. Pero cab hānajty quiähxø'øgy. Nägooyyā ja'a nøø hajxy hānajty jaduhñ yhixy tiägø'øy jädsenyohbiä, mänitā pa'amjäya'ayhajxy tiägø'øy nøøjooty. Ja'a hānajty jayøbajt tehñ tiägøøchömbä, je'eds hānajty jaduhñ møcpøjp nidiuhñ. Hoy tyii pa'amä hānajty jia møødä, yajnaxyp je'e. ⁵ Jim̄ jäya'ay hānajty tu'ug pia'amgo'na'ay. Miähii'xmajmocxtägøøgjumøjtpä hānajty jim̄ tøø yhity. ⁶ Coo Jesús ja'a pa'amjäya'ay jaduhñ yhijxy, mänit Jesús yajtøøyy:

—Nejy, mmøcpøgaambä.

⁷ Mänitā pa'amjäya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nbøn pønñhøch xpiädá'agäp nøøjooty coo ja'a nøø tiägø'øy jädsenyohbiä. Cooch hānajty jii by nja tægø'øwa'añ, tøø wiingpä hānajty tiägøøñä.

⁸ Mänit Jesús miānaañ:

—Pädø'øg, yajpädø'øg mdo'ogy, yohñä.

⁹ Mänitiä pa'amjäya'ay jaduhñ jiaanč møcpøjcy. Mänitā miaabejt jiaanč yajpadø'cy yo'oyø'cy.

Poo'xxiøjooty hänajty je'e. ¹⁰ Mänitä judíoshajxy miänaañ, ñämaayyá ja'a craa ja'a hänajty tøø yajmøcpøgyíjábä:

—Poo'xxiøø jäda'a. Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo yø'ø mdo'ogy jäda'a mgapwädítät.

¹¹ Mänit jäya'ay yhadsooyy ja'a hänajty tøø miøcpøquiäbä:

—Jaayá'ayhøch tøø xyajmøcpøquiäbä, je'eçh jaduñ xñämaayy cooçh ndo'ogy nyajpádø'øgät.

¹² Mänit miäyajtøøwa:

—Pøñ jaduñ tøø xñäma'ay coo mdo'ogy myajpádø'øgät, coo myo'oyø'øgät.

¹³ Cabä mähdiojç ñä'ä hadsooyy. Hix, jaanç tehñ ñämay jäya'ayhajxy hänajty jim. Tøø Jesús hänajty yhijxtägóoyyänä. Paadiä mähdiojç hänajty quia'a najuø'øy waamb yhadsówät. ¹⁴ Mänit cueeñtiä, mänit Jesús yhijxcumbä maa ja'a tsajtøjç hamøjpän. Mänit Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, chaa miich nnämä'awät, tøø miich mmøcpøcy. Ca'a tii pojpa cädieey mduñ coo maas haxøøg mjädät.

¹⁵ Mänitä mähdiojç hoy ñägapxy maa ja'a judíoshajxiän cóodäm Jesús je'e, ja'a hänajty tøø miäyajmøcpøquiäbä. ¹⁶ Coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøjooty, paadiä judíos Jesús hajxy miädsiphajty; paady hajxy wyiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ¹⁷ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyá ja'a judíoshajxy:

—Cábøch nDeedy mänaa tiuumbädø'øy. Jäda'anäbaadyñä tiuñ. Páadyhøch jaduñ nbaduumbä, hoy jaduñ jia poo'xxiøjootiä.

18 Paady hajxy jia wiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, møød coo jaduhñ miänaañ cooc Dios Tieedyhaty, møød coo yajniäbaatä nebiä Diosän.

19 Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cábøch nhamdsoo tuuñg nduñ; jadúhñhøch nduñ nébiøch nDeedy jim tiuñän. Nebiátyhøch nDeedy tiuñ, jadúhñhøch nduumbä. 20 Xchójpøch nDeedy. Xyajnähixøøbiøch nebiaty je'e tiuñ. Maas hoy-yagjuøøñátyhøch nDeedy xyajnähixø'øwa'añ neby hajxy myagjuø'øwät. 21 Yagjujypiøjpøch nDeedy ja'a ho'ogyjiäya'ay. Jaaná jadúhñhøch nyagjujypiøgaambä, pønjátyhøch nyajnähdjáp. 22 NDéedyhøch, cab je'e pøn yajcumädowa'añ. Høøch je'e tøø xquihdujtmø'oy coöch jäya'ay nyajcumädówät, ja'a hajxy ca'a mädia'agymiäbøjpä. 23 Páadyhøch jaduhñ tøø xquihdujtmø'oy coöchä jäya'ayhajxy ween xwyiingudsähgø'øy nébiøch nDeedy wyiingudsähgø'øyijän. Pønjátyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøby, ni nDéedyhøch hajxy xquia'a wiingudsähgøøyyäbä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

24 'Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjaty højts nmädia'agy hajxy xmiäbøgáañp møødhøch nDeedy, tøø ja'a haxøøgpä hajxy quiøxy najtshixøøñä. Je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatiän. Cab hajxy je'e mänaa quiumädowa'añ. 25 Ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, tøø yhabaady coöchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaañä. Coochä nmädia'agy hajxy

jaduhñ xmiäbójcät, jaduhñ hajxy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ²⁶ Miøødhøch nDeedy cuhdujt coo jäya'ayhajxy ñämá'awät coo hajxy jaduhñ jiugyhádat tsajpootyp cøjxta'axiøø. Je'eč cuhdujt tøø xmio'oy coočhä jäya'ayhajxy jaduhñ nnämá'awät coo hajxy jim yhídät cøjxta'axiøø. ²⁷ Cooč je'eduhñ tøø xwyiinguexy, páadyhøch jaduhñ tøø xquiuhdujtmø'oy cooč nyajnáhdjät nebiaty jäya'ayhajxy jiádät. ²⁸ Ca'a hajxy myagjuø'øy. Habaadaamb je'e coočhä ho'ogyjiäya'ayhajxy nyaaxpádsøma'añ. Mänitøch nmädia'agy hajxy xmiädowaaná. ²⁹ Mänit hajxy nägøxiä quiøxy jutpádsøma'añ mäduhñtiä hajxy hánajty tøø yho'ogy. Ja'ač nmädia'agy hajxy hánajty tøø xmiäbójcäbä, je'eds hajxy nøcxaamb tsajpootyp. Ja'ač nmädia'agy hajxy hánajty tøø xquia'a mäbójcäbä, je'eds hajxy ca'awaamb haxøøgtuum.

³⁰ 'Nyajtødiägøøbiøch nébiøch nDeedy xñäma'ayän. Ca'a yhøøchä nhamdsoo wiinmahñdy nyaghijpy. Ngudiúumbiøch jaduhñ nébiøch nDeedy xmiägapxy xyhane'emiän. Cooč jaduhñ ngudiuñ, páadyhøch ja'a tøyhajt nyecy cooč nyajtødiägø'øy. ³¹ Cooč häxøpy hamdsoo nniñägapxyii, mänit hajxy cu mmänaañ coočhä tøyhajt nga'a mädia'agy. ³² Jiichä wiingpä xñägapxy; nnajuøøbiøch coo ja'a tøyhajt je'eduhñ yecy. Dióshøch je'e xñägapxp. ³³ Tøøch mijts hoy xyajtøy maa Juangän pø Dióshøch tøø xjiaanč quexy. Mänitä Juan ja'a tøyhajt hajxy xmiooy. ³⁴ Pero høøch, ca'a jiäyá'ayhøch tøø xyhawaaná cooč Dios tøø xquiexy. Nyagjahmiéjchpøch mijts

nebiä Juan hajxy tøø xyhawaanän cooçh Dios tøø xquiexy, neby hajxy jaduñ mnähwa'ads mguhwá'adsät. ³⁵ Yajwa'xyp ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy hijty. Xyajnähxøøby hajxy hijty neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Hoy ja'a miädia'agy hajxy hijty mmädóowä. Pero cabä miädia'agy hajxy hijty mmäbøgaanä. ³⁶ Ndúumbiøch nébiøch nDeedy tøø xyhane'emiän. Cooçh jaduñ nduñ, cähxø'p jaduñ cooçh nDeedy tøyhajt tøø xquiexy. Cooçh hajxy jaduñ xyhixy nébiøch nduñän, páquiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät, hoy ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy tøø mga'a ja mävøjcä ja'a høøçhcøxpä cooçh xñägapxy. ³⁷ Ja'a nDéedyhöch, ja'açh tøø xquiéxiäbä, høøçhcøxpä jii by tøø xyajcujaayii maa Diosmädia'aguiän. Pero cab hajxy mnajuø'øy cooçh nDeedy ja'a miädia'agy jaduñ nmädiaacä. Cab hajxy mnajuø'øy cooçh jaduñ nduñ nébiøch nDeedy tiuñän. ³⁸ Pero cábøch mijts nDeedy ja'a miädia'agy tøø xmiäbøjcä, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Coo hajxy häxøpy tøø mmävøcy, cu xmiäbøjcøch mijts ja'a nmädia'agy. ³⁹ Myajmädiaac-ho'py ja'a Diosmädia'agy hajxy, ja'a jecy mähmøøyyäbä cujaay. Paady hajxy jaduñ myajmädiaac-ho'ogy coo tyijy hajxy jaduñ mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän. Chaads mijts hajxy nnämä'awät, cooçh nmädia'agy hajxy xyajtúunät, mänit hajxy jaduñ mjugyhádat. Pero hóyhøch Diosmädia'agy xjia nägapxy, ⁴⁰ cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä. Cooçh mijts nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbøjcät, mänit hajxy mäbøcy mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän.

41 'Cábøch nmøjpäda'agy, hóyhøch jäya'ayhajxy xquia'a ja wiingudsähgø'øy. 42 Nnajuóøbiøch coo mijts Dios mga'a tsoy. 43 NDéedyhøch tøø xjia hamdsoo quexy. Pero cábøch mijts nmädia'agy xmiäbøgaanä. Coo wiingpä miédsät, je'eds mijts ja'a miädia'agy paquiä mmäbøgaanäp. 44 Cábøch mijts nmädia'agy hoy xmiäbøgaanä. Jia tsojpy ja'a mjoothajxy jaduhñ coo jäya'ay hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Pero cabä mjoothajxy chocy coo Dios hajxy xchógät. 45 Ca'a yhøøchä mijts jim nnäxø'øwø'øwaamby maa Dios wyiinduumän. Ja'a Moisésäts mijts jaduhñ xñäxø'øwø'øwaamb. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tyjy Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. 46 Coo mijts cu mjaançh mäbøjcy, cu xmiäbøjcøch nmädia'agy hajxypä. Høøchcøxpä Moisés jaduhñ jecy quiujahy. 47 Pero pø cab hajxy mmäbøga'añ nebiä Moisés jecy quiujahyyän, ni høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanäbä.

6

1 Cumejtspo'o cudägøøgpø'o Jesús jim ñøcxy mejyhawiimb. Mejtstu'u ja'a mejy xiøhaty Galilea møød Tiberias. 2 Nämäy Jesús hänajty pianøcxyii jäya'ayhajxy. Paady hänajty pianøcxyii coo hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø yajcähxø'øgy, møød coo pa'amjäya'ay hänajty tøø yajmøcpøcy. 3 Mänit Jesúshajxy jim wyiimbejty maa ja'a tunguhduumän møødä jiamiøødhajxy. Mänit hajxy jim yhøxtaacy tunguhduum. 4 Mäwiingoomb ja'a pascuaxøø hänajty, ja'a judíoshajxy yagjåjtäbä.

⁵ Mänit Jesús wyiinhee'ppejty coo jäya'ay hänajty may pianøcxyii. Mänit Jesús ja'a Felipe ñämaayy:

—Maa ja'a caayyøøc hajxy nbáatämät coo yø'øya'ay hajxy nyajcáayyämät nämay.

⁶ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, yhuuc nä'ä mädia'agyhixaamby hänajty waambä Felipe hänajty yhadsowa'añ. Tøø Jesús hänajty hamdsoo wyiinmay nebiä jäya'ayhajxy hänajty yajcaya'añii.

⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Ni mejtsmägo'x denariojuy ja'a tsajcaagy quia'a mädyhädät, hoy hajxy tu'lii'xyjaty cu nja móoyyäm.

⁸ Andrés ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänajty tu'ug xiøhaty, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Mänitä Andrés ja'a Jesús ñämaayy:

⁹ —Chadsä pigäna'c ja'a cebadatsajcaagy miøødä mägooxcä, møødä hacx metscä. Pero cab jaduñ miädøyhädät. Hix, majiäya'ay yø'øduñ.

¹⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhøxta'agy.

Møj jim miøøjiootä. Jim hajxy yhøxtaacy ja'a mägooxmilpä ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy hawiing.

¹¹ Mänit Jesús ja'a tsajcaagy quioondsooyy. Mänit Jesús Dios jaduñ ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänit Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy miooyy. Mänitä jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä maa jäya'ayhajxy hänajty yhäña'ayän. Møødä hacx hajxy yajmäwa'xøøbiä. Jaduhñtiä jäya'ayhajxy miooyyä mäduhñtiä hajxy hänajty quiaaya'añ.

¹² Coø hajxy quiaabiädøøyy, mänit Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Yajpädø'øg tsajcaagyquiaadiuc hajxy møødä hacxtsu'tstuc, neby hajxy jaduhñ nga'a nähguéecämät.

¹³ Mänit ja'a tsajcaagyquiaadiuc hajxy cøjx yajpädø'øgy møødä hacxtsu'tstuc. Majmetscach hajxy yaghujch ja'a tsajcaagyquiaadiuc. ¹⁴ Coö jäya'ayhajxy yhijxy nebiä Jesús ja'a tsajcaagy hänajty tøø yajwa'añguiojjiän, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä:

—Pues tehñ tiøyhajt, yø'øds je'e, ja'a hajxy hijty nhahíxämbä coö hajxy hijty xñämedsáañäm nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

¹⁵ Coö Jesús ñajuøøyy coö hänajty nõcxy piäda'aga'añii gobiernä mädsibø'øbä, mänit jim chohñnä. Mänit jim ñøcxnä nidiuhñ tunjoot.

¹⁶ Coö chuujøøyy, mänitä Jesús jiamiøødhajxy yhädaacy mejypia'a. ¹⁷ Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jim Capernaum hajxy hänajty ñøcxa'añ mejyhawiimb. Wiingoods hänajty. Cahnä Jesús ja'a jiamiøød hänajty pi-aadyñä. ¹⁸ Mänitä poj piädø'cy møc. Mänitä mejy chajcuju cøxp. ¹⁹ Mägooxkilómetro tädujkilómetro hajxy hänajty tøø ñøcxy, mänitä Jesús hajxy yhijxy coö ja'a barco hänajty tøø ñajtspaadø'øy. Yohby Jesús hänajty mejywyiing. Mänitä jiamiøødhajxy chähgøøbiøjcy. ²⁰ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy; Jesús høch høøch.

²¹ Mänit hajxy jiootcugøøyy. Mänitä Jesús yajtägøøyyä barcojooty. Mänitä hajxy jim miejtsnä mejypia'a maa hajxy hänajty ñøcxian.

²² Cujaboom, jimnä majiäya'ayhajxy hänajty mejyhawiimbnä, maa hajxy hänajty tøø

yajcayijän. Ñajuøøby hajxy hñajty coo Jesús hñajty tøø quia'a møødtu'ubøgyii ja'a jiamiøødhajxy quipxy. Hijxä ja'a Jesús jiamiøødhajxy coo hajxy tiu'ubøjcy barcojooty ja'a majiäya'ayhajxy. Jagoo barco hñajty tu'ug; je'e hajxy hñajty tøø yajtu'ubøcy. ²³ Mänitä barco hajxy yajmejch wiingpä, ja'a Tiberiastsohmä. Jim hajxy miedsøøyy maa jäya'ayhajxy hñajty tøø chajcaagyquiayyän, mänaa Jesús ja'a Dioscujú'uyäp yequiän. ²⁴ Coo ja'a majiäya'ayhajxy yhijxy coo Jesús hajxy quia'a jiiän, mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy Jesús høxtaabiä. Jim hajxy ñøcxy mejyhawiimb jim Capernaum.

²⁵ Coo hajxy jim miejch mejyhawiimb, mänitä Jesús hajxy jim piaaty. Mänit Jesús hajxy ñämaayy:
—Wiindsøñ, mänaa mmejch.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, páadyhøch mijts hijty xyhøxta'ay coöch mijts je'e cu'uxiä nyajcaayy. Cábøch mijts je'e xmiäyajtøwa'añ tiiguiøxpøch ja'a hoy-yagjuøñäbä coo nyajcähxø'cy.

²⁷ Paady hajxy mduñ, jaduñä cay hu'ugy hajxy mbaady. Pero chaads mijts nnämä'awät jadunajtä coo hajxy mhøxtá'awät neby hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän. Høøch mijts cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jaduñ mjugyhádat. Páadyhøch mijts jaduñ nmo'owa'añ, coöchä Dios tøø xquiuhdujtmo'oy, høøch ja'a Diosquexypä.

²⁸ Mänit Jesús miäyajtøøwa:

—Neby højts ngudiúnät nebiä Dios choquiän.

29 Mänit Jesús yhadsooyy:

—Chojpy ja'a Dios cooçh mijts ja'a nmädia'agy xmiäbõjçät, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

30 Mänitä Jesús miäyajtøøwägumbä:

—Tii hijxtahnd hoy-yagjuøøñäbä mya-jcähxø'øgaamby neby højts miich ja'a mmädia'agy jaduñ nmäbõjçät coo miich ja'a Dios tøø xquiexy.

31 Ja'a hajxy hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm ja'a jecypiä, jimä maná hajxy quiaaayy maa hñajty pøn quia'a tsäna'ayän. Moisés ja'a maná yajwa'añguiøj. Ja'a maná, nebiä tsajcaaguiän je'e. Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Yajcaayyä jäya'ayhajxy ja'a tsajcaagyhajpä ja'a tsajpootyptsohmä. Dios jaduñ quejx.”

32 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: Caha Mioisésä mijts ja'a tsajcaagy xyajnäguejx ja'a tsajpootyptsohmä. Dios, je'eds hajxy je'e xyajnäguejx. Je'eds hajxy je'e xquihdujtmó'owaamb coo hajxy jim mdägó'owät tsajpootyp. 33 Ja'a Dios tøø quiéxiäbä, jim tsajpootyp je'e tøø chooñ. Paady je'e yaa tøø quiäda'agy ney mijts xquihdujtmó'owät coo hajxy mjugyhádat nebiä Dios jiugyhatiän.

34 Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Højts yø'ø tsajcaagy móoyyäc çøjxta'axiøøbä, ja'a tsajpootyptsohmä.

Paady hajxy jaduñ miänaañ coo hajxy quia'a wiinjuøøyy coo Jesús jaduñ ñiñänøøma hamdsoo coo je'e tøø quiexyii ja'a Dios.

35 Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøčh je'e, ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Cuhdujtyéjþøch coo hajxy jim tiägó'øwät tsajpootyp pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjçäp. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhidät. ³⁶ Pero mijts, cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjçä, hoy hajxy tøø mja hixy coöchä hoy-yagjuóøñäbä tøø nja yajcähxø'øgy. ³⁷ Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduhñ xyajcø'øwaanøøby, je'ečhä nmädia'agy xmiäbøgáañäp. Nguhþøgáambiøch hajxy je'e. ³⁸ Páadyhøch tøø ndsoñ tsajpootyp coöch ngudiúnät nébiøch nDeedy xyhane'emiän, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. Cáboch ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyaghida'añ. ³⁹ Cábočhä nDeedy miäna'añ coo hajxy haxøøgtuum quiá'awät, ja'ačh hajxy tøø xyajcø'øwaanø'øyäbä, coo ja'a xøø jumøjt jaduhñ yhabéjñät. Pero jaduhñ miäna'añ coöch hajxy nyajnøcxät tsajpootyp. ⁴⁰ Jadúhñhøch ja'a nDeedy miäna'añ coo hajxy cøjxta'axiøø jiugyhádat neby jaaya'ay jiugyhatiän, pønjaty jaduhñ najuøøby coöchä Dios xyHuunghaty, pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjçäp. Je'ečh hajxy jim nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät.

⁴¹ Coo Jesús miädiaacpädøøyy, mänit tiägøøyyä wiingapxpéjtäbä ja'a judíoshajxy. Paadiä wyiin-gapxpejtä coo hñajty tøø miäna'añ coo jim chooñ tsajpootyp. ⁴² Jaduhñ hajxy ñiñämaayyä:

—Jesús yø'øya'ay xiøhaty; José yhuung yø'ø. Nhixyhájtäm ja'a tiaj tieedy yø'ø. Høhñdaacp yø'øduhñ cooc tyijy jim tøø chooñ tsajpootyp.

⁴³ Mänitä Jesús ja'a judíos yhojy:

—Ca'a hajxy mgapxtägooñä. ⁴⁴ Pøñhøch

ja'a nDeedy yajnáhdijpy, je'ečhä nmädia'agy xmiäbögáanäp. Je'ečh nyajnöcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjnät. ⁴⁵ Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo Dios jäya'ay nägøxiä yajnáhixø'øwa'añ. Pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy tøø xwyiinjuøøyyä tøø xyhabøjcä, jé'edshøch ja'a nmädia'agy tøø xmiäbøjcä.

⁴⁶ 'Cábøch nDeedy mänaa yhixyii jäyá'ayäm; høøch nidiuhm tøø nhixy. Jímhøch ndsooñ Dioswiinduum. ⁴⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, pønñhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds jugyhadaamb cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ⁴⁸ Høøch hajxy jaduñ jim nyajtägø'øwaamby. ⁴⁹ Ja'a nhaphájtäm ndeedyhájtämhajxy, ho'c hajxy je'e, hoy ja'a maná hajxy jia caayy pactuum. Ja'a maná, mäjaayejc jaduñ. Pero paquiä ja'a miäjaahajxy quiøjxy.

⁵⁰⁻⁵¹ Høøch, páadyhøch tøø ndsooñ jim tsajpooty nébiøch jäya'ayhajxy jim nyajtägø'øwät. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø pønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nnähdugáambiøch ja'a nni'x ja'a ngopc. Nnähho'tu'udáambiøch jäya'ayhajxy nägøxiä.

⁵² Mänitá judíoshajxy yajcapxiøøyy ja'a Jesús ja'a miädia'agy:

—Nejy, xmio'owáanäm yø'øya'ay ñi'x quiopcäda'a coo ndsú'tsämädä.

⁵³ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, høøch ja'a Diosquexypä, cooçh mijts ja'a nni'x ja'a ngopc xquia'a tsú'tsät, cooçh mijts ja'a nnø'ty ja'a njoot

xquia'a húucät, cab hajxy jim mdägó'owät maa Dioswiinduumän. ⁵⁴ Pønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pønjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eds je'e hidaamb cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. ⁵⁵ Tsu'tsøc-høch ja'a nni'x ja'a ngopc; huucøc-høch ja'a nnø'ty ja'a njoot. ⁵⁶ Pønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pønjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eçh jaduñ nnänøomby ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xmiäbøjcäp. Je'eçh hajxy nguhdujtmø'owaamby coo hajxy yhidät cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy nmøødhida'añ. ⁵⁷⁻⁵⁸ Ja'a nDéedyhøch, ja'açh tøø xquiéxiäbä, je'eçh jaduñ tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh jäya'ayhajxy jim nyajnøcxät tsajpootyp, pønjátyhøch ja'a nmädiá'agy xmiäbøjcäp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm, ho'c hajxy je'e jequiän, hoy ja'a maná hajxy jia caayy. Pero pønjátyhøch ja'a nmädiá'agy xmiäbøjcäp, cab hajxy quia'awa'añ haxøøgtuum mänaa.

⁵⁹ Jaduñ Jesús jim miädiaacy Capernaum coo hánajty yajnáhixø'ø y tsajtøgooty maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hánajty wyiingudsähgø'øyan.

⁶⁰ Coo Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduñ jim miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cab hajxy jaduñ nguhbøjcämät; tsip xex yø'ø mädiá'agy jaduñ.

⁶¹ Ñajuøøyy Jesús jaduñ nebiaty hajxy hánajty miädiá'aguiän. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nejy, cábøchä nmädiá'agy hajxy xjiøjpøgø'øwáañjä. ⁶² Cooçh mijts xyhíxät cooçh

hänajty jim nnøcxy tsajpootyp, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä cooçh jim ndsooñ tsajpootyp, høøch ja'a Diosquexypä. ⁶³ Ja'a mjuøhñdyhajxy, je'eds hajxy yaa xyagjugyhajp. Ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy, cab hajxy je'e yaa xyagjugyhaty. Cooçh mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, mänit hajxy mdägø'owät jim tsajpootyp. ⁶⁴ Pero cahnä hajxy nägøxiä mmäbøcyñä.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänajty jaduhñ pønjaty hänajty je'e ca'a mädia'agymiäbøgaamb. Ñajuøøby hänajty je'ebä pøn hänajty yegáañäp ho'cøøc. Jäguemiä Jesús jaduhñ ñajuøøyy mänaa ja'a miägu'ughajpähajxy tiägø'oyän yajnähiçøøbiä. ⁶⁵ Mänit Jesús miänáañgumbä:

—Páadyhøch mijts jaduhñ nnämaayy: “Pønñhøch ja'a nDeedy yajnähdijpy, je'eçhä nmädia'agy xmiäbøgáañäp.”

⁶⁶ Coo Jesús jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitä ji-amioødhajxy nämay wyiimbijnä. Cabä Jesús hajxy hänajty miøødwäditaannä. ⁶⁷ Mänitä Jesús ja'a ji-amioød miäyajtøøyy ja'a nämajmetspähajxy:

—Nejy, xpiuhwa'adsáambøch mijtspä.

⁶⁸ Mänitä Simón Pedro yhadsooyy:

—Wiindsøn, caj. Tii højts miich coo nnä'ä puhwá'adsät. Miich højts je'e xyajnähiçøøby neby højts jim ndägø'owät tsajpootyp. ⁶⁹ Nmäbøjcäp højts miichä mmädia'agy. Nñajuøøby højts coo jim tøømdsooñ maa Diosän, coo mGristähaty, ja'a højts hijty nhahijxypä, ja'a Dios hijty quiexaambiä.

⁷⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Páadyhøch mijts tøø nwiimbiy nébiøch hajxy jaduhn xmiøødwädítät, mijts ja'a nämajmetspä. Pero xii hajxy tu'jäya'ay mmøødä, ja'a møjcu'uwiinmahñdymøødpä.

⁷¹ Ja'a Judas jaduhn nänøøma, ja'a Simón Iscariote yhuung. Ja'a Judas, je'edsä Jesús hänajty yegaamb ho'cøøc, hoy ja'a Judas ja'a Jesús hänajty jia møødwädity møødä nämajtu'ugpähajxy.

7

¹ Mänitä Jesús tiägøøyy cajpthayohbiä jim Galilea. Cab hänajty jim wiäditaannä jim Judea, je'eguiøxpä coo ja'a judíoshajxy hänajty yhøxta'ay nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Jadáanäp ja'a judíos xiøøhajxy hänajty coo ja'a ramada hajxy yhädiuñ. Jim hänajty jiada'añii Jerusalén. ³ Mänitä Jesús ñämaayyä yhuchhajxy:

—Ca'a yaa mmähmø'øy. Nøcx jim Judea. Ween ja'a mmägu'ughajpähajxy jimhä yhuug hijxpä ney miich ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä myajcähxø'øguiän. ⁴ Myajcähxø'py miich hijty maa jäya'ay quia'a mayyän. Pero pø chojpy ja'a mjoot jaduhn coo ja'a mmädia'agy wiädítät ja'a miichcøxpä, mänit hijxwiinduum myajcähxø'ogät majiäya'ayhagujc.

⁵ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hänajty miäböjcäxä ni ja'a yhamdsoo huchhajxy. Paady hajxy jaduhn miänaañ. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cahnä yhabaadyñä cooch jäya'ayhajxy nhawáanät pønñhøch høøch. Pero mijts, homiänaajä hajxy jim mnøcxät Jerusalén. ⁷ Caj mijts cu'ug xmiähanhaty. Pero høøch, xmiähanhájpøch cu'ug. Páadyhøch hajxy xmiähanhaty cooch nnägapxy coo hajxy

yhaxøøgwädity. ⁸ Nøcx mijts xøøhat. Cábøch nnøcxa'añ høøch. Cahnä yhabaadyñä cooch jäya'ayhajxy nhawáanät pónhøch høøch.

⁹ Mänit Jesús miädiacpädøøñä. Mänit jim̄ jiaanč mähmøøñä jim̄ Galilea.

¹⁰ Mänit Jesús yhuchhajxy jim̄ ñøcxy xøøhajpä Jerusalén. Mänit Jesús jim̄ pianøcxy hamee'ch.

¹¹ Jim̄ä judíos ja'a Jesús hajxy hánajty yhøxta'ay maa ja'a xøø hánajty jiadyiijän. Jaduhñ hajxy hánajty miäna'añ:

—Maada'a tyijy je'e.

¹² Mädiácäp ja'a Jesús hánajty ja'a majiäya'ayhajxy. Näje'e hajxy hánajty miäna'añ cooc yhojiäya'ayä. Näje'e hajxy hánajty miänaambä cooc tyijy yhaxøøgjäya'ayä, cooc tyijy hánajty wiädity cu'ugwiinhøhmbä.

¹³ Pero hamee'ch hajxy hánajty miädia'agy. Hix, chähgøøby hajxy hánajty ja'a judíos wyiindsøn̄hajxy.

¹⁴ Mägujnä xøø hánajty jiadyii, mänit Jesús tiägøøyy tsajtøgooty yajñähixøøbiä. ¹⁵ Mänitä judíoshajxy yagjuøøyy, miänaañ hajxy:

—Tii yø'øya'ayäda'a coo jiaanč tehñ jiaty ma-diu'u y caj yhøxpøquiä.

¹⁶ Mänit Jesús yhadsoooyy:

—Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; nDéedyhøch miädia'agy hädaa jaduhñ, ja'ač tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Pøn̄ jaduhñ cudiunaamb nebiä Dios miäna'añän, je'e najuø'øwaamb coo quia'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa, coo Diosmädia'agy hädaa. ¹⁸ Pøn̄ jioot jaduhñ tsojp coo yajcumáyät, je'edsä yhamdsoo mädia'agy mädiacp. Pero

chójpíoch njoot coo Dios wyiingudsáhgo'owóójät, ja'aäch tóø xquiéxiäbä. Nmóødhöch ja'a tøyhajt; cáboch nhøhnda'agy.

¹⁹ Tøyhajt coo Moisés ja'a ñocy jecy yejcy, túhmäts. Jiiby jaduhñ miäna'añ ñocyjooty coo hajxy hoy mjäya'ayhádät. Pero cab hajxy mgudiuñ. Mmänaamb hajxy jaduhñ cooch hajxy xyagho'oga'añ.

²⁰ Mänitä cu'ug yhadsooy:

—Nej, mguhmäñøøbiä coo jaduhñ mmäna'añ coo højts miích nyagho'oga'añ. Póndsän miích xyagho'ogaamb.

²¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tähóoc-höch ja'a hoybä tóø nduñ ja'a poo'xxiøøjooty; mänit hajxy myagjuøøyy nägøxiä. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo hajxy tii nga'a túunämät ja'a poo'xxiøøjooty; paady hajxy myagjuøøyy. ²² Moisés ja'a cuhdujt jecy yejc coo hajxy mnicircuncidarhadóójät. (Ca'a Mioisésä yajtsohndaac; yhaphajpä tieedyhajpähajxy jecy yajtsohndaac.) Paadiä mhuung hajxy mcircuncidarhaty hoy jia poo'xxiøøjootiä.

²³ Mgudiumby hajxy jaduhñ nebiä Moisés ja'a cuhdujt jecy yejquiän; pero mjootma'p hajxy coochä jäya'ay tóø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty. ²⁴ Cabä jäya'ay hajxy paquiä mwiiinmahñdyhíxät nebiä wyiinmahñdy je'e. Coo jecy mmøødhídät, mänítäts ja'a wyiinmahñdy je'e mhíxät. Coochä pa'amjäya'ay tóø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty, paady hajxy jaduhñ mmäna'añ cóogøch tyijy ja'a haxøøgwiinmahñdy nmøødá. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tii nga'a túunämät

ja'a poo'xxiøøjooty. Pero Dios mänaamb coo yhahixø'øy coo hajxy ndúuñämät.

²⁵ Mänitä Jerusaléngpä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy mänaambä:

—Yø'øds hajxy yhøxtaaby coo hajxy yagho'oga'añ. ²⁶ Xiidsä quiapxy majiäya'ayhagujc, y caj waamb ñäma'ayii. Nej, mänaamb højts nwiindsønñajtämhajxiäda'a coo yø'ø Miesiasä, ja'a hajxy nhahíxämbä. ²⁷ Nnajuøøyyäm hajxy maa yø'øya'ay chooñ. Pero ja'a Mesías, ja'a gobiernähadaambä, cab hänäjty yajnajuø'øwa'añ maa hänäjty chooñ.

²⁸ Jiibiä Jesús hänäjty yajnähixø'øy tsajtøgooty. Coo jaduñ miädooyy waambaty hajxy hänäjty miäna'añ, mänitä møc miänaañ:

—Xyhixyhájpøch hajxy. Mnajuøøby hajxy maach ndsooñ. Pero ca'a yhøøchä hamdsoo tøø nwiinmay cooçh yaa ngädá'agät. Ja'a nDéedyhøch tøø xquiexy. Pero cab hajxy mnajuø'øy. ²⁹ Nhíxyhøch je'e. Jímhøch ndsooñ. Je'eçh jaduñ tøø xquiexy.

³⁰ Coo Jesús jaduñ miänaañ, mänitä jia mad-saanä. Pero caj ñä'a yajmajch. Cajnä hänäjty yhabaadyñä coo Jesús yagho'ogøøjät. ³¹ Hoy ja'a Jesús hänäjty jia madsa'añii, nämay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänäjty miäbøjçäxä. Mänit hajxy miänaañ:

—Coo ja'a Mesías jaduñ miédsät, ja'a hajxy nhahíxämbä, nej, maas hoy-yagjuøøñäjaty ja'a Mesiasäda'a yajcähxø'øga'añ quejee nej yø'øya'ay jaduñ yajcähxø'øguiän.

³² Mänitä fariseoshajxy jaduñ miädoyhajty waambaty Jesús hänajty miädia'agyii. Mänitä policiahajxy quiejxä coo Jesús hajxy miädsät. Ja'a fariseoshajxy jaduñ mäguejx møødä teedywiindsøñhajxy. ³³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts jejcy nmøødhidaannä. Nøcxáañbøch maächä ndsohñän. ³⁴ Xjia høxta'awáambøch hajxy, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy jim hoy mnøcxät maäch nhida'añän.

³⁵ Mänitä judíoshajxy ñiñämaayyä:

—Maa yø'øya'ayäda'a ñøcxa'añ coo hajxy jaduñ nga'a páatämät. Nej, nøcxaambäda'a jim maa ja'a judíoshajxy wa'xyjaty chäna'ayän maa ja'a hajxy ca'a Israelpähajpän, coo Diosmädia'agy yajñähixø'øwät ja'a hajxy ca'a judíoshajpä. ³⁶ Tiida'a tyijy coo miäna'añ cooc hajxy nja høxta'awáañäm, pero cábäc hajxy nbaadäänäm, y cooc hajxy hoy nga'a nøcxämät maa yhida'añän.

³⁷ Coo ja'a xøø hänajty miayaannä, ja'a mõjxøøjooty, mänitä Jesús tiänaayyø'cy. Mänitä mõc miänaañ:

—Pøñ tødsøøyyäp, ween yaa myiñ maäch høøchän, ween miñ yhu'ugy mädyíibøch nmo'owaamby.

Jaduñ Jesús yajnimiäbaatä nebiä mõjnøøgopcän. Mänitä miänáangumbä:

³⁸ —Pøñjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eächä nmädia'agy xyajwa'xtägátsäp, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

³⁹ Jaduñ Jesús miänaañ, pøñjaty ja'a miädia'agy mäbøgáañäp, mänitä Dioshespíritu mio'owa'añii. Cahnä Dioshespíritu hänajty quiäda'agyiñä.

Cahnä Jesús hänajty yagho'ogyii; cahnä hänajty yhoodiägachñä maa ja'a Tieediän.

⁴⁰ Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy nebiä Jesús hänajty tøø miädia'aguiän, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tehm tiøyhajt ja'a Dios ja'a quiugapxy yø'ø, ja'a Dios hijty quiexaambä.

⁴¹ Näje'e hajxy miänaambä:

—Ja'a Mesías yø'ø, ja'a gobiernähadaambä.

Pero näje'ehajxy miänaambä:

—Pero cabä Mesías jim choona'añ Galilea.

⁴² Jaduñ Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Mesías ja'a David yhaphada'añ tieedyhada'añ, y cooc jim choona'añ Belén maa ja'a David jecy chänaayyän.

⁴³ Coo hajxy hänajty jaduñ miädia'agy, cab hajxy hänajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii ja'a Jesúsçxpä. ⁴⁴ Näje'e ja'a Jesús hajxy hänajty jia madsa'añ, pero caj pøn ñä'ä majch.

⁴⁵ Mänitä policíahajxy wyiimbijty maa ja'a teedy-wiindsøñhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä policíahajxy ñämaayyä:

—Tii hajxy coo mga'a yajmejch.

⁴⁶ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab jaduñ pøn mänaa miädia'agy nej yø'øya'ay miädia'aguiän.

⁴⁷ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Cab jaduñ yhooyä coo mijts jaduñ tøø mya-jwiinhøñbä. ⁴⁸ Caj yø'øya'ay ja'a miädia'agy miäböjçäxä ja'a wiindsøñhajxy møødä fariseoshajxy. ⁴⁹ Pero yø'ø cu'ughajxy, cabä jecyquihdujt hajxy jiaty. Ween hajxy chaächpøcy.

⁵⁰ Jimä Nicodemo hänajty, ja'a Jesús hänajty tøø ñähóyyäbä. Fariseohajp hänajty je'ebä. Mänitä Nicodemo miänaañ:

⁵¹ —Cab højts nguhdujthájtäm jaduhñ myiñäm coo jäya'ay nyajcumädóowämät coo hänajty tøø nga'a mädia'agymiädóowäm jayøjp.

⁵² Mänitä Nicodemo wyiinwohñä ñämaayyä:

—Jaduhñ miich mbamädiaacpä nebiä Galileabä jäya'ayhajxy miädia'aguiän. Huuc tehñ yajmädia'ag ja'a Diosmädia'agy. Cab jaduhñ jii by maa myiñ coo ja'a Dios ja'a quiugapxy jim choona'añ Galilea.

⁵³ Mänit hajxy ñøcxnä maa ja'a tiøjc-hajxiän.

8

¹ Mänitä Jesús jim ñøcxy maa ja'a tun jaduhñ xiøhatiän Olivos. ² Cujaboom jopyjiajjøøgyñä, mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämejtsä. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, tiägøøyy yajñähixøøbiä. ³ Mänitä to'oxiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Ja'a cuhdujtyajñähixøøbiähajxy mäyajmejts møødä fariseoshajxy. Paadiä to'oxiøjc hänajty tøø miächii coo hänajty tøø tiu'uma'ady tøø tiu'udägoy. Mänitä to'oxiøjc jim yajñøcxä maa ja'a cu'ughagujcän. ⁴ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, paady hädaa to'oxiøjc tøø miächii coo tøø piaadyii wiingya'adiøjmmøød. ⁵ Jii by maa ja'a Diosmädia'aguiän, jii biä Moisés hajxy xyhanéhäm coo ja'a to'oxiøjc jaduhmbä hajxy nguhgá'tsämät. Míichäts, waamb miich mmänaambä.

⁶ Paady hajxy jaduñ yajtøøyy, coo hajxy hñajty miädoŵa'añ pø tu'ugmädia'agy ja'a Jesús hñajty møødä Diosmädia'agy. Yhøxtaaby hajxy hñajty nebiä Jesús hajxy ñähwaambédät coo häxøpy quia'a tu'ugmädia'aguiä. Pero cabä Jesús waamb yhadsooyy. Mänitä Jesús ñaaxcooyy. Mänitä tiägøøyy jahbiä cø'øhaam naaxwiin. ⁷ Mänitä Jesús jaduñ miäyajtøøwägumbä. Mänit yhäñaaguiugøøyy. Mänit miänaañ:

—Pønä pojpä cädieey ca'a møød, ween quia'tstsooñ.

⁸ Mänitä Jesús ñaaxcóogumbä. Mänit tiägøøguiumbä jahbiä naaxwiin. ⁹ Coo hajxy jaduñ miädooyy nebiä Jesús hñajty tøø miäna'añän, mänit hajxy je'e tiu'ubøjnä hanidiuhmjaty. Ja'a møjpä, je'e jawyiin tehñ tiu'ubøjtsohñ. Niñajuøøyyä hajxy hamdsoo coo ja'a pojpä cädieey hajxy hñajty miøødä, paady hajxy tiu'ubøjcy. Mänämetscä Jesús ja'a to'oxiøjc miøødmähmøøyy. Jimä to'oxiøjc hñajty tiäna'ay Jesús ja'a wyiinduum. ¹⁰ Mänitä Jesús yhäñaaguiugøøyy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Maa jaaya'ayhajxy, ja'a hajxy hijty xquiuhga'adsaambä. Nej, caj pøn tøø xñä'ä cuhga'ačhä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, caj.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch jaduñ nga'a mänaambä coo miich myajcuhgá'adsät. Nøcx; cab jaduñ haxøøg mjatcøøñät.

¹² Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduhñ mäwíinhøch nyajnimiäbaadyii nebiä jøønän cooçhä jäya'ayhajxy nyajnahixø'øy ja'a tu'u hoybä. Pønjaty ja'a nmädia'agy xpianøcxáañäp, cab jaduhñ wiädita'añ hagoonstuum. Cøjxta'axiøø jim yhida'añ tsajpootyp.

¹³ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Hamdsoo miich mniñänømyii. Pero caj miich mnä'ä tømiaädia'agy.

¹⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tømiaädiáacpøch, hóyhøch hamdsoo nja niñänømyii. Nnajuøøbiøch maaçh ndsooñ maaçh nnøcxy. Pero mijts, cab hajxy mnajuø'øy. ¹⁵ Nä'ä nägóobøch mijts xñä'ä nähwaambety. Pero høøçhä, cábøch jäya'ay nä'ä nägoobä nnähwaambety. ¹⁶ Tøyhájthøch nnä'ägädä mädia'agy. Ca'a yhøøçhä nhamdsoo mädia'agy hädaa; ja'a nDéedyhøçhä miädia'agy hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Miimb jaduhñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän, coo jäya'ayhajxy tiu'ugmädia'aguiä nämetscä, pues tøyhajt hajxy jaduhñ yejpy. ¹⁸ Pues højts, tu'ugmädia'agy højts møødhøch nDeedy cooçh je'e tøø xquiexy.

¹⁹ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Maa mDeedy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch mijts xñajuø'øy; ni ja'a nDéedyhøch hajxy xquia'a najuøøyyä. Cooçh mijts häxøpy xñajuø'øy, xñajuøøyyäbøch ja'a nDeedy hajxy häxøpy.

²⁰ Yajnahixøøguiujc ja'a Jesús jaduhñ miänaañ jii by tsajtøgooty, jii by mädøyyä maa ja'a cajän maa ja'a xädø'øñ hajxy hänajty yajnahgåda'aguiän. Pero

cabä Jesús hänäjty pøñ miadsa'añii, hoy hänäjty jia mädia'agy cu'ughagujc. Cahnä hänäjty yhabaady coo je'e miadsøøjät.

²¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Nøcxáañnæbøch høøch. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy hoy mnøcxät maačh nnøcxa'añän. Coo hajxy mho'oga'añ, jii by hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

²² Mänitä judíoshajxy ñiñämaayyä:

—Nej, hamdsoda'a ñiyagho'oga'añii, coo hajxy jaduñ nga'a nøcxämät maa ñøcxä'añän.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa mijts mdsooñ, hädaa yaabä naaxwiin. Pero høøch, tsajpóotypøch ndsooñ, ca'a yaajä.

²⁴ Tøøch mijts jaduñ nnäma'ay, coo hajxy hänäjty tøø mho'ogy, cahnä mbojpä mgädieey hajxy hänäjty xñähwa'ačhñä. Cabä mbojpä mgädieey hajxy xñähwa'adsa'añ coočhä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcät pøñhøch høøch.

²⁵ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pøñäsän miich.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøch mijts nja hawáañäm pøñhøch høøch.

²⁶ Madiú'ujøch nnägápxät coo hajxy haxøøg mjäya'ayhaty. Cáboch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä. Nhawáañäm mijts jaduñ nebiátyhøch jaaya'ay tøø xñajtscapxøøyyän, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

²⁷ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy coo Jesús ja'a Tieedy jaduñ ñägápxy. ²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coočh mijts hänäjty tøø xmiøjpahbety, mänit hajxy mnajuø'øwa'añ pøñhøch høøch, y coočhä

nhamdsoo cuhdujt nga'a yajtuñ. Pero jaduñ nhawáanäm nebiátyhøch ja'a nDeedy tøø xyajnáhixø'ø. ²⁹ Xmiøødwädíjpøch je'e, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Cábøch nidiuhñ tøø xñähgue'egy je'eguiøxpä cooçh homiänaajä ngudiuñ nébiøch tøø xyhane'emiän.

³⁰ Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacy, mänitä miädia'agy miäbøjcäxä nämay.

³¹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänäjty tøø miäbøjcäbä:

—Cooçh mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät homiänaajä, mänitøch mijts hamuumdu'joot xmiøødwädítät. ³² Jaduhñdsä tøyhajt hajxy mmøødhádät cooçh ja'a Dios tøø xquiexy. Jaduhñdsä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øwät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduñ xquia'a hané'emät.

³³ Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Cab højts pøn xyhane'emy. Tii jaduñ coo mmäna'añ coo højts ja'a møjcu'ugong xquia'a hané'emät.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjaty ja'a pojpä cádieey jaduñ møød, møjcu'ugong jaduñ hanehmb. ³⁵ Ja'a moonsähajxy, cab hajxy jim yhity cøjxta'axiøø

maa hajxy quiuduñän. Pero ja'a cumoonsä yhuungä, je'eds jim nä'ägä hijp maa ja'a tiøjcän.

³⁶ Høøçh, nbuhbédäbøch mijts jaduñ nebiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øwät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduñ xquia'a hané'emät. ³⁷ Nnajuøøbiøch jaduñ coo Abraham

hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. Pero xyagho'ogáambøch mijts, je'eguiøxpä coo hajxy tu'joot mga'a tuna'añ nébiøch mijts nja näma'ayän. ³⁸ Nmädiácypioch nébioch ja'a nDeedy tøø xyajmøødmädia'aguiän. Pero mijts, jaduñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedy yaa jiäya'ayhatiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä cu'ug yhane'emiän.

³⁹ Mänit hajxy yhadsooy:

—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøyhajt ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty, jaduñ hajxy mjäya'ayhájpät nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. ⁴⁰ Pero xyagho'ogáambøch mijts, hóyhøch mijts ja'a tøyhajt tøø nja yajmøødmädia'agy, mädyíibøch ja'a Dios tøø xyajmøødmädia'agy. Cábøchä Abraham häxøpy xyagho'oga'añ. Caj mijts mjäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. ⁴¹ Jaduñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedyhajxy jiäya'ayhatiän.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Tøyhajt højts ja'a Abraham hijty nhaphaty ndeedyhaty. Jaduñ højts njäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. Tu'ug højts nDeedy; Dios je'e.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo Dios hajxy häxøpy tøyhajt mDeedyhaty, xchójpøch mijts häxøpy yaabä. Jímhøch tøø ndsoñ maa Diosän; pero yaaçh nhijnä hädaa yaabä naaxwiin. Ca'a yhamdsoo jóothøch yaa tøø ngäda'agy. Dióshøch xquiejx. ⁴³ Xióøbøch yaa nja mädia'agy; cáboch mijts ja'a nmädia'agy xñä'ä cudiunaanä. ⁴⁴ Ja'a møjcu'ugong hajxy

mdeedyhajpy. Jaduhñ hajxy mjäya'ayhaty nebiä mdeedy jäya'ayhatiän. Mänit je'e tiägøøyy jäya'ay-yagho'pä mänaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Cabä tiømiädia'agy. Cabä hädaa yaabä naaxwiin hoy jäya'ayhaty. Høhndaacp je'e; jaduhñ ñä'ägä cuhdujthaty. Jaduhñ jäya'ayhajxy yaa yajñähixø'øyii ja'a møjcu'uwiinmahñdy. ⁴⁵ Pero høøch, coöch mijts ja'a tøyhajt nyajmøødmädia'agy, cábøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcä. ⁴⁶ Hopiøñä ñajuø'øy coöchä pojpä cädieey nga'a møødä. Jaduhñ hajxy mnajuø'øwät coöchä tøyhajt nmädia'agy. ⁴⁷ Ja'a Dios ja'a yhuungä, miädóowäp je'e ja'a Dios ja'a miädia'agy. Pero mijtsä, caj mijts Dios xyhuunghaty; paadiä Dios miädia'agy hajxy mga'a mädowaañä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Nej, cab jaduhñ tiøyyä coo jim mdsooñ Samaria, coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øyä.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøchä møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Nwi-inguhdsähgøøbiøch ja'a nDeedy. Pero cábøch mijts xwyiingudsähgø'øy. ⁵⁰ Cábøch hamdsoo nmäna'añ coöch hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Ja'a nDéedyhöch jaduhñ mänaamb. Yajcumädowaamby je'e pønhøch haxøøg xñänøømb. ⁵¹ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coöchä nmädia'agy pøñ xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät.

⁵² Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Hoorä sí, tøø højts nnajuø'øy coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Tøø ja'a Abraham yho'ogy møødä Dios ja'a quiugapxyhajxy. Pero miich mänaamb coo nmädia'agy pøñ xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a

hó'ogät. ⁵³ Nej, maas møc miichä cuhdujt mmøødä quejee ja'a Abraham jecy miøødhajty, ja'a hajxy hi-jty nhaphájtäm ndeedyhájtämbä. Tøø je'e yho'ogy. Jaduhñ ja'a Dios ja'a quiugapxyhajxy tøø yho'pä. Pøñ tyijy miich coo jaduhñ mniñänømyii.

⁵⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhahixø'øy coöch hamdsoo nniguiumayøøjät. Pero Dióshøch xquiumaaby, ja'a tyijy mijts mDioshajpy. ⁵⁵ Cahnøch nDeedy hajxy xñajuøøyyä. Pero høøch, nhíxyhøch høøch. Cooch nmáná'anät coöch nga'a hixiä, høhñdá'agäbøch jaduhñ nej mijts mhøhñda'aguiän. Pero nhíxyhøch høøch. Nmäbøjcäbøch ja'a miädia'agy je'e. ⁵⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtämbä, xoonäacp je'e hijty coöch hänäjty xyhixa'añ mänáajøch hänäjty nhida'añän hädaa yaabä naaxwiin. Tøøch je'e xjiaanç hixy. Mänit jiaanç xoonäacy.

⁵⁷ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a judíoshajxy:

—Je'enä jaduhñ mdsaanä. Nej, tøø ja'a Abraham mhixiä.

⁵⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, jíiyyämøch hänäjty; cahnä Abraham hänäjty jiinä.

⁵⁹ Mänitä tsaa hajxy quionø'cy; Jesús hajxy hänäjty quiuhga'adsaamby. Pero tøø ja'a Jesús hänäjty ñiguiu'uchii. Mänit piädsøømnä tsajtøgooty.

9

¹ Jimä Jesús hänäjty ñaxy. Mänitä wiindspä tu'ug yhiixy. Jaduhñä mähdiøjc ñä'ägä maaxhuungha-

jty wiinma'ad. ² Mänitá Jesús ñämaayyá ja'a jiamioðdhajxy:

—Wiindsón, tii yø'øya'ay wyiináda'a coo mia'adä. Pønä pojpa cádieeyáda'a tøø tiuñ, yø'øya'ayä, tøgä tiaj tieediä.

³ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ni pøn. Paady yø'øya'ay wyiin mia'adä nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ quiähxø'øgät maa yø'øya'aguiøxpän. ⁴ Tsøc Diostuung hajxy túunäm, ja'açh tøø xquiéxiäbä, mäduhñtiä jugyhajt hajxy nmøødhájtäm. Coø hajxy nhó'cänät, cab hajxy jaduhñ mänaa ndúunänät. ⁵ Cooçh yaa nhity hádaa yaabä naaxwiin, nyajcähxø'piøch jáya'ay piojpa quiädieeyhajxy.

⁶ Mänitá Jesús ñajtsujøøyy naaxwiin. Mänitá chujy yajmo'ondscojy. Mänitá pyiinø'cy. Mänitá wiindspä yajwiingupiinøøyy ja'a chujy, ja'a hánajty tøø mio'ondscójiäbä. ⁷ Mänitá Jesús ja'a wiindspä ñämaayy:

—Nøcx niwyiimbujøø maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé —je'e jaduhñ ñänøømby, Quexy.

Mänitá wiindspä hoy jiaançh niwyiimbujyii. Coø wyiimbijnä, tøø hánajty wyiindøø'xø'nä. ⁸ Mänitá mähdiojc yhiyxä ja'a miädøjc-hajxy møødä hajxy hijty yhiyxypä coø hánajty xiädø'øñyujwa'añ. Mänitá hajxy miänaañ:

—Nej, caj jie'e yø'øjä, ja'a hijty naxy xädø'øñyujwaambä hãña'a.

⁹ Näje'e hajxy hánajty miäna'añ:

—Jaançh je'e yø'ø.

Näje'e hajxy hánajty miäna'añ:

—Ca'a jie'eja; pero tehñ jiaduhñ quiähxø'øgy.

Pero ja'a mähdiøjc, hamdsoo hānajty ñiñānømyii:

—Høøch je'e hijty wiinds.

¹⁰ Mānitā miāyajtøøwa:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

¹¹ Mānit yhadsooyy:

—Jaaya'ay ja'a Jesúshajpä, jaaya'ay ja'a chujy yajmo'ondscoj. Mānitøch xyajwiingubiinøøyy. Mānitøch xñāmaayy cooçh nøcxy nniwyyiimbujyii maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé. Mānitøch hoy njaançh niwyyiimbujyii. Mānitøch nwiindøø'xø'cy.

¹² Mānitā miāyajtøøwägumbä:

—Maa jaaya'ayāda'a.

Mānit yhadsooyy:

—Pämäadädä.

¹³ Mānitā mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a fariseos wyiinduumhajxiän, ja'a hānajty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä. ¹⁴ Poo'xxiøøjooty ja'a Jesús ja'a chujy yajmo'ondscojy, yajwiindøø'xø'cy ja'a wiindspä. ¹⁵ Mānitā mähdiøjc miāyajtøøwägumbä ja'a fariseoshajxy:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

Mānit yhadsooyy:

—Chujy jaaya'ay yajmo'ondscoj; je'eçh je'e xya-jwiingubiinøøyy. Mānitøch hoy nniwyyiimbujyii. Mānitøch nwiindøø'xø'nä.

¹⁶ Mānitā fariseoshajxy näje'e miānaañ:

—Ca'a yø'øya'ay Dyiosquexiä. Tuumb yø'øduhñ poo'xxiøøjooty. Cabä cuhdujt miøødä coo jaduhñ tiünät poo'xxiøøjooty.

Pero näje'e hajxy hānajty miāna'añ:

—Pero nebiä cuboj cugädieejäya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jaduhñ ñä'ä yajcähxø'øgät.

Cab hajxy hānajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii.
 17 Mānitā mähdiøjc ñāmaayyā, ja'a hānajty tøø
 wyiindøø'xø'øguiäbä:

—Míichäts, waamb miich mmāna'añ. Nejy
 yø'øya'ay mnänømy, ja'a tøø xyaghijxø'øguiäbä.

Mānit yhadsooyy:

—Dios je'e tøø quiexy.

18 Cabä judíoshajxy hānajty miäbøga'añ coo
 jaaya'ay hijty wyiindsä, coo jaaya'ay hijty tøø
 wyiindøø'xø'øgy. Paady hajxy miøjyaaxy jaaya'ay
 tiaj tieedy. 19 Mānit hajxy miäyajtøøwa:

—Nej, mijts ja'a mhuung yø'ø, ja'a
 hajxy mnänøømbiä coo hijty wiinds tøø
 miaaxhuunghatiä. Nebiäda'a tøø yhijxø'øgy.

20 Mānitā tiaj tieedyhajxy yhadsooyy:

—Højts nhuung jaanč yø'ø. Wiinds jiaanč
 maaxhuunghajty. 21 Pero cab højts nnajuø'øy nejy
 tøø yhijxø'øgy o pøn jaduhñ tøø yaghijxø'øgy. Yø'ø
 hajxy mäyajtøw. Møj yø'øjän. Ween hamdsoo
 ñägapxy.

22 Paady hajxy jaduhñ miānaañ, coo ja'a teedy-
 wiindsøn hajxy hānajty chähgø'øy. Tøø ja'a teedy-
 wiindsønhajxy hānajty quiojyquiapxyhaty coo ha-
 jxy hānajty yajpädsøma'añ tsajtøgooty pøn jaduhñ
 mäna'anaamb cooc Jesús Miesíashaty. Nägooyyā
 hajxy hānajty yajtøjpädsøma'añ, cab hajxy hānajty
 yajtøjtägø'øwaannä tsajtøgooty. 23 Paady jaaya'ay
 tiaj tieedyhajxy miānaañ: “Yø'ø hajxy mäyajtøw.
 Møj yø'øjän.”

24 Mānitā mähdiøjc miøjyáaxägumbä, ja'a hānajty
 tøø yhijxø'øguiäbä. Mānitā ñāmaayyā:

—Højts tøyhajt móoyäc. Nnajuøøby højts coo Jesús quiuboj quiugädieeyä.

²⁵ Mänit yhadsooyy:

—Cábøch nnajuø'øy pø cuboj pø cugädieey je'e. Pero nnajuøøbiøch cooch tøø nhijxø'øgy, hóyhøch hijty nja wiindsä.

²⁶ Mänit ñämaayyä:

—Nej xyaghijxø'cy.

²⁷ Mänit yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Pero cab hajxy mmäbøjcy. Tii hajxy coo mmädowáañgombä. Nej, mbanøcxáañäp ja'a miädia'agy hajxypä.

²⁸ Mänit yhojjä ñämaayyä:

—Miič jaduhñ mbanøcxäp ja'a miädia'agy. Højtsä, Moisés ja'a miädia'agy nbanøcxäp.

²⁹ Nnajuøøby højts coo Dios ja'a Moisés miøødmädiaacy jequiän. Pero jaaya'ayä, cab højts nnajuø'øy maa chooñ.

³⁰ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Hoy-yagjuøøñä jaduhñ. Cab hajxy mnajuø'øy maa jaaya'ay chooñ, hóyhøch tøø xjia yaghijxø'øgy. ³¹ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo Dios jaduhñ quia'a mädoowa ja'a miädia'agy ja'a cuboj ja'a cugädieey. Pero pøn ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, pøn jaduhñ cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'e ja'a miädia'agy jaduhñ mädóowäxäp ja'a Diósäm. ³² Høxtahm̄ds ja'a naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän, ni mänaa jaduhñ quia'a yajmädoyhaty coo jäya'ay yaghijxø'øgyii, ja'a wiinds tøø miaaxhuunghátiäbä, høxtä jäda'anäbaady. ³³ Coo jaaya'ay häxøpy quia'a

Diosquexiä, cab jaaya'ay cu yajcähxø'cy hoy-yagjuóøñäbä.

³⁴ Mänitä mähdiøjc yhojjä:

—Nej, xyajnähxø'øwaamb højts miichä. Pojpätuum cädieedium miich tøø mmaaxhuunghaty.

Mänitä mähdiøjc je'e yajpädsøøma tsajtøgooty.

³⁵ Mänitä Jesús miädoyhajty coo ja'a mähdiøjc hänajty tøø yajpädsømyii tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc yhøxtaayy. Mänitä jiaanč paaty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mmäbøjcäp ja'a miädia'agy, ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

³⁶ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøñ, pøñ jaduhñ mnänøømby. Høøch hawáañäc nébiøch ja'a miädia'agy nmäbøjcät.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø je'e mhixy. Høøch je'e.

³⁸ Mänitä mähdiøjc miänaañ:

—Wiindsøñ, mäbøjpøch.

Mänitä Jesús wyiinjiicädaacä, wyiingudsähgøøyyä.

³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jaduhñ yhihxø'øgät, ja'a hajxy hijpä nebiä wiindspän; møød neby hajxy jaduhñ wyiindsø'øwät, ja'a hajxy hijpä nebiä hijpä.

⁴⁰ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e tiäna'ay maa Jesús hänajty mädoyyän. Coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Nej, mmánaamb miičh jaduħnä coo hõjts jaduħn nhijpä nebiä wiindspän.

⁴¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy häxøpy mhity nebiä wiindspän, cabä pojpä cädieey hajxy häxøpy mhixyhaty. Pero coo hajxy jaduħn mmána'añ coo hajxy mhity nebiä hijxpän, paadiä mbojpa ja'a mgädieey hajxy quia'a nähwa'ačhñä.

10

¹ Mänitä Jesús miánaangombä:

—Chaads mijts tehñ tøyhajt nnämä'awät: cabä mee'tspähajxy jii by tiägø'øwø'ø y maa ja'a meegcuraahaawän. Wiingtuum hajxy je'e tiägø'øwø'ø y maa ja'a curaahaaw quia'a hitiän. ² Pero ja'a cumeeg, je'eds jii by tægø'øwøøby maa ja'a curaahaawän. ³ Yajtægøøby ja'a curaagüendähajpä ja'a cumeeg jii by curaajooty. Coo hñajty mieegmøjya'axa'añ, mänitä mieeg quiøxy xøøguya'axy. Yo'mädooby ja'a meeg ja'a wyiindsøn hajxy. Mänitä cumeeg yhøxwoobädsømy. ⁴ Coo ja'a meeghajxy hñajty tøø piädsømy, mänitä wyiindsøn hajxy cøjx piadu'ubøcy. Paady hajxy jaduħn piadu'ubøcy coo ja'a wyiindsøn hajxy yo'mädoy. ⁵ Cabä wiingjäya'ay hajxy pianøcxa'añ. Coo wiingjäya'ay hajxy yo'mädoy, cøjx hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

⁶ Ja'a Jesús, yajmäbaadyhaam hñajty miädia'agy; pero cabä miädia'agy hñajty wyiinjuøøyyäxä.

⁷ Mänitä Jesús miánaangumbä:

—Chaads mijts tehñ tøyhajt nnämä'awät: Øøch, jaduħn mäwiinhøch nebiä curaahaawän maa ja'a meeghajxy tiägø'øwø'øyän. ⁸ Cahnøch hñajty

nmech, tøø jäya'ayhajxy hānajty may miech hōhndaacpä. Jaduhñ hajxy ñibiāda'agyii nebiā Diosquexypän. Jaduhñ mäwíināts hajxy miābaady nebiā meegmee'tspän. Pero cabā miādia'agyhajxy miābōjcāxā. Jaaya'ayādshajxy jaduhñ ca'a mēbōjc, pōnjátyhøch nmādia'agy xmiābōjcäp. Jaduhñ mäwíināts hajxy je'e miābaatpä nebiā meeg mādia'agymiābōjpän. ⁹ Ja'a meeghajxy, jii hajxy je'e tiägø'øwø'øy maa ja'a curaahaawän. Høøch, jaduhñ mäwíinhøch nebiā curaahaawän. Pōnhøch ja'a nmādia'agy xmiābōjcäp, je'eçh ngüeendähadaamby.

¹⁰ 'Ja'a hajxy jäya'awyiinhøhmbä, Diosmādiá'aguiäc tyijy hajxy je'e yajwa'xyp. Yhamdsoo copcooty ja'a mādia'agy hajxy hānajty yajpädsømy. Pero høøch, páadyhøch tøø ngāda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiā jäya'ayhajxy jaduhñ jim ñōcxät tsajpootyp, neby hajxy jaduhñ jim yhidät cōjxta'axiøø. ¹¹ Ja'a cumeeg, cwieendähajpy ja'a mieeg je'e. Jaduhñ mäwíinhøch je'e, ngüeendähadáambiøch ja'açh nmādia'agy hajxy xmiābōjcäbä. Jaaya'ay ja'a meeg jaançh tehñ chojpä, høxtä ñähho'tú'udäp ja'a mieeg. ¹²⁻¹³ Ja'a moonsähajxy, cabā meeg hajxy tu'joot cwieendähaty. Paady hajxy je'e tu'joot quia'a cueendähaty, coo hajxy je'e quia'a yhamdsoo je'ejä. Mäjuy hajxy je'e jia cuduñ. Coo ja'a pahuc miech meegtsu'tspä, mänitā moonsähajxy piäyø'øgy. Mänitā meeg mähdiøjc-hajxy ñä'ägä mächii. Mänit hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

¹⁴⁻¹⁵ 'Pero høøch, jaduhñ mäwíinhøch nebiā jäya'ay meeg hajxy jaançh tehñ chojpän.

Xyhixyhájpiøch ja'a nDeedy, y nhixyhájpiøch je'ebä. Jaanä jaduhñds je'e, jaanä nhixyhájpiøch pønjátyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäp. Nnähho'tu'udäämbiøch hajxy je'e. ¹⁶ Jaanä xmiäbøgáanäbøch ja'a nmädia'agy hajxy, ja'a jäya'ayhajxy tsänaabiä wiinghagajpt. Tu'ugmädia'agy hajxy yhida'añ møød hädaa jäya'ayhajxy yaabä. Tu'cuhdüjthøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgaañä nägøxiä.

¹⁷ 'Páadyhøch ja'a nDeedy xchocy cooçh jaduhñ nmäna'añ cooçh häna'c ween xyagho'ogy nébiøch jaduhñ njujypiógät jadähooc. ¹⁸ Høøch, hamdsooçh nmäna'añ cooçhä jäya'ay xyaghó'ogät. Cooçh häxøpy nga'a mänaambä, cábøçhä jäya'ay häxøpy xyagho'oga'añ. Nmøødhøch cuhdujt cooçh nhó'ogät; y nmøødhøch cuhdujt cooçh njujypiógät jadähooc. Páadyhøch ja'a nDeedy tøø xwyiinguexy cooçh nhó'ogät, cooçh njujypiógät.

¹⁹ Coo Jesús jaduhñ miädiaacy, paadiä judíoshajxy tu'ugmädia'agy quia'a nibiaatä. ²⁰ Mänit hajxy nämay miänaañ:

—Møjcu'uda'a miøød. Cuhmäñøøbiäda'a jaduhñ. Tii yø'ø miädia'agy hajxy coo mmädowaañä.

²¹ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cabä møjcu'umøødpä jaduhñ miädiá'agät. Cabä møjcu'u ja'a wiindspä jaduhñ yaghijxó'ogät.

²² Jáltäbä xøø hänajty jim Jerusalén, ja'a xøhjäpä ja'a Dedicación. Tøøchpojooty hänajty. ²³ Jiibiä Jesús hänajty wiädity tsajtøgooty, jiiby maa ja'a tøjwiingän, ja'a xøhjäpä Salomón. ²⁴ Mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy maa Jesús hänajty wiäditiän. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänaa hõjts xyhawaanaänä pø tøyhajt mMesíashaty.

²⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáanäm, pero cab hajxy mmäbøjcy. Cooch jaduhñ ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän, cähxø'pøch jaduhñ cooch nGristohaty. ²⁶ Pero, cooch mijts ja'a

nmädia'agy hajxy xquia'a panøcxä, páadyhøch ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanä.

²⁷ Nhixyhájpjøch pøñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp; je'eçh ja'a nmädia'agy xpianøcxäp.

²⁸ Nyajnøcxáambiøch hajxy jim tsajpootyp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Cábøch hajxy je'e pøn xpjøcät. ²⁹ Miøødhøch ja'a nDeedy ja'a mäjaa.

Cabä pøn ja'a mäjaa jaduhñ miøødä nébiøch ja'a nDeedy miøødän. Ja'a nDéedyhøch jaduhñ tøø

miäna'añ cooch jaaya'ay ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Cábøch ja'a nDeedy jaaya'ayhajxy

mänaa piøgáanaxä. ³⁰ Høøch møødhøch ja'a nDeedy, tu'ugmädia'agy hõjts nhity.

³¹ Mänitä judíoshajxy tiägøøguiombä tsaagonø'pä. Jesús hajxy hánajty quia'adsaamby. ³² Mänitä Jesús ja'a judíos ñämaayy:

—Madiú'ujøch ja'a hoybä tøø ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän. Tiiguiøxpøch mijts coo xquia'adsa'añ.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Paady hõjts miich nga'adsa'añ coo Dios haxøøg mnänømy, coo mnibiäda'agyii nebiä Diosän; ca'a jie'eguiøxpä coo hodiung jaduhñ tøø mduñ.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby jaduñ myiñ maa mijts mguhdujtän coo Dios jaduñ miänaañ: “Mdioshajp hajxy.”
³⁵ Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ ñä'ägädä mädia'agy. Jaduñ miäna'añ cooc hajxy jaduñ dyioshaty, ja'a jäya'ayhajxy tøø wyiingpøquiäbä ja'a Diosmädia'agy. ³⁶ Hoorä, Dióshøch tøø xquiunuu'xy tøø xpiäda'agy. Yaäch tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cábøch Dios tøø nwiingapxpety cooch nmänaañ coochä Dios xyHuonghaty. Tøyhájtøch jaduñ xyHuonghaty. ³⁷ Cooch häxøpy nga'a tuñ nébiøch ja'a nDeedy tiuñän, cábøchä nmädia'agy hajxy häxøpy xmiäbøjcä. ³⁸ Pero jaançh túumbøch jaduñ. Mmábøgäp hajxy jaduñ coochä Dios tøø xquiexy, hóyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a ja mäbøjcä. Jaduñds hajxy mnajuøñät coo højts tu'ugjäya'ay nhity móødhøchä nDeedy.

³⁹ Mänitä Jesús jia madsáañägumbä. Pero cabä ñä'a yajmajch.

⁴⁰ Mänitä miøjnøønájxcumbä ja'a Jordánpä møjnøøbä maa ja'a Juan miäyajnäbejtsøhñän.

⁴¹ Mänitä Jesús hajxy ñámejch nämay. Mänit hajxy miänaañ:

—Cabä Juan ja'a hoy-yagjuøñäbäjaty ñä'a yajcähxø'cy. Pero tøyhajt jaduñ cøxiä nebiä Juan yø'øya'ay tøø ñägäpxiän.

⁴² Mänitä Jesús ja'a miädia'agy hajxy jim miäbøjcä nämay.

11

¹ Tu'ug jäya'ay hänajty xiøhaty Lázaro. Tøø hänajty pia'ambety. Jim hänajty chäna'ay Beta-nia møødä piuhdo'oxyhajxy, ja'a María møødä

Marta. ² Cahnä hänajty yhabaady mänaa María ja'a Jesús ja'a perfume hänajty yajtecytia'xø'øwa'añ, mänaa María ja'a Jesús hänajty tiecymie'exa'añ ja'a quiuhwaayhaam. ³ Coø Lázaro hänajty tøø pia'ambety, mänitä piuhdo'oxy ja'a capxy hajxy quiejxy maa Jesúsän coogä Lázaro tøø pia'ambety. Jesús ja'a miägu'ughajpä hänajty je'e. ⁴ Coø Jesús ja'a mädia'agy jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Cabä mähdiøjc tiehñ yho'oga'añ. Paady tøø pia'ambety neby jaduhñ quiähxø'øgät coø Dios miøjjä jiaančhä, neby jaduhñ quiähxø'øgät cooch nmøjjä njaančhä. Dióshøch xyHuunghajp.

⁵ Hoy ja'a Jesús hänajty jia jaanč tehñ miøødnijootpaadyii ja'a Lázaro hajxy, ⁶ mejtsxøø jim jiaag hijty maa hänajty ñä'ägä hitiän. ⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Jamñds hajxy jadähooc Judea.

⁸ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøñ, cahnä jiegø'øy mänaa ja'a judíoshajxy xjia cuhga'adsa'añän. Tii jim coø mnøcxtägatsa'añ.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a Diostuunğ hajxy tuumbä, coø ja'a tiuunğhajxy je'e quia'a mayñä, cahnä hajxy je'e yho'oga'añ. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä xøømbä tiu'uyo'oyän. Cab hajxy je'e quiuhnepy. Hoy hajxy je'e yhixy.

¹¹ Mänitä miänáaᅇgombä:

—Tøø højts nmägu'ughajpä Lázaro miaahó'cäm. Nøcxáambøch chamñ nyuxa'añ.

¹² Mänitä jiamiøødhajxy miänaañ:

—Pero, wiindsón, pø nää maaho'c jaduñ, mœcpøjtägatsaambäda'a jaduñ, cabä.

¹³ Coo Jesús jaduñ miänaañ cooc Lázaro mi-aaho'cy, jaduñ hänajty miäna'anaañ cooc tøø yho'ogy. Pero cabä jiamiøødhajxy jaduñ wyiinjuøøyy coo Lázaro tøø yho'ogy. Jaduñ hajxy wyiinjuøøyy coo tøø miaaho'ogy. ¹⁴ Mänitä Jesús howyiinjuøøñä tiehm ñägäpñä:

—Tøø ja'a Lázaro yho'ogy. ¹⁵ Xoondáacpøch jaduñ cooch hänajty nga'a jimä. Coo hajxy jaduñ mhixa'añ nébiøch nduna'añän, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiaas mäßøgaanä. Páadyhøch jaduñ nxoonä'agy. Jamds hajxy jim maa Lázaran.

¹⁶ Tu'ugä Jesús ja'a jiamiøød hänajty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hänajty ñänøømbiä hametsc-huong. Mänitä Tomás ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Jamxä Jesús hajxy møødhó'cäm.

¹⁷ Coo hajxy jim miejch Betania, mänitä Jesús yhawáanäxä coo ja'a Lázaro hänajty jiihy tøø yhity mädaaxxøø jutjooty maa cabäsaantän.

¹⁸ Mäwiingón Betania hänajty jim Jerusalén. Jaduñda'a jiäguema, mejtskilómetro ja cupcäda'a.

¹⁹ Nämaj ja'a judíoshajxy hänajty tøø ñämech ja'a Marta møødä María. Capxmœcpøgáanäp hajxy hänajty coo ja'a piuhya'ayhajxy hänajty tøø yho'ogy. ²⁰ Coo ja'a Marta jaduñ miädoyhajty coo Jesús hänajty miäwiingoñ, mänit hoy jiihcubaadøøy. Pero María, jiihy miähmøøyy maa ja'a tiøgootyhajxiän. ²¹ Mänitä Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, coo häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy. ²² Nnajuóøbiøch jaduhñ, hoytyiijä Dios mmäyujwá'anät, xmió'owäp je'e.

²³ Mänitä Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Jujypiøgaambä mbuhya'ay.

²⁴ Mänitä Marta miänaañ:

—Nnajuóøbiøch coo jiuypyiøga'añ coo ja'a naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ, coo hajxy nägøxiä njuypyiøgáañäm.

²⁵⁻²⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nyagjuypyiøgáambiøch hajxy je'e pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiábøjcäp. Nyajnøcxáambiøch hajxy je'e jim tsajpootyp, hoy hajxy hñajty jia jujcyñä, hoy hajxy hñajty tøø jia ho'ogy. Nejj, mmäbøjpy jaduhñä.

²⁷ Mänitä Marta miänaañ:

—Wiindsón, nmäbøjpiøch coo miich ja'a Dios xy-Huunghaty, coo mMesíashaty, coo miich ja'a Dios tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

²⁸ Mänitä Marta ja'a piuhdo'oxy hamee'ch hoy ñäma'ay:

—Tøø ja'a nWiindsønñájtäm miéjtsäm. Miich xyajtøøb.

²⁹ Coo ja'a María miädooyy, mänitiä tiänaayyø'cy. Mänitä María ja'a Jesús ñänøcxy. ³⁰ Jimä Jesús hñajty tøø miähmøøy maa ja'a Marta hñajty hoy tøø miøødmädia'aguiän. Cahnä Jesús hñajty quia-jptägøøy. ³¹ Ja'a judíoshajxy hñajty jiiby maa ja'a María tiøgootyhajxiän, coo hajxy yhijxy coo María tiänaayyø'cy, coo tiøjpädsøømy, mänitä María hajxy

piadøjpädsøømy. Jim tyijy María hānajt̃y ñøcxy cabāsaantā jøøbiā xuu'tspā.

³² Coo ja'a María jim miejch maa ja'a Jesús hānajt̃y tøø miāhmø'øyān, mānitā Jesús yhijsy. Mānitā María ja'a Jesús wyiinjiicādaacy. Mānitā María miānaañ:

—Wiindsøn, coo miich hāxøpy myaajā, cábøchā nbuhya'ay hāxøpy tøø yho'ogy.

³³ Coo Jesús jaduhñ yhijsy coo María hānajt̃y jiø'øy møødā judíoshajxy, ja'a hānajt̃y tøø piamechíjābā, mānitā Jesús jiootmabiøjcy. ³⁴ Mānit miānaañ:

—Maa hajxy tøø myajnaaxtägø'øy.

Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Wiindsøn, jam nyajñāhixø'øy.

³⁵ Mānitā Jesús jiøøyy. ³⁶ Mānitā judíoshajxy miānaañ:

—Høxtahm̃ds jiø'øy coo Lázaro hijty jiaanč tehñ miøødnijiootpaadyii.

³⁷ Mānit hajxy nāje'e miānaañ:

—Tisān yø'øya'ay ja'a Lázaro coo quia'a ya-jmøcpøjcy. Tøø yø'øya'ay ja'a wiindspā yaghi-jxø'øgy, túhm̃äts.

³⁸ Mānitā Jesús jiootmabiøjcombā. Mānit jim ñøcxy maa ja'a naaxjutān maa ja'a Lázaro hānajt̃y tøø ñāaxtägø'øyān. Jimā tsaa ja'a jut hānajt̃y yhadāguēc-haty. ³⁹ Mānitā Jesús ñāmaayy ja'a hajxy hānajt̃y jim tānaabiā juthaguum:

—Hadāguejtu'ud yø'ø jut hajxy.

Jimā cuhāyohnd hānajt̃y tiānaabiā, ja'a Martaha-jpā. Mānitā Marta ja'a Jesús ñāmaayy:

—Wiindsøn, pero mādaaxxøø jii by tøø yhity jutjooty. Haxøøgxuu'pāda'a yø'øjān.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Tøøch miich nhawáañäm, coo mmäbögät, mänit mhíxät coo Dios miøjjä jiaančhä.

⁴¹ Mänitä jut hajxy jiaančh yhadäguejtuuty. Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaañ:

—Teedy, Dioscujú'uyäp cooch miich ja'a nmädia'agy tøø xmiädoowa. ⁴² Nnajuóøbiøch jaduhñ cooch miich ja'a nmädia'agy hoymiänaajä xmiädoowa. Páadyhøch miich tøø nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” neby hajxy miäbögät cooch miich tøø xquiexy, yø'øya'ayhajxy xii tänaabiä.

⁴³ Mänitä Jesús møc yaaxy:

—¡Lázaro, pädsómäts!

⁴⁴ Mänitä Lázaro jiaančh pädsøømy, ja'a hänajty tøø yhó'oguiäbä. Nähbity nähmoch piädsøømy. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä:

—Nähbijtu'ud yø'ø hajxy. Ween ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

Mänitä Lázaro hajxy jiaančh nähbijtuuty. Mänit ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

⁴⁵ Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämay ja'a judíoshajxy, ja'a María hajxy hänajty tøø miøødhítiäbä maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy hänajty tøø yhíxiäbä coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøjcy. ⁴⁶ Pero cab judíos hajxy näje'e miäbøjcy. Paady ja'a fariseos hajxy hoy yhawaañä nebiä Jesús hänajty tøø tiuñ.

⁴⁷ Mänitä teedywiindsøñhajxy yhamugøøyy møødä fariseoshajxy møødä tuungmøødpähajxy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Neby hajxy nwiinmahñdyhájtämät. Madiu'u jaaya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty tøø

yajcähxø'ogy. ⁴⁸ Coo hajxy nga'a májtsämät, mänitä miädiä'agy miäbøgáañäxä nägøxiä. Minaambä romano jäya'ayhajxy ja'a møjcuhtuujtmøødpä. Mänitä ndsajtøjc hajxy xyajma'adáañäm. Mänitä nguhtuujt hajxy xpiøgáañäm.

⁴⁹ Caifás ja'a teedywiindsøn hänajty xiøhaty ja'a møjcuhtuujtmøødpä. Mänit miänaañ:

—Cab hajxy tii mjaty mnajuø'oy. ⁵⁰ Cab hajxy mwiinjuø'oy coo maas hoy hit jaduhtu coo ja'a cu'ug tu'jäya'ay xñähho'túutämät. Cab hajxy jaduhtu nägøxiä nguhtägóoyämät.

⁵¹ Ca'a Quiaifás ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduhtu. Pero coo hänajty tiuñ teedywiindsøn møjcuhtuujtmøødpä, paadiä Dios ja'a Caifás jaduhtu yajnägapy coo ja'a Jesús ja'a judíos hänajty ñähho'tu'uda'añ, ⁵² møød hajxy nägøxiä, ja'a Dios hänajty tøø wyiimbíyyäbä, ja'a wiinghagajptjatypä. ⁵³ Mänitä møjcuhtuujtmøødpähajxy quiojyquiapxyhajty coo Jesús hajxy hänajty yagho'oga'añ.

⁵⁴ Paadiä Jesús hänajty jim quia'a wäditaannä mayjiäya'ayhagujc maa ja'a Israelpähajxiän. Mänitä Jesús hajxy jim chohñ jim Judea, ñøcxy hajxy jim maa ja'a cajpt jaduhtu xiøhatiän Efraín. Jimä Jesús hajxy miähmøøyy møødä jiamioødhajxy. Mäwiingøn ja'a cajpt hänajty tø'ødsnähgäp.

⁵⁵ Habaadäännäp ja'a pascuaxøø hänajty, ja'a judíošhajxy yagjätäbä. Nämaj hajxy jim ñøcxy xøøhajpä jim Jerusalén, ja'a hajxy jim tsohmä maa ja'a cajpthuungän. Cahnä xøø hänajty jim chohnda'agy coo hajxy jim quioo'ty. Jayøjp hajxy hänajty yhuuc tsi'iwa'añ. Jadúhñäc tyijy

hajxy hänajty ñähwa'adsa'añ ja'a piojpa quiädieey.
⁵⁶ Jiibiä Israelpäjäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty
 yajcopcø'øy tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty
 ñimiäyajtøyii:

—Nej, cabä Jesúsäda'a miedsa'añ xøøhájpjä.

⁵⁷ Tøø ja'a teedywiindsønhajxy hänajty
 yhane'emy møødä fariseoshajxy, coo Jesús pøn
 yhíxät, mänit hajxy ñägápxät, nebiä Jesús hajxy
 jaduñ miádsät.

12

¹ Ja tädujxøø ja'a pascuaxøø hänajty quia'a
 habaady. Mänitä Jesús jim ñøcxy Betania, maa
 Lázaro hänajty chäna'ayän, ja'a Jesús hänajty
 tøø yagjujypióquiäbä coo hänajty tøø yho'ogy.

² Nämayyä jäya'ayhajxy jiiby yhamugøøyy
 tsuugaabiä ja'a Jesúscøxpä. Ja'a Marta hänajty
 texyhabøgøøby. Jiibiä Lázaro ja'a Jesús hänajty
 miøødsuugay tøgooty. ³ Mänitä María ja'a perfume
 quionmejch cuplitro. Haagä nardopøjy ja'a
 perfume hänajty ja'a tsowjatypä. Mänitä María
 ja'a Jesús yajtecytia'xøøyy ja'a perfume. Mänitä
 María ja'a Jesús tiecymieexy quiuhwaayhaam.
 Mänitä perfume tiägøøyy pu'xø'pä tøgooty. ⁴ Jiibiä
 Judas hänajty, ja'a Simón Iscariote yhuung. Jesús
 ja'a jiamiøød hänajty je'ebä. Je'edsä Jesús hänajty
 yegaamb coo hänajty yajcø'ødägø'øwa'añii maa
 ja'a soldadohajxiän. Mänitä Judas miänaañ:

⁵ —Maas hoy hijty coo yø'ø perfume cu ndóo'cäm
 nebiä häyoobädøjc ja'a xädø'øñ cu nnä'ä móoyyäm.

⁶ Pero cabä Judas ja'a häyoobädøjc hänajty
 ñä'ägädä näxuuch. Je'e ja'a xädø'øñ hänajty
 yajconwädíjtäp. Pero hamdsoo hänajty wyi'i

yajpädsømy. Paady jaduñ miänaañ coo ja'a perfume hajxy cu tío'cy nebiä xädøøñ jaduñ miéedsät. ⁷ Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Ween yø'ø to'oxiøjc yhity. Ca'a waamb mnäma'ay. Ween yø'ø perfume yaghity høxtä cóonøch nhó'ogät. Mänitøch yø'ø perfume xya-jnähjáaxät. ⁸ Hoymiänaajä mijts ja'a häyoobädøjc xmiøødhida'añ. Pero høøch, cáboch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ.

⁹ Nämayyä Israelpä jäya'ayhajxy miädoyhajty coogä Jesús hänajty jim tøø miech Betania. Mänitä Jesús hajxy hoy yhixy møødä Lázaro, ja'a Jesús hänajty tøø yagjujypiøquiäbä. ¹⁰⁻¹¹ Coo Jesús ja'a Lázaro hänajty tøø yagjujypiøcy, paadiä Israelpä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty tøø piadu'ubøcy nämay. Y paadiä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänajty tøø miäbøjcäxä nämay. Coo ja'a teedywiindsøn ja'a miädia'agyhajxy hänajty quia'a jaty panøcxäxä, paady hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Lázaro hajxy ween yagho'ogy nebiä Jesús hajxy hänajty yagho'oga'añän.

¹² Nämayyä jäya'ayhajxy hänajty jim tøø miech Jerusalén pascuaxøøhjäpä. Cujaboom hajxy miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty miedsa'añ cajptooty. ¹³ Mänitä xi'iwhaay hajxy hoy piuxy. Mänitä Jesús hajxy hoy jiojcubaadø'oy xi'iwhaaguiap. Yáaxäp ja'a Jesús hajxy hänajty ñänøcxy:

—¡Viva Jesús! Tsøc yø'øya'ay hajxy wiingudsähgøøyyäm, yø'ø Dios tøø quiéxiäbä. Paadiä Dios tøø quiexy coo hajxy ngobiernähjätämät, højts ja'a Israelpäjäya'ayhjätmät.

14 Mänitä Jesús ja'a burrohuung tu'ug piaaty. Mänit yajpejty. Jaduhñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

15 Ca'a hajxy mdsähgø'øý, mijts jim tsánaabiä Jerusalén.

Huug hix hajxy, xiidsä mgobiernähajxy piety burrohuungnähgøxp.

16 Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty ñajuø'øý pøñ jaduññ ñänøømby coo miedsa'añ burrohuungnähgøxp, ja'a Dios quiexaambiä. Pero cujegy, coo Jesús hänajty tøø jiuypiojnä, coo hänajty tøø ñøcxnä tsajpootyp, mänitä jiamiøødhajxy jiahmiejtstaacnä coo jaduññ jiaanč miñ cujaay ja'a Jesúsøøxpä y coo Jesús hajxy hänajty tøø piuhbety.

17 Mädiaacp hajxy hänajty neby hajxy hänajty jim tøø yhixy mänaa Jesús ja'a Lázaro jiiiby yhöxyaaxpædsømiän tsaajutjooty. Ja'a hajxy hänajty tøø quia'a yhiäbä, je'eds hajxy hänajty miøødmädiaacyy. 18 Coo jaduññ yajmädoyhajty nebiä Jesús ja'a Lázaro hänajty tøø yagjuypioquiän, paadiä Jesús hajxy hänajty nøcxy jiojcubaadø'øý mayjiäya'ay.

19 Mänitä fariseoshajxy ñiñämaayyä:

—Nejy yø'øya'ay ndúunämät coo jaduññ piawädityii nägøxiä.

20 Tøø ja'a ca'a Israelpähajpähajxy hänajty näje'e quioo'pä xøøhajpä. Dioswiingudsähgøøbiä hajxy hänajty tøø quioody. 21 Mänitä Felipe hajxy hoy ñämech. Betsaida Felipe hänajty chooñ jim Galileanaaxooty. Mänitä Felipe ñämaayyä:

—Tsäguhñ, maa ja'a Jesús. Je'eds højts nja møødmädia'agañ.

²² Mänitā Felipe ja'a Andrés hoy yhawaanā coogā Jesús hajxy hānajty hoy tøø jia møødmädia'aga'añ. Mänitā Felipe ja'a Jesús hajxy hoy yhawaandägajtsä møødä Andrés. ²³ Mänitā Jesús miānaañ:

—Tøø yhabaady cooch nhó'ogät. Páadyhøch Dios tøø xquiexy. ²⁴ Chaads mijts tehṃ tiøyhajt nnámá'awät, coo jäya'ay ja'a trigo hajxy ñi'iby, mänitā tøømd tyictspädsømy yhaabiädsømy. Coo jaduhñ tyictspädsómät yhaabiädsómät, mänit hoy tiägøøñä yee'pä. Mayø'øb ja'a trigo jaduhñ. Pero coo quia'a tictspädsómät quia'a haabiädsómät, jaduhyyä piú'udsät. Cabä miúxät. Cabä trigo miayø'øwät. ²⁵ Pønjátyhøchä nmädia'agy xquia'a mäbøgáanäp, cab hajxy jim ñócxät tsajpootyp. Páadyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanä coo hajxy chähgø'øy coo hajxy yagho'oga'añii. Pønjátyhøchä nmädia'agy xmiäböjcäp, je'eds hajxy jim nøcxaamb tsajpootyp, hoy hajxy jia yagho'ogyii ja'a høøchcøxpä. ²⁶ Pø xWyiindsønhadáambøch hajxy je'e, wéenhøchä nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Nwowhídäbøch hajxy je'e. NDéedyhøch päda'agaamb coo hajxy wyiingudsähgø'øwøød wiingjäya'aybä.

²⁷ Jootmayhájpøch cham. Cab jaduhñ yhahixø'øy coochä nDeedy nnámá'awät ween xyajtso'ogy cooch hānajty yaa nho'oga'añ hādaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø ngāda'agy cooch yaa nhó'ogät. ²⁸ Teedy, yajcähxø'øg ja'a mmājaa.

Mänitā Dios jim yhadsooyy tsajpootyp:

—Tøøch tähooc nyajcähxø'øgy. Nya-jcähxø'øgåmbiøch jadähooc.

²⁹ Ja'a hajxy hänäjty jim tänaabiä nämay maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän, jia mädoow hajxy, pero cab hajxy wyiinjuøøyy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy hänee yaaxy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Dios ja'a mioonsä jim tsajpootyp tu'ug quiapxy. ³⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a yhøøchcøxpä ja'a Dios jaduhñ miänaañ. Paady jaduhñ miänaañ nej mijts mnajuó'øwät coöch jaduhñ xmiägäpxy. ³¹ Cooch nhó'ogät, cábøch ja'a mõjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ, jaaya'ay hanehmäbä hädaa yaabä naaxwiin. Dios jaduhñ mänaamb coo hajxy ween yajcumädoy, ja'a høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcäbä. ³² Høøch, coöch nyajmøjpahbedät cruzcøxp, mänithøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä, ja'a hajxy tsänaabiä wiinduhmyhagajpt.

³³ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, neby hajxy ñajuó'øwät neby hänäjty yagho'oga'añii. ³⁴ Mänitä Jesús ñämaayä:

—Jiiby jaduhñ myiñ maa højts nguhdujtän coo jaaya'ay hänäjty yhane'ema'añ mayjiomøjt, ja'a Dios quiexaambiä, ja'a højts nhahixypä. Pero miich jaduhñ mänaamb coo tsipcøxp ja'a Diosquexypä yajmøjpahbeda'añ cruzcøxp. Pøn miich jaduhñ mnänøømby ja'a Diosquexypä.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ. Jaduhñ mäwíinhøch mijts ngudøø'xy nebiä jøønän. Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy, mäduhñtiøch hädaa yaabä naaxwiin nhídät, nébyhøch mijts

jaduhñ hoy xpianócxät, neby hajxy mga'a hídät hagogdstuum. Pøñ hajxy jaduhñ hijp hagogdstuum, tãgodium hajxy ñä'ägädä hity. Høøch, nøcxáañnábøch. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiädownäänänä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitä tiu'ubøjnä. Mänit ñiguiu'tsä.

³⁷ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hänajty miäbøgáañäxä, hoy hänajty madiu'u hoy-yagjuøøñäjaty tøø jia yajcähxø'øgy. ³⁸ Paady hajxy hänajty quia'a mäbøga'añ nebiä profeta Isaías ja'a miädia'agy jaduhñ tiøjiädät, nebiä jecy quiujahyyän:

Dios, cab højts ja'a nmädia'agy pøñ tøø xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mmäjaa mja yajcähxø'øgy, pero cab hajxy tøø xmiøjpäda'agy. ³⁹ Cabä Jesús ja'a miädia'agy miäbøgáañäxä nebiä Isaías wiingtuum quiujahyyän:

⁴⁰ Tøø ja'a Dios miäna'añ:

Tøøchä quiopc-hajxy nyajxejxä nébyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a wiinjuøøyyät, nebiä yhaxøøgwinnmahñdy hajxy quia'a najtshixø'øwät.

Cábøch ja'a piojpä quiädieey hajxy nyajnhwáatsät.

⁴¹ Jaduhñä Isaías jecy quiujahy nebiä Isaías ja'a Jesús hänajty tøø yhixiän tsajpootyp. Cahnä Jesús hänajty yaa quiäda'agy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴² Siémpräm ja'a Israelpä jäya'ay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä, møødä copc-hajpähajxy nämay. Pero hamee'ch hajxy miäbøjcy. Cabä Jesús hajxy hänajty quiapxpaady mayjiäya'ayhagujc. Tsähgøøby hajxy hänajty coo

hajxy yajpadsømøød maa ja'a chajtøjc-hajxiän ja'a fariseoshajxy. ⁴³ Ja'a judíoshajxy, cab hajxy chocy coo hajxy quiumayøød ja'a Dios. Je'e hajxy chojpy coo hajxy ween wyiingudsähgø'øyii ja'a cu'ug.

⁴⁴ Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Põnhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaanä xmiäbøjcäbøchä nDeedy ja'a miädia'agy hajxypä, ja'ačh yaa tøø xquiéxiäbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁴⁵ Põnhøch jaduhñ xyhijxp, jaanä xyhíxäbøchä nDeedy hajxypä. ⁴⁶ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy quia'a mähmø'owät hagoodstuum pønjátyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäp. Jaduhñ mäwínhøch ngudøø'xy nebiä jøønän neby hajxy hoy yhíxät. ⁴⁷ Ca'a yhøøchä hajxy nyajcumädowaamby, ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xquia'a mäbøjcäbä, hoy hajxy jaduhñ tøø jia mädoxyhaty. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, nébyhøch ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ nnähho'tú'udät. Ca'a yhøøchä hajxy je'e nyajcumädowaamby. ⁴⁸ Põnhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcäp, mänit hajxy quiumädowa'añ coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ. Paady hajxy quiumädowa'añ, coochä nmädia'agy hajxy hánajty tøø xquia'a mäbøjcä. ⁴⁹ Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy jaduhñ tøø nyaghity. Ja'a nDéedyhøch, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, je'ečh jaduhñ tøø xyhane'emy nebiátyhøch nmädiá'agät. ⁵⁰ Høøchä, nmøødhøch ja'a tøyhajt jaduhñ coo hajxy jim yhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø, pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy mäbøjcäp. Nmädiácypioch nébyhøchä nDeedy tøø xyhane'emiän.

13

¹ Mänitä pascuaxøø hänajty tiehm̄ yhadsoojuø'ø. Tøø ja'a Jesús hänajty ñajuø'ø coo hänajty tøø yhabaady coo hänajty yaa choonaannä hädaa yaabä naaxwiin, coo hänajty jim̄ ñøcxaannä maa ja'a Tieediän. Choippy ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänajty hamuumdu'joot hädaa yaabä naaxwiin.

² Coo ja'a Jesús hajxy hänajty chuugaya'añ, tøø Judas hänajty wyiinmahñdyhaty, ja'a Simón Iscariote yhuung, coo Jesús hänajty yajcø'øwaanø'øwa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Ja'a møjcu'ugong ja'a Judas jaduñ yajwiinmahñdiägooyy. ³ Ñajuøøbiä Jesús hänajty nebiaty ja'a cuhdujt hänajty tøø mio'oyii ja'a Tieedy. Ñajuøøby hänajty coo hänajty jim̄ tøø chooñ maa ja'a Tieediän, coo hänajty jim̄ ñøcxáangombä jadähooc. ⁴ Coo hajxy hänajty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús tiänaayyø'cy. Mänitä wyit chijy. Mänitä cuhbe'en tu'ug yajnimioxmäguitoøyyä. ⁵ Mänitä nøø quiudemøøyy palanganajooty. Mänitä Jesús tiägøøyy tecypiu-jpä ja'a jiamiøød. Coo tiecypiujpädøøyy, mänit tiecymiéexcombä.

⁶ Coo ja'a Jesús ja'a Simón Pedro hänajty tiecypiu-uja'añ, mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nej, xtiecypiujáambøch hóøchpäjä.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miič, caj miič mnajuø'øy tiiguiøxpøch miič coo ndecypiujujy. Mänit jaduñ mnajuø'øwa'añ cooč jaduñ njädät nhabétät.

⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Cab jaduñ yahixø'øy cooč miič jaduñ xtiecypiuját.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pø cájtäm miich myajtecypiuja'añ, cájtämøch miich hoy xjiamiøødhadaañnä.

⁹ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Bueno, Wiindsón, cóxiøch jaduñ xpiújat móødhøchá ndecy, móødhøchá ngø'ø, móødhøchá ngopc.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn tøø chi'iy, wa'ads ja'a ñi'x ja'a quiopc je'e. Jagoo ja'a tiecy piújat. Mijts, mwa'ads mijts hajxy, pero cab hajxy nägøxiä mwa'adsä.

¹¹ Najuøøbiä Jesús hánajty pøn hánajty yajcø'owaanø'owáañäp. Paady jaduñ miänaañ coo tu'jäya'ay hánajty quia'a wa'adsä.

¹² Coo ja'a Jesús cøjx tiecypiujpäðø'oy ja'a ji-amiøødhajxy, mänitä Jesús wyitpägøøñä. Mänit yhøxtaacnä. Mänit miänaañ:

—Chójpíøchá njoot jaduñ coo hajxy mnajuø'owät tiiguiøxpøch mijts coo tøø ndecypiujy. ¹³ Hoy jaduñ coøch mijts jaduñ xñäma'ay: “Wiindsón.” Tøyhájthøch mijts hajxy jaduñ xWyiindsønhaty. ¹⁴ Tøøch mijts hajxy ndecypiujy, hóyhøch Wiindsón nja tuñ. Jaaná jaduñ mijtspä, mnidiecypiujøøb hajxy hamiñ haxøpy. ¹⁵ Mbahíxäp hajxy jaduñ nebiátyhøch mijts tøø nduñ. ¹⁶ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, cabä moonsä cuhdujt møc miøødá quejee ja'a wyiindsón. Jaaná jaduñ je'ebä ja'a tøø quiexyíjábä, cabä cuhdujt je'e møc miøødäbä quejee ja'a tøø miäguéxiäbä. ¹⁷ Coøchá nmädia'agy hajxy xwyiinjuøøyyät, coo hajxy jaduñ mgudiúnät, jootcujc hajxy jaduñ mhídät.

18 'Cábøch mijts nägøxiä nnägapxy. Nnajuóøbiøch pønjátyhøch tøø nwiimbiy. Pero tøjiajpä Diosmädia'agy maa jaduhñ miäna'añän: "Ja'a craačh tu'ugmucy xmiøødcaabiä, tøøch je'e xmiädsibø'øy." 19 Jäguémiøch mijts chaa nhawáañäm cooçh haxøøg njada'añ nhabeta'añ. Cooçh jaduhñ njaančh jádät njaančh habétät, mänit hajxy mhuuc mäbøgät cooçhä Dios tøyhajt tøø xjiaančh quexy. 20 Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pøn hajxy mägu'ugpøgaamb ja'ačh nguexaambä, møød høøch jaduhñ xmiägu'ugpøgaambä. Jaaná jaduhñds je'ebä, pønñhøch je'e xmiägu'ugpøgaamb, møødä Dios jaduhñ miägu'ugpøgaambä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

21 Coø ja'a Jesús miädiaacpædøøñä, mänit jioot-madiägøøñä. Mänit miänaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät cooçh mijts ja'a mjamiøød tu'ug xyega'añ ho'cøøc.

22 Mänitä jiamiøødhajxy ñiwiiinhee'ppejtä. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy pøn ja'a Jesús hänajty jaduhñ ñänøømby. 23 Jimä Jesús ja'a jiamiøød hänajty yhäña'ay tiehm ñähmøjc. Jaančh tehñ yhoj ja'a Jesús hänajty miøødnijootpaadyii. 24 Mänitä Simón Pedro ja'a craa miäwø'xy. Mänit hamee'ch ñämaayy:

—Huuc mäyajtøw pøn jaduhñ ñänøømby.

25 Mänitä craa ja'a Jesús tiaatsmägowøøyy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn jaduhñ mnänøømby.

26 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nbama'tsnaxáambiøch hädaa tsajcaagyh-aguijt. Mänitøch ja'a craa nmo'owa'añ, ja'açh xyegaambä ho'cøøc.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagyhaguijt jiaançh pama'tsnajxy. Mänitä Judas yajcø'øgonøøyy, ja'a Simón Iscariote yhuung. ²⁷ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'ä coonðsooyy, mänitiä miøjcu'ujoottägøøyyä. Mänitä Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Tsögäm. Nøcx jatcø'øw nejjy mjatcø'øwa'añän.

²⁸ Ja'a hajxy hänajty jim caabiä, cab hajxy hänajty ñajuø'øy tiiguiøxpä Jesús jaduhñ coo miänaañ. ²⁹ Näje'e hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty coo tyijy ja'a Jesús ja'a Judas hänajty quiexy juubiä mädyiijaty tyijy hänajty yajtunaamby xøøjooty. Näje'e hajxy hänajty wyiinmahñdyhajpä coo tyijy Jesús ja'a Judas ja'a häyoobäya'ay hänajty yajmo'owa'añ xädø'øñ. Paady hajxy hänajty wyiinmahñdyhaty, coo ja'a Judas ja'a xädø'øñ hänajty yajwijtswädityii. ³⁰ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'ä coonðsooyy, mänitiä tiøjpädsøømy. Tøø hänajty quioodsøøñä.

³¹ Coo ja'a Judas tiøjpädsøømy, mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady cooçh ngähxø'øga'añ cooçh nmøjjä njaançhä. Høøçhcøxpä Dios jaduhñ quiähxø'øga'añ coo miøjjä jiaançhä. Diøshøch tøø xwyiinguexy. ³² Nyajcähxø'øgáambiøch ja'a Dios coo miøjjä jiaançhä. Mobädájpøch ja'a Dios xyajcähxø'øgaambä cooçh nmøjjä njaançhä. ³³ Mägu'ughajpädøjc, cáboch mijts jejjy nmøødhida'añ. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero

cábøch hajxy xpiaada'añ. Chaads mijts hajxy nnämä'awät nébyhøchä Israelpä jäya'ayhajxy tøø nnäma'ayän: Cab hajxy jim̄ hoy mnøcxät maäch nhida'añän. ³⁴ Chaads mijts hajxy ja'a hawiinjemyguiuhdujt nmó'owät coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød nébyhøch mijts ndsoquiän. ³⁵ Coo hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød, cähxó'øgäp jadhun̄ cooçh mijts ja'a nmädia'agy xjiaanç panøcxä. Xyhíxäp ja'a jäya'ayhajxy jii nägøxiä.

³⁶ Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón̄, maa mnøcxa'añ.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch miich̄ jadunajtä hoy xpianøcxät maäch nnøcxa'añän. Miich̄, høxhaam miich̄ mnøcxät.

³⁷ Mänitä Pedro ja'a Jesús miäyajtøøgumbä:

—Tiich̄ miichäda'a jadunajtä hoy coo nga'a panøcxät. Nnähho'tú'udäbøch miich̄ häyaa.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaançhä; cabä ndijy miichäda'a xñähho'tú'udät. Chaads miich̄ jadunajtä nnämä'awät, cahnä tsee y hänäjty ya'axyñä, tøø miich̄ hänäjty tægøøghooc mnijjigapxyii cooçh tyijy miich̄ hänäjty xquia'a hixiä.

14

¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Mäbøjcä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy, y mäbøjcägøoch ja'a nmädia'agy hajxypä. ² Jim̄ tsajpootyp maächä nDeediän, mayyä tsäna'awøhñdy jim̄. Coo häxøpy quia'a tøyyä, cab hajxy cu nhawáañäm.

Nøcxáambøch ja'a tsäna'awøhñdy nbäda'aga'añ nähix hahixø'ø maa mijts mhídät. ³ Cooçh jim nnøcxa'añ, cädaactägatsáambøch jadähóocägumbä. Mänitøch mijts jim ngøxy woonøcxa'añ maäch nhida'añän. Näguipxy hajxy jim nhidáanäm. ⁴ Mnajuøøby hajxy maäch nnøcxa'añ. Jaduhñ hajxy mnajuøøbiä neby hajxy jim mnøcxät.

⁵ Mänitä Tomás ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, pero cab højts nnajuø'øy maa miich mnøcxa'añ. Neby højts jaduhñ jim nnä'ä nøcxät.

⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä tu'ujän. Høøhcøxpä hajxy jim mgooda'añ pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Høøhcøxpä hajxy jim mhida'añ cøjxta'axiøø. Paady hajxy jim mhida'añ coöchä tøyhajt nyajcähxø'øgy ja'a Dioscøxpä. ⁷ Pønjátyhøch je'e xyhixyhajp, jaaná xyhixyhájtäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tøø hajxy mhixy.

⁸ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy waambä Jesús jaduhñ jia mänaañ. Mänitä Felipe ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, ween højts ja'a mDeedy xyhuuc yaghíxät. Mänit højts jootcujc nmähmø'øwät.

⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Felipe, tii jaduhñ coo mmäna'añ. Tøøch miich jejcy xpiawädity. Xyhixyhájpøch miich jaduhñ. Pønch xyhixp, jaaná xyhixäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tiih miich jaduhñ coo xñäma'ay coöch mijts ja'a nDeedy nyaghíxät. ¹⁰ Nej, cab jaduhñ mmäbøquiä coöchä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy, je'eçh

jaduhñ nmädiáacäp; ca'a yhööchä nhamdsoo mädia'agy nmädiaacy. Ja'a nDéedyhöch ja'a mäjaa jadahñ xmiöoby; je'eçh ja'a tiuung jadahñ ndúunäp. ¹¹ Mäböjçägöch ja'a nmädia'agy hajxy coöchä nDeedy jadahñ tu'ugmädia'agy nmøødhity. Hoy hajxy mwiinjuø'öy mga'a ja wiinjuø'öy, mmäböögäp hit hajxy jadahñ. Páadyhöch hit hajxy ja'a nmädia'agy xmiäböjçät, coöch hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'ögy. ¹² Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämäaguionbä, põnhöch ja'a nmädia'agy xmiäböjçäp, jaanä yajcähxø'ögäamby je'ebä ja'a hoy-yagjuøøñäjaty. Maas hoy-yagjuøøñäjatypä je'e yajcähxø'ögä'añ quejeech nyajcähxø'ögy. Paady jadahñ yajcähxø'ögä'añ coöch jim nnøcxa'añ maächä nDeediän. ¹³⁻¹⁴ Coö hajxy mmäbögät coöch ja'a cuhdujt tøyhajt nmøødä, coö hajxy hänajty tii myujwa'ana'añ, ngudiúnäböch jadahñ neby jadahñ quiähxø'ögät coöchä nDeedy je'eduhñ miøjjä jiaançhä.

¹⁵ 'Pø xchójpöch mijts, mänítöch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät nebiátyhöch mijts tøø nmägäpxy tøø nhane'emiän. ¹⁶ Nnämäabiöch ja'a nDeedy coö mijts ja'a jootcapxmøcpöjpä wiingpä xyajnäguéxät, ja'a tømiädiaacpä. Ja'a Dioshëpíritu je'e. Çøjxta'axiøø hajxy jadahñ xmiøødhida'añ. ¹⁷ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy ca'a mäböjp, cabä Dioshëpíritu hajxy choga'añ. Cab hajxy mänaa yhixyhada'añ. Pero mijts, möbädäjpä hajxy je'e mhixyhada'añ. Xmiøødhidáannäp hajxy je'e. Jiiby hajxy mmøødhada'añ mjoodootyhajxy. ¹⁸ Cáböch mijts je'e nnähgue'ega'añ nidiuhñ nämetsc.

Cädaactägatsáambøch yaa jadähooc maa mijtsän.
 19 Mejtsxøø tægøøgxøøch ja'a jäya'ayhajxy xjiaag
 hixa'añ. Cábøch hajxy hānajty yaa xyhixaannä
 cooçh yaa ndsoonaannä. Cooçh cøjxta'axiøø
 nhida'añ, paady mijts cøjxta'axiøø mhidaambä.
 20 Mobädajpä hajxy jaduħn mnajuø'øwa'añ
 cooçhä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Jaanä
 tu'ugmädia'agy hajxy jaduħn nhidāañāmbä.
 21 Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xquiudiúunäp
 nébiøch tøø nmägapxy tøø nhane'emiän, xchójpøch
 je'e. Jaanä ndsojpy højts je'ebä møødhøch ja'a
 nDeedy. Nyaghixáambiøch ja'a nwiinmahñdy
 hajxy.

22 Jii Jesús ja'a jiamiøød hānajty tu'ug xiøhaty
 Judas. Pero ca'a je'e yhIscariote. Mänitā Judas ja'a
 Jesús miāyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii højts ja'a mwiinmahñdy coo
 xyaghixa'añ, pero cabä cu'ughajxy myaghixa'añ.

23 Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Pønhøch xchojp, xquiudiúunäbøch ja'a
 nmädia'agy je'e. Y chójpiøçhä nDeedy je'ebä.
 Tu'ugmädia'agy højts nmøødhida'añ møødhøch
 ja'a nDeedy. 24 Pønhøch jaduħn xquia'a tsojp,
 cábøçhä nmädia'agy xyajtuunä. Ca'a yhøøçhä
 nhamdsoo mädia'agy hädaa, hädaa hajxy
 nyajmøødmädiaacypiä. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy
 hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

25 'Mijts, nyajmøødmädiäacypiøch mijts
 jaduħn mäduhñtiä hajxy yaa nmøødhitiän.

26 Nägóoyyøch nnøcxaannä ndu'ubøgaannä,
 mänitøch ja'a nDeedy yhEspíritu quiexa'añ
 maa mijtsän. Je'eçh jaduħn nguwitshadaamby.

Mijts jaduñ xjootcapxmøcpøgaamb. Cøxaamb hajxy xyajñähixø'øwa'añ. Cøxaamb hajxy xyagjahmiejtsta'aga'añ nebiátyhøch mijts yaa tøø nyajmøødxi'igy tøø nyajmøødmädia'agy.

²⁷ 'Jootcújc-høch mijts nyajmähmø'øwa'añ. Cab mijtsä cu'ug xyagjootcugó'øwät nébiøch mijts jootcujc tøø nyaghitiän. Ca'a hajxy tii mnädajy mnämay. Ca'a hajxy mdsähgø'øy mdsähdiuñ.

²⁸ Tøøch mijts nhawáañäm coøch nnøcxa'añ ndu'ubøga'añ. Pero cädaactägatsáambøch jadähooc. Pø xchójpøch mijts tøyhajt, mxoondá'agäp hajxy coo nhawáañäm coøch jim nnøcxa'añ maächä nDeediän. Miaas møødä mäjaa je'e quejeech nmøødä. ²⁹ Tøøch mijts jäguemiä nhawáañäm nébiøch yaa njada'añ hädaa yaabä naaxwiin y coøch jim nnøcxaannä maächä nDeediän. Coøch jaduñ njädät, coøch jim nnøcxät, mänit hajxy mhuuc tehñ miäbøgät.

³⁰ 'Tu'habáquiøch mijts nhuuc jaac møødmädia'agyñä. Medsaambä møjcu'ugong, ja'a yaa cu'ughanehmä; pero cabä cuhdujt miøødä maäch høøchcøxpän.

³¹ Ngudiunáannäbøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xmiägapy tøø xyhane'emiän. Páadyhøch jaduñ ngudiuna'añ neby jaduñ quiähxø'øgät coøchä nDeedy tøyhajt njaanç tsoy. Tänaayyø'øg hajxy. Jam hajxiän.

15

¹ 'Høøch, jaduñ mäwíinhøch høøch nebiä tsaatypetequiän ja'a tøyhajtpä. Ja'a nDéedyhøch, jaduñ je'e nebiä cudsatypcamän. ² Ja'a nDéedyhøch, xyhøxpújxäbøch ja'a nhaads mädyii ca'a tømbejp; pero mädyiids jaduñ

tøømbejp, je'eds jaduñ weenjaty yhøxpuxyp, nebiä maas majiaty tiøømbédät. ³ Coø hajxy jaduñ tøø mmábøcy nebiátyhøch mijts je'e tøø nyajnáhixø'øyan, jadúñhøch ja'a nDeedy mijts tøø xyajnáhwa'açh ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxy. Jaduñ mäwíinäts je'e nebiä tsaatyp hajxy jiojpuxiän. ⁴ Tehngájñøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxät; tehngájñøch mijts nbuhbeda'añ. Ja'a tsaatyphaads, cab je'e tiøømbeda'añ coø ja'a yhøjxä tiecy hánajty quia'a hity. Jaduñ mäwíinäts mijtspä, pø cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxaanä, cab hajxy hoy mwädítät.

⁵ 'Høøch, jaduñ mäwíinhøch høøch nebiä tsaatyp-tequiän. Høøch mijts jaduñ nhaadshajpy. Cooçhä nmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät, mänit hajxy hoy mwädítät. Nbuhbédäbøch mijts jaduñ. Cooçh mijts nga'a puhbédät, cab hajxy tii hoy mduna'añ. ⁶ Pónhøçhä nmädia'agy xquia'a panøcxäp, jaduñ mäwíinäts je'e nebiä tsaatyphaads hajxy yhøxpuxiän. Coø jaduñ tiø'øch, mänit hajxy yajpädø'øgy; mänit hajxy ño'ogy.

⁷ 'Cooçhä nmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät, coø hajxy mga'a jahdiägóyyät nebiátyhøch mijts tøø nyajnáhixø'øy, ngudiünäbøch jaduñ mädyiibäjaty mijts xmiäyujwa'anaamb. ⁸ Coø hajxy hoy mwädítät, cähxø'øgäp jaduñ cooçhä nmädia'agy hajxy tøyhajt xpianøcxä. Jaanä cähxø'øgaamb jaduhmbä cooçhä nDeedy je'e miøjjä jiaançhä. ⁹⁻¹⁰ Nébiøçhä nDeedy xchoquiän, jadúñhøch mijts ndsojpä. Cooçhä nmädia'agy hajxy xyajtúunät,

ngumáyabøch mijts jaduñ; hoy miänáajøch mijts ndsógät. Jadúññhøchä nDeedy xchocy coöchä miädia'agy nyajtúñäbä.

11 'Páadyhøch mijts jaduñ nyajmøødxil'igy nyajmøødmädia'agy coo hajxy tehngajnä mx-oondá'agät nébiøch nxoonäda'aguiän. 12 Míjtshøch jaduñ nmägapxyp nhaneñby coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød mnibia'häyowøød nébiøch mijts ndsoquiän. 13 Pøñ jaduñ jaanç tehñ chójcäp, coo hánajty yagho'oga'añii, nähho'tu'udøøb je'e ja'a miägu'ughajpä. 14 Coo hajxy mgudiúnät nebiátyhøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy, xmiägu'ughájpøch mijts hánajty jaduñ. 15 Cábøch mijts nnäma'awaanä "moonsä." Ja'a moonsä, cabä ñajuø'øy tii ja'a wyiindsón tiuumby. Pero mijts, tøø mijts ngøxy hawáañäm nebiátyhøch ja'a nDeedy je'e tøø xyhawaanä. Páadyhøch mijts nnäma'awaanä "mägu'ughajpä." 16 Ca'a yhøøch mijts je'e tøø xwyiimbiy; høøch mijts je'e tøø nwiimbiy. Tøøch mijts jaduñ nwiinguexy coo hajxy hoy mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy myajwá'xät, neby hajxy jaduñ mmayó'owät. Weenä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä pianøcxpä; ween hajxy hoy wiädijpä. Jadúññhøch mijts nDeedy xmió'owät tijaty mijts hánajty mdsogaamby, coöchä nmädia'agy hajxy hánajty xmiäbøjcä. 17 Chámhøch mijts jadähooc nmägapxy nhane'emy coo hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød hamiñ haxøpy.

18 'Mijts, xmiähanhadaamb ja'a tsaan ja'a cu'ug hajxy. Moorä høøch hajxy tøø xmiähanhajpä.

19 Xmiähanhadaamb mijts je'e, ja'a hajxy

haxøøgwädijpä. Paady mijts xmiähanhada'añ coo mijts ja'a haxøøgpä tøø mgøxy najtshixøøñä. Tøø mijts ja'a mbojpa mgädieey nyajnhwáatsäm. Coo mijts häxøpy tøø mga'a najtshixø'øy ja'a haxøøgpä, cu xmiägu'ughajty jäya'ay hajxy may. ²⁰ Huuc jahmiets hajxy ney mijts tøø nnäma'ayän, cabä moonsähajxy quiuhdujtmøød quejee wyiindsønajxy. Coochä jäya'ayhajxy näje'e xmiädsiphaty, paady mijts hajxy xmiädsiphadaambä. Y coochä nmädia'agy hajxy näje'e xmiäbøjcä, paady mijts ja'a mmädia'agy hajxy xmiäbøgáanäbä. ²¹ Høøchcøxpä mijts ja'a cu'ug xmiädsiphada'añ, je'eguiøxpä coochä nDeedy hajxy xquia'a hixyhajtä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²² 'Tøøch jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy hoy nyajmädoyhaty. Coochä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcä, paady hajxy quiumädowa'añ. Coochä nmädia'agy hajxy häxøpy tøø xquia'a mädoyhajtä, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²³ Pønhøch xmiähanhajtä, jadúhnhøchä nDeedy xmiähanhajtäbä. ²⁴ Tøøchä hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øgy. Caj pøn jaduhñ yajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiimbä. Hoy jäya'ayhajxy tøø jia hixy tøø jia mädoy, xmiähanhajtä højts møødhøchä nDeedy. Paady hajxy je'e quiumädowa'añ. Coochä hoy-yagjuøøñäjatypä häxøpy tøø nga'a yajcähxø'øgy, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²⁵ Coochä jäya'ayhajxy xmiähanhajtä, tøjiajp jaduhñ nebiä Diosmädia'agy myiñän, neby hajxy jecy quiujahyyän: “Pues, nä'a nägóobøch hajxy xmiähanhajtä.”

²⁶ 'Nguexám̄biøch ja'a Dioshespíritu, ja'a

mijts xjiootcapxmøcpøgaambä, ja'a tømíädiaacpä. Jim jaduñ choona'añ maaçhä nDeediän. Coo quiäda'aga'añ, mänítøch je'e xñägapxa'añ. ²⁷ Jadúñhøch mijts xñägapxaambä, nebiátyhøch mijts yaa tøø nmøødwädity. Høxtáhmðsøçhä jäya'ayhajxy nyajnáhixøøçhoonän, quípxyhøch mijts nmøødtägøøyy wädijpä høxtä jäda'anäbaadyñä.

16

¹ 'Páadyhøch mijts cham nyajmøødxil'igy nyajmøødmadia'agy, cooçh mijts ja'a nmädia'agy ni mänaa xquia'a najtshixøøyyät, hoy mijts jäya'ay mäduhñtiä xjia mädsiphaty xjia mähanhaty. ² Xyajpädsømaamb mijts je'e tsajtøgooty. Høxtä habaadaamb jaduñ coo mijts xyagho'oga'añ je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiuñ. ³ Paady mijts je'e xmiädsiphada'añ coo højts je'e xquia'a hixiä møødhøçhä nDeedy. ⁴ Coo hajxy jaduñ mjádät mhabétät, mänit hajxy jaduñ mjahmiédsät coo hajxy nhawáañäm. Paady cham nhawáañäm.

'Cooçh mijts hijty quipxy nmøødwädity, paady hajxy hijty nga'a hawáañäm. ⁵ Nøcxáannäbøch jim maaçhä nDeediän, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Jimhøch nhidaañnä. Pero cábøch mijts xmiäyajtøy maaçh nnøcxa'añ. ⁶ Mjootmayhajp mijts jaduñ cooçh mijts jaduñ tøø nyajmøødmädia'agy. ⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, hoyø'øwaamb jaduñ mijtsøxpä cooçh nnøcxa'añ. Nguexáambiøch pøn mijts xjiootcapxmøcpøgaamb. Cooçh nga'a nócxät, cab jaduñ quiädá'agät maa mijtsän. ⁸⁻⁹ Tsipcøxp jaduñ ñä'ägä cäda'aga'añ. Mänitä jäya'ayhajxy yajwiinjusø'øwa'añii coo

pojpa cädieey hajxy tøyhajt jiaančh møødä. Paady hajxy miøødä, coočhä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mæbøjcä. Paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm. ¹⁰ Jaduhn hajxy yajwiinjuø'øwáañäbä cooč ja'a pojpa cädieey nga'a møødä. Nøcxáambøch jim maächä nDeediän; cábøch mijts yaa xyhixaannä. ¹¹ Jaduhn hajxy yajwiinjuø'øwáañäbä coo hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, pønjaty ja'a møjcu'ugong ja'a miädia'agy panøcxäp, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a Dios miäna'añ coo ja'a møjcu'ugong quiumädowa'añ.

¹² 'Madiu'u mijts nja hawaañáañäm, pero cab hajxy mwiiinjuø'øwät. ¹³ Coo ja'a Dioshespíritu hñajty quiäda'aga'añ, mänit mijts ja'a tøyhajt xquiøxy yajwiinjuø'øwa'añ. Ca'a yhamdsoo mädia'agy je'e miädia'agaamby. Piamädia'agaamby jaduhn nebiaty je'e tøø miädoy. Je'e mijts xyajmädoyhadaamb tijaty jadaañ tunáañäp. ¹⁴ Xñägaxáambøch je'e coočh nmøjjä njaančhä. Mijts xyajmädoyhadaamb nebiátyhøch je'e tøø nnäma'ayän. ¹⁵ Coo højts nhity tu'ugmädia'agy møødhøchä nDeedy, páadyhøch mijts cham nnäma'ay coo mijts ja'a Dioshespíritu xyajmädoyhada'añ nebiátyhøch je'e tøø nnäma'ay.

¹⁶ 'Mobädájpøch jim nnøcxaañnä maächä nDeediän. Pero cábøch njega'añ; mänitøch mijts hñajty xyhijxtägatsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Pätiidä yø'øya'ay jaduhn coo ñä'ä mäna'añ cooc mobädajpä ñøcxaañnä; cábäc jaduhn jiega'añ.

Mänítac nhixáanägombä. Pätiidä coo ñä'a mäna'añ cooc ñøcxa'añ maa ja'a Tieediän. ¹⁸ Pätiidä coo ñä'a mäna'añ “mobädajpä.” Päwaambtä jaduhñ jia mäna'ana'añ.

¹⁹ Najuøøbiä Jesús hänäjty coo hänäjty miäyajtøwa'añii. Mänit miänaañ:

—Xmiäyajtøwáambøch mijts tijátyhøch jaduhñ tøønja mädia'agy, túhñämäts. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, mjø'øwaamb mxuudsaamb mijts ja'a høøchcøxpä. Pero yø'ø cu'ughajxy, jaanç tehñ xioonda'agaamb hajxy. Pero cab hajxy jejcy mjootmayhada'añ. Paquiä hajxy mjootcugø'øwáanögombä. ²¹ Coo ja'a to'oxiøjc ja'a xiøøbio'ohajxy piedyii, mänitä jioothajxy piädø'øgy. Nägooyä ja'a yhuunghajxy je'e miejtsnä, hagädaacp ja'a jioothajxy je'e. Cab hajxy je'e jiahmiejtsnä coo ja'a jioothajxy hänäjty tøø piädø'øgy. Xoondáacnöp hajxy coo yhuunghajxy hoy ween tøø myiñ tøø quia'ay. ²² Jaduhñ mäwínäts hajxy mjootmayhaty nebiä to'oxiøjc ja'a jioothajxy piädø'øguiän. Pero nägooyä højts nniyhíxägumbä, mänit mijts mxoonða'aga'añ. Caj mijts pøñ xyagjootmayhadaannä.

²³ 'Cábøch mijts hänäjty tii xmiäyujwa'anaannä. Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, cooçh mijts nDeedy hänäjty tijaty xmiäyujwa'anaannä, xmio'owaamb mijts je'e ja'a høøchcøxpä. ²⁴ Cahnä hajxy tii mhuuc yujwa'añ ja'a høøchcøxpä. Coo hajxy tijaty myujwá'anät, xñä'ägä mo'owaamb hajxy je'e. Jaduhñ hajxy hoy jootcuje mhídät.

²⁵ 'Yajmäbaadyháamhøch mijts tøø nmøødmädia'agy. Habáatnöp jaduhñ cooçh nga'a mädia'agaannä yajmäbaadyhaam.

Howyiinjuøøñøch ja'a nDeedy nmädia'agaannä.
 26-27 Mänitøch mijts ja'a nDeedy hoy tyijä
 xmiäyujwa'anaanä ja'a høøchcøxpä. Mänit hajxy
 xmio'owa'añ. NDéedyhøch mijts xyhamdsoo
 mäyujwa'anáanäp je'eguiøxpä cooçh mijts
 nDeedy xjiaançh tehñ chocy. Paady mijts
 xchocy cooçh mijts xchojpä, cooçh mijts ja'a
 nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä cooçh jim tøø
 ndsooñ maaçhä nDeediän. Hamdsoo hajxy
 mmäyujwa'ana'añ; cábøch waamb nmäna'ana'añ.
 28 Høøch, jimhøch tøø ndsooñ maaçhä nDeediän.
 Yaaçh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin.
 Pero tsoonáambøch yaa jadähóocägumbä.
 Nøcxtägatsáambøch jimägumbä maaçhä nDeediän.

29 Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy miänaañ,
 ñämaayyá Jesús:

—Hoorá sí, howyiinjuøøñä miich mmädiaacnä.

30 Tøø højts nnajuø'øy. Cab højts miich tii
 nmäyajtøwaanä. Nmäbøjnäp højts jaduhñ cóodäm
 miich jim mjaançh tsooñ maa Diosän.

31 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mjaançh mæbøjpiäda'a tyijy hajxiä.

32 Habáatnäp jaduhñ coo mijts ja'a cu'ug xquiøxy
 päboowia'xa'añ. Mänit hajxy jim mnøcxaannä
 maa mdøjc-hajxiän. Nidiúhñhøch hajxy yaa
 xñähgue'egaannä. Pero cábøch nidiuhñ tøyhajt
 nhida'añ. Ja'a nDéedyhøch jaduhñ xmiøødhidaamb.

33 Páadyhøch mijts jaduhñ cham nyajwiinxiic
 nyajwiingapxø'øy coo mijts ween jootcujc
 mhíjnät cooçhä nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät.
 Mbaadaambiä tsaachpa peenä hajxy hädaa yaabä

naaxwiin. Pero ca'a hajxy tii mdajy mmay; cábøchä møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ.

17

¹ Nägooyä Jesús miädiacpädøøyy, mänit yu-ughee'py tsajpootyp. Mänit miänaañ:

—Teedy, tøø yhabaatnä. Huuc yajcähxø'øg cooçh nmøjjä cooçh njaançhä. Jaduhñhøch nyajcähxø'øgaambä coo miich mmøjjä coo miich mjaançhä.

² Tøøch miich cuhdajt jaduhñ xmiø'oy cooçhä jäya'ayhajxy nägøxiä nguhdujtmó'owät coo hajxy jim jaduhñ ween yhity maa miichän cøjxta'axiøø, pønjätyhøch miich tøø xyajcø'øwaanø'øy. ³ Jaduhñ hajxy jim cøjxta'axiøø yhida'añ maa miichän, coo højts ja'a nmädia'agy jaduhñ xmiäbøjcämät coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy, cooçh miich yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ Høøch, ngudiúumbiøch hädaa yaabä naaxwiin nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Nyajcähxø'piøch jaduhñ coo miich ja'a mäjaa tøyhajt mmøødä.

⁵ Teedy, høøchä nmäjaa yajcähxø'cäc jim maa miichä mwiinduumän nébiøchä mäjaa hijty jim nmøødän mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁶ Pønjaty miich yaa tøø mwiimbiy hädaa yaabä naaxwiin, je'eçh hajxy jayøjp nyajmädoyhajt coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Miichä mgøø'jooty hajxy je'e hijty. Pero jadähóoc-høch miich je'e tøø xyajcø'øwaanøøguiumbä. Tøø ja'a mmädia'agy hajxy je'e xmiäbøjcä xquiudiuunä. ⁷ Ñajuøøñäp

hajxy cooch miich jaduhñ tøø xmiø'oy mädúhñtiøch nmøødä. ⁸ Tøøch hajxy ngøxy yajnahixø'øy nebiátyhøch miich tøø xyajnahixøøbiän. Ñajuøøñäp hajxy cooch jim tøyhajt ndsoñ maa miichän. Tøøchä nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcä cooch miich tøø xquiexy.

⁹ 'Teedy, tunä mayhajt. Cueendähat hädaa jäya'ayhajxy, hädäajøch miich tøø xyajcø'øwaanø'øyäbä. Ca'a jie'emøødøch jaduhñ nnänømy ja'a mmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcäbä. ¹⁰ Højts hädaa jäya'ay nje'ehajmújcäm; páadyhøch miich nnäma'ay coo mgüendähädät. Hädaa jäya'aguiøxpä jaduhñ quiähxø'øga'añ coo højts nmøjhajtäm coo højts njaançhajtäm.

¹¹ 'Cábøch yaa nhidaannä hädaa yaabä naaxwiin. Nøcxáannäbøch jim maa miichän. Pero yaachä njamiøødhajxy miähmø'øwa'añ. Cueendähat hajxy neby hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy neby højts nhijtäm tu'ugmädia'agy. Miichä mmäjaagøxpä mgüendähädät. Miiçhøch hajxy tøø xyajcø'øwaanø'øy. Jaançh tehñ wia'ads miichä mjoot miichä mwiiinmahñdy. ¹² Høxtä jäda'anäbáadyñøch hajxy ngüendähaty miichä mmäjaagøxpä. Caj miichä mmädia'agy hajxy nägøxiä tøø xñajtshixøøyyä. Jagooyyä tu'jäya'ay ja'a mmädia'agy tøø xñajtshixøøyyä, ja'a hijty nä'ägä tu'udägoyyaambä. Paady jaduhñ tiu'udägooyy nebiä mmädia'agy jaduhñ tiøjiädät nebiä cujaaybä miähmøøyyän.

¹³ 'Høøch, nøcxáannäbøch jim maa miichän. Páadyhøch miich jaduhñ cham nya-jmøødmädia'agy hädaa jäya'ay wyiinduumhajxy

neby hajxy jaduhñ xioondáacpät nébiøch nxoonda'aguiän. ¹⁴ Tøøch miichä mmädia'agy hädaa jäya'ayhajxy nyajmøødmädia'agy. Paady hajxy yaa miähanhadyii hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy haxøøgtuum quia'a wädijnä. Høøch hajxy xpiahijxp cooçh haxøøgtuum nga'a wädity. ¹⁵ Chaads miich nnämä'awät coo miich hädaa jäya'ayhajxy mgüeendähädät maa ja'a møjcu'ugongän. Cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy yaa chóonät hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁶ Hoy hajxy jaduhñ wiädity nébiøch nwäditiän. ¹⁷ Cunuu'x hädaa jäya'ayhajxy ja'a miichä mhomiädia'agyhaam nebiä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianócxät xquiudiúunät. Mäduhñtiä miichä mmädia'aguiä, tøyhajt je'e. ¹⁸ Høøch, hädaa yaabä naaxwíinhøch miich tøø xquiexy nébiøch miich ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy nyajmädoyhädät. Jadúhñhøch yøøya'ayhajxy nwiinguexaambä nebiä mmädia'agy hajxy xyaghawa'xøøyyät. ¹⁹ Nnähho'tu'udáambiøch hädaa jäya'ayhajxy ney miichä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianócxät xquiudiúunät.

²⁰⁻²¹ 'Jadúhñhøch nmänaambä coo jäya'ayhajxy ween yhity tu'ugmädia'agy nägøxiä mäduhñtiøch ja'a mmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä majaty-hagájpthøchä njamiøød ja'a mmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ween hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy neby højts nhíjtäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy miäbøga'añ cooçh miich tøyhajt tøø xjiaançh quexy. ²² Tøøch hajxy nguhdujtmoy coo hajxy yhídät tu'ugmädia'agy, nébiøch miich tøø xquiuhdujtmoyän coo

nhíjtämät tu'ugmädia'agy. ²³ Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy xmiøødhity nébiøch miich nmøødhitiän tu'ugmädia'agy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy, ja'a nmädiá'agyhøch hajxy tøø xmiäbøjcäbä. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy ñajuø'øwa'añ nägøxiä cooçh miich tøø xquiexy, coo miich hajxy jaduhñ mdsocy nébiøch miich xchoquiän.

²⁴ Teedy, mänáambøch jaduhñ cooçh hajxy jim ween xmiøødhity maaçh nhida'añän, ja'açh miich tøø xyajcø'øwaanø'øyäbä. Jadúhñhøch nmánaambä coo ja'a mäjaa hajxy ween yhixy, ja'açh miich tøø xmió'oyäbä. Xjiaançh tehñ chójpøch miich hánajty mänaabä hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Høxtä jäda'anäbáadyñøch miich xchocyñä. ²⁵ Teedy, tøyhajt miich mnä'ägädä mädia'agy. Ja'a cu'ughajxy, cab hajxy wyiinjuø'øy coo miich mdømiädia'agy. Pero høøch, nhíxyhøch miich. Hádaa njamiøødhøch hajxy chaa tänaabiä, ñajuøøby hajxy je'e cooçh miich tøø xquiexy. ²⁶ Tøøch hajxy je'e nyajmøødmädia'agy coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Tehngájñøch jaduhñ nyajmøødmädia'aga'añ neby hajxy jaduhñ ñiçhogøød ñibia'häyowøød nébiøch miich xchoquiän. Wéenhøch hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhity.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy.

18

¹ Coo Jesús miädiaacpädøøyy, mänitä Jesús hajxy chohñ cajtooty møødä jiamiøødhajxy. Mänitä woc hajxy yajnajxy, ja'a hánajty xøhjäpä Cedrón. Mänit hajxy tiägøøyy olivocamjooty. ² Ja'a Judas, yhixy hánajty je'e jiiiby olivocamjooty.

Mayhooc ja'a Jesúshajxy hánajty jiīby t̄ō yhamuḡo'oy. Ja'a Judas ja'a Jesús hánajty yegaamb. Ja'a Jesús ja'a miádsiphajxy hánajty yajc̄o'ødäḡo'owáan̄äp. ³ Mänit̄ä Judas ja'a soldadohajxy hoy wioy. Møødä policíahajxy hoy wioy maa ja'a teedywiindsøn̄hajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänit̄ä Jesús jiīby ñägädaacä olivocamjooty, ja'a Judashajxy møødä soldado møødä policia. T̄ō hánajty quioodsøøñä. Møødä jīōn møødä quiuh̄md hajxy quiädaacy. ⁴ Ja'a Jesús, ñajuøøby hánajty je'e nebiaty hánajty je'e tiuna'añii. Mänit̄ä Jesús hoy jīj̄cuyo'o'yø'oy ja'a Judashajxy. Mänit̄ miäyajt̄ōyy:

—P̄ōn hajxy mhøxtaaby.

⁵ Mänit̄ hajxy yhadsooy:

—Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

Mänit̄ä Jesús miänaañ:

—Høøch jaduh̄n xøhajp.

⁶ Coö ja'a soldadohajxy jaduh̄n miädooy, mänit̄ hajxy jaduhyyā yhøxtäḡo'owa'cy. Jaduhyyā hajxy c̄ojx quiäday. ⁷ Mänit̄ Jesús miäyajt̄ōgumbä:

—P̄ōn hajxy mhøxtaaby.

Mänit̄ä Judashajxy yhadsoogumbä:

—Ja'a Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

⁸ Mänit̄ Jesús miänaañ:

—Tøøds mijts nja hawáan̄äm. Høøchämäts je'e. P̄ø høøchtiäm mijts xyhøxtaaby, wéenhøchä njamiøødhajxy wyiimbity.

⁹ Paadiä Jesús jaduh̄n miänaañ neby jaduh̄n tīojiädät nebiä Tieedy hánajty t̄ō ñäma'ayän: “P̄ōnhøch miiçh t̄ō xyajc̄o'owaan̄ø'oy, cáboch p̄ōn xpiøgaan̄ä. Cab hajxy nej jiada'añ.” ¹⁰ Mänit̄ä

Simón Pedro ja'a espada jiadupädsøømy. Mänitā teedywiindsøn ja'a mioonsä tiaatsc nã'ä pújxäxä, ja'a hahoodiaatsc. Malco hänajty xiøhaty. ¹¹ Mänitā Jesús ja'a Pedro yhojy:

—Cuyuugø'øw yø'ø mhespada. Tsipcóxpøch nho'oga'añ nébiøçhä nDeedy tøø xñäma'ayän.

¹² Mänitā Jesús miajtsä quiø'øxojtsä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ jatcøøyy møødä wyiindsønñhajxy møødä policíahajxy, ja'a judíoshajxy hänajty tøø quiéxiäbä. ¹³ Mänitā Jesús yajnøcxä maa ja'a Anás ja'a tiøjcän. Ja'a Anás ja'a Caifás hänajty miø'ødhajpy. Teedywiindsøn ja'a Caifás hänajty tiuumby. ¹⁴ Ja'a Caifás, je'e ja'a judíoshajxy hänajty tøø nãma'ay cooc yhahixø'øy jaduhñ coo tu'jäya'ay ja'a cu'ug nãhho'tú'udät.

¹⁵ Høxhaam ja'a Simón Pedro ja'a Jesús hajxy hänajty pianøcxy nãmetscä. Ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy nãmetscä. Ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä, yhixy ja'a teedywiindsønñ hänajty je'e. Mänit Jesús piadägøøyyä ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä maa ja'a teedywiindsønñ tiøghawa'adsän. ¹⁶ Ja'a Pedro, jim je'e miähmøøyy tøghawa'adshaguum. Mänitā Pedro miägu'ughajpä piädsøømy. Mänitā to'oxymoonsä miägapxy ja'a tøjcueendähajpä. Mänitā Pedro quiuwowøøyyäbä tøghawa'ads ja'a yhamdsoo mägu'ughajpä. ¹⁷ Mänitā to'oxymoonsä ja'a Pedro miäyajtøøyy:

—Miiçh yø'øya'ay mmøødwädijpy, túhñämäts.

Mänitā Pedro yhadsooyy:

—Ca'a yhøøçhä.

¹⁸ Jimä policíahajxy hänajty jioømba'axamy møødä moonsähajxy. Tøøhc hänajty. Paady hajxy

hänajty tøø jioønyajmøjjø'øy. Jimä Pedro hänajty jioømba'axaambä.

19 Mänitä Jesús miäyajtøøwa ja'a jiamioødcøxpä møødä miädia'agyquiøxpä. Ja'a teedywiindsøn jaduhñ yajtøøw. 20 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jimhøch hijty tøø nmädia'agy ma-jiäya'ayhagujc. Jimhøch hijty nmäyajnähixø'øy Diostøgooty møød tsajtøgooty maa ja'a judíoshajxy naxy yhamugø'øyän. Cábøch jim mänaa pactuum tøø nmädia'agy. 21 Tiich miich coo xmiäyajtøy. Yø'øya'ayhajxy mmäyajtøwäp yø'ø nmädiá'agyhøch hajxy tøø xmiädóowäbä. Yø'øhajxy je'e najuøøby nebiátyhøch jim tøø nmädia'aguiän.

22 Tuunä Jesús jaduhñ ñä'ä hadsooyy, mänit yhala'abø'cä. Policía jaduhñ tu'ug jatcøoyy. Mänitä policía Jesús ñämaayy:

—Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a teedywiindsøn jaduhñ mhadsówät.

23 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøøch ngapxtägoy, yec ja'a tøyhajt yaa. Pø caj, cab jaduhñ yhooyä cooch miich nä'ä nägoobä xñä'ä hala'abø'ögät.

24 Mänitä Anás ja'a Jesús quiejxy cø'øxoch maa ja'a Caifás ja'a wyiinduumän. Caifás hänajty teedywiindsøn tuumb.

25 Ja'a Simón Pedro, jim hänajty jioømba'axamy. Mänit miäyajtøøwa:

—Miiçh yø'øya'ay mmøødwädiipy, túhñämäts.

Mänitä Pedro ñiguiugapxä:

—Ca'a yhøøchä.

26 Mänitä Pedro miäyajtøøwägumbä:

—Tøøch miich jii by nhixy olivocamjooty møød yø'øya'ay, túhñämäts.

Ja'a teedywiindsón ja'a mioonsä jaduhñ mäyajtøøw, jaaya'ayä jiuju miägu'ug ja'a tiaatsc hñajty tøø ñä'ä púxäxä ja'a Pedro. ²⁷ Mänitä Pedro ñiguiugápxägumbä. Tuunä jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitä tsee yaaxy.

²⁸ Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a gobernador tiøjcän. Pilato hñajty tuumb gobernador. Jobø'øwaamb hñajty. Coø hajxy jim quioo'ty, cabä teedywiindsøn hajxy ñä'ä tøjtägøøyy. Cabä Israelpä quihdujthajxy hñajty jaduhñ myiñ coø hajxy jii by tiøjtägø'øwät maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a Israelpähajpä, ja'a pascuaxøøjooty. Coø hajxy jii by tiøjtägø'øwät, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. Coø hajxy jaduhñ quiädiéeyät, cab hajxy miägáyät ja'a pascuaxøøjooty. Paady hajxy jii by quia'a tægøøyy Pilato tiøgooty. ²⁹ Coø Pilato miädooyy coø hajxy hñajty tøø quioody, mänit hajxy ñädøjpädsøøma. Mänitä Pilato miänaañ:

—Tii mijts yø'øya'ay myajcuxø'øwø'øwaamby.

³⁰ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Coo hädaa jäya'ay häxøpy tøø quia'a cädieey, cab højts miich häxøpy tøø nyajnägoody.

³¹ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—Yajwiimbit yø'øya'ay hajxy. Nøcx mijts mädia'agymiädo w nej mijts ja'a mguhdujt myiñän pø tøø quiädieey.

Mänitä judiøshajxy yhadsooyy:

—Ja mäná'anäp højts jaduhñ coø yagho'ogøød; pero højts, cab højts ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä coø højts jäya'ay nyaghó'ogät.

³² Paady hajxy jaduhñ yhadsooyy, ween ja'a Pilato jaduhñ ñägapxy pø tøø Jesús tøyhajt jiaañch cädieey. Tøjiajt jaduhñ nebiä Jesús hñajty tøø miäna'aññan coo hñajty yega'aññii maa ja'a ca'a Israelpähajxiän, coo hñajty yagho'oga'aññii cruzcøxp. ³³ Mänitä Pilato tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús quiuyaaxøøyyä tøgooty. Mänit miäyajtøøwa:

—Nej, miichä judíoshajxy xguiobiernähajpä.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ xñämaayy. Tögä miichä mhamdsoo copcooty mnä'a yajcojjiä.

³⁵ Mänitä Pilato jadähooc yhadsoogumbä:

—Tiich nyajnajuo'øb. Ca'a yhøøchä Israelpäjäya'ay. Miichä mhamdsoo mägunáaxhøch miich tøø xyajnägoody møødä teedywiindsøñhajxy. Tii jaduhñ tøø mgädieey.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Høøch, cáboch yaa nduñ gobiernä hädaa yaabä naaxwiin. Cooch häxøpy nduñ, tøøchä nmoonsähajxy häxøpy xñäwa'añ. Cábochä judíoshajxy häxøpy tøø xñä'a mach. Cáboch yaa nduñ gobiernä.

³⁷ Mänitä Pilato miänaañ:

—Mduumbäda'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Jexioo, túumbøch jaduhñ. Høøch, nmädiäacypiøch ja'a tøyhajt hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nga'ay. Pønjaty ja'a tømiaadia'agy mabøjp, je'eçhä nmädia'agy xmiäböjcap.

³⁸ Mänitä Pilato miänaañ:

—Pätiidä miich jaduhñ mnänøømby ja'a tøyhajt.

Mänitä Pilato tiøjpädsóømgumbä. Mänitä judíoshajxy ñämaayyá:

—Høøch, cábøch yø'øya'ay tøø nhamdsoo hixy tøø nhamdsoo paady pø tøø quiädieey.
³⁹ Jii mijtsä mguhdujt jaduñ cooch mijts ja'a jäya'ay tu'ug nhøxmájtsämät ja'a pascuaxøøjooty. Nej, mmánaamb hajxy jaduñä coo ja'a mgobiernähajxy nhøxmájtsämät.

⁴⁰ Mänit hajxy møc yhadsooyy:

—¡Ca'a yø'øya'ay mhøxmach! ¡Høxmats ja'a craa Barrabáshajpä!

Paadiä Barrabás hänajty chumyčhána'ay coo hänajty tøø mieech tøø pioty. Mänitä Pilato tiøjtägøøñä.

19

¹ Mänitä Pilato ja'a Jesús yajwojpä. ² Mänitä soldado ja'a wädsatscorona hajxy yhädiuñ. Mänitä Jesús ja'a quiuhduum piädáacäxä. Mänitä Jesús ja'a hucywyit yajnähgäjenøøyyä nebiä gobiernähajxy hänajty wyithatiän. Paadiä Jesús jaduñ tiuunä, neby hajxy hänajty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ ñä'ä wi'i ñäya'axa'añ. Paady hajxy hänajty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ coo ja'a Pilato hänajty tøø miäna'añ coogä Jesús hänajty guiobiernähaty.

³ Mänitä Jesús miäwiingoonä. Mänit ñäxiicä:

—¡A poco miich tuumb gobiernäjä!

Mänitä Jesús tiägøøyyä coxhó'cäbä.

⁴ Mänitä Pilato tiøjpädsóømgumbä. Mänitä judíoshajxy ñämaayyá:

—Nyajtøjpädsømäambiøch yø'øya'ay nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhádät cooch tøø nhixy tøø nbaady coo tøø quia'a cädieey.

⁵ Mänitá Jesús piadójpádsøømy hucywyitmøød, coronamøød. Mänitá Pilato ñämaayy ja'a Israelpäjäya'ayhajxy:

—Xiids yø'øya'ay tøø tiøjpádsømy.

⁶ Coø Jesús jaduhñ yhiixä ja'a teedywiindsønñhajxy møødä policíahajxy, mänit hajxy ñäyaaxøøyy:

—¡Møjpahbétäts hajxy cruzcøxp! ¡Møjpahbétäts hajxy!

Mänitá Pilato miänaañ:

—Hamdsoø hajxy mmøjpahbédät. Høøch, cábøch jaduhñ nmäna'añ coø tøø quiädieey.

⁷ Mänitá Israelpäya'ayhajxy yhadsooyy:

—Jaduhñ højts nguhdujt myiñ coø yø'øya'ay ween yagho'ogyii je'eguiøxpä coø tøø miäna'añ coogä Dios Tieedyhaty.

⁸ Coø Pilato jaduhñ miädooyy, mänitá chähgøøbiøjcy. ⁹ Mänitá Pilato ja'a Jesús miøødtøjtägøøñä. Mänitá miäyajtøøyy:

—Maa miich mjaanç tsooñ.

Pero cabä Jesús waamb miänaañ.

¹⁰ Mänitá Pilato miänáangumbä:

—Nej, cábøch xñä'ägä hadsowa'añä. Nej, caj miich mnajuø'øyä coøchä cuhdujt nmøødä coøch miich nhøxmádsät, ó coøch miich nyajmøjpahbedøød.

¹¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coø Dios miich cuhdujt häxøpy tøø xquia'a mo'oy, caj miich ja'a cuhdujt häxøpy mmøødä maach høøchcøxpän. Paady miich ja'a pojpä caj mjaty møødä quejee ja'a teedywiindsønñ, ja'a høøch yaa tøø xyajméchäbä maa miichä mwiinduumän.

12 Mänit Pilato jia wiinmahñdyhajty nebiä Jesús yhøxmádsät. Pero mänitä Israelpäya'ayhajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—¡Pø mmägu'ughajpy miich ja'a gobiernä César, caj miich yø'ø craa mhøxmádsät! Pøñ jaduñ wi'i ñibiädáacäp nebiä gobiernän, je'edsä gobiernä César møøtnimiädsiphájtäp.

13 Coö Pilato jaduñ miädooyy, mänitä Jesús miøødtøjpädsøømägumbä. Mänitä Pilato yhøxtaacy hññaabiejtcøxp maa hajxy hñnajty xiøhdaacthatiän. Jue'e hñnajty jim xiøhaty Gabata, hebreohayuuc-haamby. Je'eduhñ ñänøømby “maa ja'a tsaa quiøøña'ayän.” 14 Tøø hñnajty quiujyxiøøjø'y. Hadsuujø'øwaambä pascuaxøø hñnajty. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäya'ayhajxy:

—¡Xiidsä mgobiernähajxy!

15 Mänit hajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—¡Ween yho'ogy! ¡Ween yho'ogy! ¡Nøcx hajxy møjpahbet!

Mänit Pilato miänaañ:

—Nej, mmänä'anäp mijts jaduñä coö mijts ja'a mgobiernä nmøjpahbéjtämät.

Mänit teedywiindsøñhajxy yhadsooyy:

—César højts ngobiernähajpy. Ca'a wyiinghänä'cä.

16 Mänitä Pilato Jesús yajcø'ødägøøyy maa ja'a Israelpähajxiän, coö Jesús miøjpahbedøød.

17 Mänitä Jesús jim yajnøcxä maa jaduñ xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopcän.” Gólgota jim xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Yhamdsoo cruz je'e yajquejyquiaphajtä.

18 Jimä Jesús hoy miøjpahbedyii. Metscä jäya'ay

jim miøjpahbéjtäbä Jesús ja'a ñähmøjc. Cujc ja'a Jesús quiuba'awøøyyä. ¹⁹ Mänitä Pilato yagjahyyä pu'uyhuungcøxp: “Jesús Nazaretpä, ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxy.” Mänitä pu'uyhuung yajyujpahwa cruzcuhduum. ²⁰ Tägøøghayuuc-haamby jaduhñ yagjahyyä, møødä hebreo, møødä griego, møødä latín. Cajptmäwiingón Jesús miøjpahbejtä. Paadiä judíoshajxy nämay yajmädiaacy nebiä Pilato hänajty tøø yajyuugjaayiyän cruzcøxp. Mänitä teedywiindsón ja'a Pilato hajxy ñämaayy:

²¹ —Cab hijty jaduhñ yhahixø'oy coo jaduhñ cu mjahy: “Ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxy.” Jaduhñ cu mjahy: “Nä'ä nibiädáacäp jaduhñ nebiä Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajxiän.”

²² Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Tøøch jaduhñ njaay; cábøch nyajtägatsa'añ.

²³ Coo Jesús hänajty tøø miøjpahbedyii, mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy yajpädø'cä. Nämadaaxc ja'a soldadohajxy hänajty. Mänitä wit hajxy yajwa'xy cødu'ug. Jii Jesús ja'a yoñwit hänajty tu'ug. Tu'ugwit hänajty tøø quiojy; cab hänajty maa xiuyyä.

²⁴ Mänitä soldadohajxy ñiñämaayyä:

—Cab jaduhñ yhooyä coo hädaa wit hajxy nhagøødsøøyyämät. Tsøg hajxy häyø'cäm. Pøn hädaa wit jaduhñ cuhäyø'øgäp, je'e jaduhñ je'ehädäp.

Mänitä soldadohajxy jaduhñ jiaançh häyø'cy. Jaduhñdsä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduhñ cujaay myiñän: “Xyajwá'xøch ja'a nwit hajxy; xquihäyø'cøch ja'a nwit hajxy jaduhñ.”

25 Jimä Jesús ja'a tiaj hānajty tiāna'ay maa hānajty mādøyyä tøø miøjpahbedyijän, chaadsä tiaj ja'a piuhdo'oxy, chaadsä María ja'a Cleofas ja'a tio'oxiøjc, chaadsä María Magdalena. Jimä Jesús ja'a miägu'ughajpä hānajty tu'ug tiāna'ay maa ja'a Jesús tiaj mādøyyän, ja'a Jesús hānajty jiaanč tehṁ chojpiä. 26 Coø hajxy yhiixä ja'a Jesús, mänitā Jesús ja'a tiaj ñāmaayy:

—Maam, hädaads mhuunghädäp.

27 Mänitā Jesús ja'a miägu'ughajpä ñāmaayy:

—Hädaads mdajhädäp, ja'a høøchä ndaj.

Mänit jiaanč tajnøbøjcy.

28 Mänitā Jesús miānaañ:

—Tødsøyyäbøch.

Tøjjajt ja'a Diosmädia'agy jaduhṁ. Ñajuøøbiä Jesús hānajty coø hānajty tøø yhabejnä. 29 Jimä texy hānajty tu'ug quiøøña'ay vinoxunmøød. Mänitā xo'od hajxy quiugonøøyy vinojooty. Cøjx je'e chomø'øy. Mänitā paxy hajxy yagjøjwøønøøyy ja'a xo'od. Mänitā Jesús ja'a xo'od hajxy yaghayugøøyy. 30 Coø Jesús ja'a vino miuu'cy, mänitā miānaañ:

—Tøøds jaduhṁ miaañä.

Mänitā quiopc yagjänaannä. Mänit yho'nä.

31 Mānaa ja'a Jesús yho'oguiän, ja'a pascuaxøø hānajty tehṁ yhadsuujøøby. Cujaboom ja'a møjpascuaxøø hānajty jiada'añii, poo'xxiøøjooty. Jaduhṁdsä judíoshajxy hānajty quiuhdujthaty, cabä ho'ogyjiäya'ay hajxy hānajty jim yajmähmø'øy cruzcøxp ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitā Israelpä ja'a Pilato hajxy hoy ñāma'ay coø soldado quiéxät weenä Jesús ja'a tiecyhajxy nøcxy tiøjjäxä neby

hajxy paquiä yho'ogät. Nägooyä hajxy jaduñ yho'ogät, mänit hajxy yajmänacøød cruzcøxp. ³²⁻³³ Mänitä Pilato ja'a soldado jiaanč quejxy. Coö ja'a soldadohajxy jim miejch, mänit hajxy yhjxy coö ja'a Jesús hänajty tøø yho'ogy. Cabä tiecy hajxy je'e ñä'ä tøjjä. Mänitä ñähmøjcpähajxy tiecytiøjjä nämetscä. Cahnä hajxy hänajty yho'ogy.

³⁴ Mänitä Jesús quiaačhmägumøoyyä cuhmdhaam. Soldado jaduñ tu'ug jatcøoyy. Mänitä nø'ty piädsøømy chaadsä nøø. ³⁵ Høøčh, tøyhájthøch jaduñ tøø nhixy. Páadyhøch mijts jaduñ nyajmädojhaty neby hajxy jaduñ mmäbøgät. ³⁶⁻³⁷ Jecy hajxy jaduñ quiujahy Diosmädia'agyjiooty ja'a Jesúscøxpä: “Cabä piajc tiøjáañäxä.” Jaduñ hajxy quiujahbiä ja'a Jesúscøxpä: “Wyiinhee'ppedaamby hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø quiúmiäbä.” Coö ja'a Jesús ja'a tiecy jaduñ quia'a jaanč tøjjäxä, coö jaduñ jiaanč cuuma, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

³⁸ Tu'ugä jäya'ay hänajty jim chooñ Arimatea. José hänajty xiøhaty. Hamee'ch ja'a Jesús hänajty miøødnimiägu'ughadyii. Chähgøøbiä José ja'a judíos hänajty. Paadiä Jesús hänajty hijxwiinduum quia'a møødwädityii. Mänitä José ja'a cuhdujt hoy yajpädsømy maa ja'a Pilatän coö ja'a Jesús yajmänaca'añ cruzcøxp. Mänitä Pilato ja'a cuhdujt jiaanč yejcy. Mänitä José ja'a Jesús yajmänajcy cruzcøxp. ³⁹ Mänitä Nicodemo ja'a perfume miämejch hii'xmajc kilo. Mäyäbicø'oy miämejch møødä mirra møødä áloes. Tøø hänajty jiege'oy coö ja'a Nicodemo hänajty tøø yhuug hoobiä coods maa ja'a Jesúsän. ⁴⁰ Mänitä José ja'a Jesús

hajxy ñähbijty mөөдä Nicodemo. Jiibiä perfume hajxy yajmänähbidөөyy. Jaduhñdsä judíoshajxy hánajty quiuhdujthaty. Perfumemänähbid'öy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hánajty yajnaaxtäg'öy. ⁴¹ Jimä olivocam hánajty tu'ug mäwiingón maa ja'a Jesús hánajty tөө miөjpahbedyijän. Jiibiä tsaajut hánajty tu'ug olivocamjooty wiinmөjtuum. Naamba'ay ja'a tsaajut hánajty. Cahnä ho'ogyjiäya'ay hánajty jiiby piädaactsooñiinä. ⁴² Ja'a judíoshajxy, tsuu ja'a pioo'xxiөө hajxy hánajty yajtsohnda'agy. Cab hajxy hánajty quiuhdujthaty coo hajxy tii tiúnät ja'a poo'xxiөөjooty. Ja ween ja'a poo'xxiөө hánajty quia'a habaady, paadiä Joséhajxy quia'a nábaadөөyyä coo hajxy hoy jäguem cu yajnaaxtägөөyy. Paady hajxy jimä ñä'ä pädaacy tsaajutjooty ja'a olivocamjootypä.

20

¹ Cumaaxc, näxөө hánajty je'e. Mänitä María Magdalenahajxy jim ñөcxy maa ja'a tsaajutän, maa ja'a Jesús hánajty tөө ñaaxtäg'öyän. Cahnä hánajty hoy jiajj'өgyñä. Coodsjuөөbyñä hánajty. Mänit hajxy yhijxy coo ja'a tsaa jim tөө jiөwa'açh juthaguuy. ² Coo ja'a María yhiixy coo ja'a tsaa quia'a jimän juthaguuy, mänit wyiimbijty päy'өguiä. Mänitä Simón Pedrohajxy piaatä chaadsä Jesús ja'a miägu'ughajpä, ja'a Jesús hánajty jiaançh tehм chojpiä. Mänitä María miänaañ:

—Tөө ja'a nWiindsөnhájtäm hajxy xyajpädsөmäm tsaajutjooty. Cab hөjts nnaju'өy pämaadä hajxy tөө piäda'agy.

³ Coo ja'a Pedrohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim̄ ñøcxy päyø'øguiä maa ja'a tsaajutän. Mänitä María jadähooc pianøcxcumbä. ⁴ Mänitä Pedro yhøxpäyø'cä. Jayøjp ja'a Pedro jiamiøød jim̄ miehch maa ja'a tsaajutän. ⁵ Mänit jiiby quiuwoodsøyy tsaajutjooty. Mänitä wit yhihxy coo jiiby yhohxna'ay jutjooty. Pero cab jiiby tiehm̄ tiägøøyy. Nä'ä cuhixøøyy jaduhñ. ⁶ Mänitä Simón Pedro høxhaam jiaac mejch. Tu'uda'aquiä jiiby tiägøøyy tsaajutjooty. Jaduhñä wit yhihxpä coo jiiby yhohxna'ay. ⁷ Mänitä paayyā yhihxy, ja'a Jesús hajxy hānajt̄y tøø yajcuhmāguitiäbä. Hawiing hānajt̄y jim̄ ñe'na'ay. ⁸ Mänitä Pedro jiamiøød piadägøøbiä, ja'a hānajt̄y jayøjp tøø miéchäbä. Mänitä paayyā yhihxpä coo hawiing ñe'na'ay. Paady jaduhñ miäbøjcy coo ja'a Jesús hānajt̄y tøø jiuypioçy. ⁹ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hānajt̄y hoy wyiinjuø'oyñä ja'a jecypiä maa jaduhñ myiñän coo ja'a Jesús hānajt̄y jiuypioçga'añ coo hānajt̄y tøø yho'ogy. ¹⁰ Mänitä Pedrohajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy maa ja'a tiøjc-hajxiän.

¹¹ Tøø ja'a María hānajt̄y piaméjtscumbä høxhaam maa ja'a tsaajutän. Coo ja'a Pedrohajxy wyiimbijnä, mähmøøyy ja'a María jim̄ nidiuhm̄. Wi'i jiøøby hānajt̄y. Mänit jiiby quiuwoodsøøguiumbä tsaajutjooty. ¹² Mänitä Diosmoonsä metsc yhihxy, ja'a tsajpootyptsohm̄bä. Haagä nähboobwit hajxy hānajt̄y. Jiiby hajxy hānajt̄y yhäña'ay maa ja'a Jesús hānajt̄y tøø wyijtsna'ayän. Tu'jäya'ay hānajt̄y yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a quiopc hānajt̄y tøø quiooñna'ayän. Y tu'jäya'ay hānajt̄y yhäña'ay maa

ja'a Jesús ja'a tiecy hānajty t̄ø quiajpna'ayān.

¹³ Mānitā María miāyajt̄øw̄a:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiø'øy.

Mānitā María yhadsooyy:

—T̄øøchā nWiindsōn̄ hajxy xyajpādsōm̄ä.

Pāmaadā hajxy t̄ø piāda'agy.

¹⁴⁻¹⁵ Tuunā María jaduh̄n̄ n̄ä'ä hadsooyy, mānitā wia'wiimbijty. Mānitā Jesús yhijsy. Jim̄ hānajty tiāna'ay; pero cab jaduh̄n̄ yhøxcajpy. Olivo-camgüendāhajpā je'e yhajoodhajt. Mānitā Jesús miānaañ:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiø'øy. P̄øn̄ mhøxtaaby.

Mānitā María yhadsooyy:

—Tsāguh̄m̄, p̄ø miičh̄ t̄ø myajpādsōm̄y, h̄øøch̄ hawāan̄äc̄ maa t̄ø mbāda'agy nébiøch̄ hāyaa n̄øcxy nyajpād̄ø'øgy.

¹⁶ Mānitā Jesús yhadsooyy:

—¡María!

Tuunā María jaduh̄n̄ n̄ä'ä nāmaayyā, mānitā wyi-inhee'ppejty. Mānitā yhøxcajpy coo je'e Jiesúsä. Mānitā jaduh̄n̄ miānaañ̄ hebreohayuuc-haamby:

—¡Raboni! —je'e jaduh̄n̄ n̄än̄øøm̄by “Wiindsōn̄.”

¹⁷ Mānitā María ja'a Jesús jia mats jia māneñaañ̄. Mānitā Jesús miānaañ̄:

—Ca'ačh̄ xmiach. Cāhn̄øch̄ jim̄ nhoyñā maächā nDeediān. N̄øcxh̄øchā njamiøødhajxy hawāan̄äc̄ cooçh̄ jim̄ nn̄øcxa'añ̄ maächā nDeediān, maächā nDiosān. Jaanā je'e mijts mDeedyhajpā mDioshajpā.

¹⁸ Mānitā María ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy hoy jiaančh̄ nāma'ay:

—T̄øøch̄ je'e nhixy, ja'a hajxy nWiindsōn̄hājtämbä.

Mänit hajxy cøjx yhawáanäxä nebiaty ja'a María hánajty tøø ñäma'ayii.

¹⁹ Coø quioodsøøñä, mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñiyhagøøyyänä. Hix, chähgøøby ja'a judíos hajxy je'e hánajty; paady hajxy ñiyhagøøyyä. Mänitä Jesús jii by ñäguehxtøø'xy haguyc hawa'ads. Mänitä Jesús miänaañ:

—Mäguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁰ Mänitä Jesús yajcähxø'cy ja'a quiø'øjoot møødá quiaaächhac maa hánajty tøø jiotiän. Coø hajxy yhiixy, mänit hajxy ñajuøøyy coø je'e Jiesúsä. Mänit hajxy xioondaacy. ²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy tii mdajy mmay. Nébiøchä nDeedy tøø xwyiinguexiän, jaanä jadúhnhøch mijts nwiinguexaambä.

²² Mänitä Jesús ñäbäxujy ja'a jiamiøødhajxy. Mänitä miänaañ:

—Wiingpøc ja'a Dioshespíritu hajxy. ²³ Høøch mijts ja'a mäjaa nmo'owaamby. Pønjaty mijts mhawáanäp coø Dios ja'a piojpä quiädieeyhajxy tøø yajnähwa'aäch, pues tøyhajt jaduhñ coø Dios tøø yajnähwa'aäch. Pønjaty mijts mhawáanäp coø Dios tøø quia'a yajnähwa'aäch, pues tøyhajt jaduhñ coø Dios tøø quia'a yajnähwa'aäch.

²⁴ Majmetscjäya'ay ja'a Jesús hánajty tøø miøødwädity. Tu'ug hánajty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hánajty ñänøømbiä “Hametsc-huang.” Mänaa ja'a Jesús ñäguehxtøø'xtsooñän jayøbajt, cabä Tomás hánajty jim. ²⁵ Mänitä Tomás ñämaayyä ja'a jiamiøødhajxy:

—Tøø højts nhixy, ja'a hajxy nWiindsønähajtämbä.

Mänitä Tomás miänaañ:

—Mänítøch nmäbøgät cooçh ndehm̄ yhíxät pø jaançh jot ja'a quiø'ø, cooçhä ngø'ø jiiiby nhuuc tehm̄ piädá'agät maa ja'a quiaačhmøjc jiuutän. Pø cabä, cábøch jaduññ nnä'ägä mäbøgät.

²⁶ Cuductujxøø, jiiibiä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty tøgóotiägumbä. Jiiibiä Tomás hänäjtypä. Tøø ja'a tøjc hajxy hänäjty yhagóøguiumbä. Mänitä Jesús jiiiby ñäguehxtøø'xcumbä haguyc hawa'ads. Mänitä miänaañ:

—Mäguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁷ Mänitä Tomás ñämaayy:

—Tehm̄ quiudsiiwø'øw yø'ø mgø'ø yaaby ngø'øjootyhøch maa ja'a clavohaawän. Híjxägøch hädaa ngø'ø. Päda'ag yø'ø mgø'ø yaaby ngaačhmøjc-høch. Miičh, caj miičh hijty mmäbøcy. Chaačh miičh nnämä'awät coo mmäbøgät.

²⁸ Mänitä Tomás yhadsooyy:

—Miičh høch nWiindsøn̄hajpy, nDioshajpy.

²⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cooçh miičh tøø xyhixy, paady jaduññ mmäbøcy. Jootcuyc hajxy je'e, ja'a hajxy tøø miäbøquiäbä, hóyhøch hajxy je'e tøø xquia'a ja hixy.

³⁰ Madiu'u ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjätypä yajcähxø'cy ja'a jiamiøødä wyiinduuhajxy. Cab yam̄ cøxiä quiujaayä hädaa librocøxp. Cujwa'xy je'e yam̄ quiujaayä. ³¹ Paady yam̄ quiujaayä neby hajxy jaduññ mmäbøgät coo Jesús ja'a Dios Tieedyhaty, coo Jesús je'e Miesíashaty, coo ja'a Dios jaduññ tøø quiexy. Coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät, mhídäp hajxy jim̄ tsajpootyp cøjxta'axiøø.

21

¹ Jadähooc ja'a Jesús yhíjxägumbä ja'a jiamioødhajxy jim mejypia'a ja'a xøhajpä Tiberias.

² Jimä Simón Pedrohajxy hānajty møødä Tomás, ja'a hajxy hānajty nānøømbiä “Hametsc-huong”, møødä Natanael ja'a Caná de Galilea tsohm̄bä, møødä Zebedeo yhuunghajxy, møød hajxy jaac nāmetspä. Haagä Jesús ja'a jiamioødhajxy jaduhñ.

³ Mānitä Simón Pedro miānaañ:

—Nøcxy nhuuc jaac hacxmach.

Mānitä jiamioødhajxy miānaañ:

—Ween hajxy nnøcxām.

Mānit hajxy jiaančh nøcxy mejypia'a. Mānit hajxy biarcotägøøyy. Mānit hajxy hoy jia hacx-madsa'añ. Tu'tsuhm̄ hajxy jaduhñ jia wādijty. Pero cab hajxy tii nā'ägä paaty. ⁴ Coø jioøøyy, jimä Jesús hānajty tiāna'ay pu'uwiiing. Pero cabä Jesús yhøxcajpä ja'a jiamioødhajxy. ⁵ Mānitä Jesús miānaañ:

—Mägu'ughajpādøjc, nej, cab hajxy tii tøø mnä'ägä paadiä.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Joom mägu'ughajpä, cab højts tii tøø nnä'ägä paady.

⁶ Mānitä Jesús miānaañ:

—Päda'ag yø'ø mdsaa y hajxy jimhaamby ja'a barcohaooyhaampiä pa'ahaam. Mānit hajxy jaduhñ mbāadät.

Mānitä chaay hajxy jim jiaančh pädaacy. May ja'a hacx hajxy jiaančh teh̄m̄ yaghdujcy. Cab hajxy hānajty miaya'añii coø ja'a tsaay hajxy hānajty jia wijtspädsøma'añ nøøjooty. ⁷ Mānitä Pedro

ñämaayyä ja'a Jesús ja'a jiamiøød, ja'a Jesús hänajty jiaanč tehñ chojpiä:

—Ja'a nWiindsøn hájtäm hajxy yø'ø!

Tuunä Pedro jaduññ ñä'ä mädooyy coo je'e Jiesúsä, mänitä wyitpägøøyy. Høxyø'øhuungmøød hajxy hänajty yhacxmach. Mänitä quiuhtøpxnajxy nøøjooty. Nøcxaamb hänajty pu'uwiing maa ja'a Jesúsän. ⁸ Ja'a jiamiøødhajxy, jii by hajxy miähmøøyy barcojooty. Mejypia'a mäwiingon hajxy hänajty yhacxjoomy. Jaduññäda'a ja'a mejypia'a hajxy hänajty tøø ñähgue'egy mägo'xmetro. Hujts ja'a tsaay ja'a hacx hänajty miøødä. Mänitä tsaay hajxy pawich yajnøcxy mejypia'a barcojooty. ⁹ Mänit hajxy biarcopädsøømy. Mänitä juhñdy hajxy yhiixy coo jim wyi'i tiøy pu'uwiing. Jimä Jesús hänajty yhacxtsa'ay. Jimä tsajcaagy hänajty yajcoonna'ay. ¹⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämín ja'a hacx hajxy mejtstägøøg, ja'a hajxy tøø mmächäbä.

¹¹ Mänitä Pedro tiägøøguiumbä barcojooty. Mänitä tsaay pawich yajmejch mejypia'a. Mägo'x cu juxychägui'xmajtägøøg ja'a hacx hänajty jii by tsaajiooty, haagä majatypä. Hujts ja'a tsaay hänajty, pero cabä hacx yajcøø'ch. ¹² Mänitä Jesús miänaañ:

—Minds hajxy cay.

Cab hajxy miäyajtøøyy pøn je'e. Tøø hajxy hänajty yhøxcapy coo je'e Jiesúsä. ¹³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy miooyy møødä hacxtsa'ay.

¹⁴ Miädägøøghoocpä ja'a Jesús hajxy hänajty tøø yhiixy mänaa hänajty tøø jiuypioquiän.

15 Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a Simón Pedro ñämaayy:

—Simón, Juan miich mdeedyhajpy. Pønhøchäda'a xmiaas tsojp, yø'ø njamiøødhájtäm o miich.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooch miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaghójcägøchä nmeeghuunghajxy.

Ca'a mieeghuungä ja'a Jesús jaduñ tiehm ñänøøm. Je'eduhñ ñänøøm coo ja'a Simón Pedro ja'a jäya'ayhajxy yajñähixó'øwät, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy panócxäbä. ¹⁶ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Simón, nej, xchójpøch miichä.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooch miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cueendähájtägøchä nmeeghajxy.

17 Ja'a miädägøøghoocpä ja'a Simón Pedro ñämáayyägumbä:

—Simón, nej, jaduñch xjwiø'øyä nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Pedro jootmadiägøøyy coo miäyajtøøwa ja'a miädägøøghoocpä.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Cøxiä miich mnajuø'øy. Mnajuøøby jaduñ cooch miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pues, yaghójcägøch ja'a nmeeghajxy. ¹⁸ Tehm tiøyhájthøch miich chaa nnämä'awät, coo hijty mdsucywiajyhatyñä, hamdsoo ja'a mwit hijty mbägø'øy. Mwädiyp hijty maa ja'a mjoot hijty choquiän. Pero coo hänäjty tøø mmäjaanä, mänit mgø'ø mxajtøwa'añ. Mänitä wiinghäna'c ja'a mwit xyajpägø'øwa'añ. Mänit xyajnøcxa'añ maa ja'a mjoot hänäjty quia'a tsoquiän.

¹⁹ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ nebiä Pedro jaduhñ ñajuø'øwät neby hänäjty yagho'oga'añii, nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'øgät ja'a Pedrocøxpä. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Jam hajxy wädjätäm.

²⁰ Mänitä Pedro quioowiimbijty. Mänitøch xy-hijxy coöchä Jesús hänäjty nbanøcxpä. Høøch, Juánghøch høøch. Høøchä Jesús hijty xjiaanç tehñ chojp. Høøch je'e häñaayy ja'a Jesús ja'a ñähmøjc mänaa højts ndsuugayyän. Høøch jaduhñ nyajtøøw: “Wiindsón, pøn miich jaduhñ xye-gaamb.” ²¹ Coochä Pedro xyhijxy, mänitä Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, yø'øyá'ayäts, nej yø'øya'ay jiada'añ.

²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ca'a myiichä mgüentä yø'ø pø chójpjøchä njoot jaduhñ coo yø'øya'ay hänäjty jiiinä coöchä ngädaactägätsät. Pero miich, panøcxägøch ja'a nmädia'agy.

²³ Mänitä mädia'agy jii wiädijty maa ja'a jäya'ayhajxiän ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä cóogøch tyijy nga'a ho'oga'añ. Pero cabä Jesús jaduhñ miänaañ cóogøch nga'a ho'oga'añ. Nøm jaduhñ miänaañ: “Ca'a myiichä mgüentä yø'ø pø

chójpíøch ja'a njoot jaduñ coo yø'øya'ay hánajty jínä coøch ngädaactägátsät.”

²⁴ Høøch, Juánghøch høøch. Tehñ tiøyhájthøch jaduñ tøø nhixy nébiøch chaa ngujaayän. Ñajuøøbiøchä njamiøødhajxy coøchä tøyhajt nmøødá.

²⁵ Madiu'u ja'a Jesús jaduñ jiaançh tuuñ. Cábøch yañ cøxiä tøø ngujaay. Coøch häxøpy cøxiä tøø ngujaay, cabä ndijy hädaa naaxwiimbä miädøyhádät. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8